

Diari Oficial
del
Consell General

Núm. 3/2005 - 46 pàgines
Sessió ordinària del dia 26 de maig del 2005

El dia 26 de maig del 2005, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 9/2005, que és el següent:

Punt únic: Elecció del cap de Govern

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Joan Gabriel i Estany i Bernadeta Gaspà Bringueret, Síndic General i Subsíndic General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sra. Olga Adellach Coma
M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer
M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany
M. I. Sr. Alain Bernat Gallego
M. I. Sr. Carles Blasi Vidal
M. I. Sr. Robert Call Masià
M. I. Sr. Francesc Casals Pantebre
M. I. Sr. Josep Dallerès Codina
M. I. Sr. Ricard de Haro Jiménez
M. I. Sr. Josep Maria Farré Naudi
M. I. Sr. Joan Albert Farré Santurè
M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer Obiols
M. I. Sr. Jordi Font Mariné
M. I. Sra. Lurdes Font Puigcernal

M. I. Sr. Joan Gabriel Estany
M. I. Sra. Eva García Pastor
M. I. Sra. Bernadeta Gaspà Bringueret
M. I. Sra. Montserrat Gil Torné
M. I. Sra. Mariona González Reolit
M. I. Sr. Esteve López Montanya
M. I. Sra. Conxita Marsol Riart
M. I. Sr. Daniel Mateu Melción
M. I. Sr. Albert Pintat Santolària
M. I. Sr. Emili Prats Grau
M. I. Sra. Maria Pilar Riba Font
M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa
M. I. Sr. Jaume Serra Serra
M. I. Sr. Enric Tarrado Vives

Assisteix també a la sessió el Sr. Valentí Martí Castanyer, secretari general del Consell General.

(El Sr. Esteve López Montanya, secretari de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 10.10h)

El Sr. síndic general:

Bon dia, benvinguts.

Molt bé, tal com disposa el Reglament del Consell General en el seu article 122, abans de començar el debat, es donarà lectura dels noms dels candidats presentats a cap de Govern, així com dels consellers generals que els han presentat.

Sr. secretari, vulgueu-ne donar lectura.

El Sr. Esteve López:

Sí. Sr. síndic.

La Sindicatura va examinar i proclamar dues candidatures. La primera és la del Sr. Jaume Bartumeu Cassany. Aquesta candidatura va ser presentada pels senyors consellers generals i per les senyores conselleres generals següents: Vicenç Alay Ferrer, Jaume Bartumeu Cassany, Carles Blasi Vidal, Francesc Casals Pantebre, Josep Dallerès Codina, Ricard de Haro Jiménez, Maria Rosa Ferrer Obiols, Jordi Font Mariné, Mariona González Reolit, Esteve López Montanya, Maria Pilar Riba Font, i Francesc Rodríguez Rossa.

La segona candidatura és la del Sr. Albert Pintat Santolària, i va ser presentada per les senyores conselleres generals i pels senyors consellers generals següents: Olga Adellach Coma, Alain Bernat Gallego, Robert Call Masià, Josep Maria Farré Naudi, Joan Albert Farré Santuré, Joan Gabriel i Estany, Eva Maria García Pastor, Bernadeta Gaspà Bringueret, Monserrat Gil Torné, Concepció Marsol Riart, Daniel Mateu Melción, Albert Pintat Santolària, Emili Prats Grau, i Jaume Serra Serra.

El Sr. síndic general:

Doncs, segons determina l'article 122.2 del Reglament del Consell General, intervé en primer lloc el candidat proposat per un major nombre de consellers generals, en aquest cas el Sr. Albert Pintat Santolària que ha estat proposat per 14 consellers generals.

Sr. Pintat, podeu accedir a la taula i començar la vostra intervenció. Us recordo que no teniu temps en la vostra intervenció.

El Sr. Albert Pintat:

Molt Il·lustre Senyor Síndic,

Molt Il·lustre Senyora Subsíndica,

Molt Il·lustres Senyores i Senyors Consellers Generals,

Tinc l'honor de comparèixer davant d'aquesta Cambra com a candidat a cap de Govern.

Ho faig amb el màxim respecte i lleialtat envers la Constitució, els Coprínceps, les institucions i el país, però, en primer lloc, envers les persones, els nostres conciutadans.

Ho faig, també, amb humilitat, perquè sóc conscient del privilegi que visc i de la responsabilitat que assumeixo.

Al costat, però, hi ha també una profunda determinació per exercir-la amb la més gran de les il·lusions.

Així que, amb aquests sentiments, els vull exposar els aspectes programàtics més importants que tinc intenció d'impulsar amb decisió.

Avui voldria dir ben clarament que he comprès el missatge, -com ja he dit altres vegades-, que els electors, que sempre tenen raó, ens han fet arribar a tots amb el seu vot.

I avui, també, els vull confirmar que el desig que es va expressar el 24 d'abril passat es retroba, tant en les nostres propostes com en les prioritats de consens.

Vivim una realitat única, excepcional, vivim en pau i amb plena autonomia des dels Pareatges.

Vivim una llarga història, amb caràcter propi.

I en aquesta història que ens avala, la Constitució de 1993 s'ha revelat un instrument d'excepcional qualitat, que garanteix la llibertat i la independència del poble andorrà en el marc del principi universal de la separació de poders.

Vull subratllar un fet excepcional: és difícil trobar un altre país on el vot d'un ciutadà valgui tant; tingui tant de poder en el resultat de les eleccions.

A Andorra els responsables polítics tenim la sort de rebre un tracte molt directe dels ciutadans, i aquesta circumstància té conseqüències molt positives.

Diuen que la política és l'art de fer possible tot el que és necessari, fins i tot si per aconseguir-ho cal intentar allò que sembla impossible.

Assumeixo des d'ara el risc de pensar no solament en els problemes de l'actualitat, sinó també, i sobretot, de pensar en el futur, de pensar en el demà d'Andorra i en la qualitat de vida dels que hi habitaran.

Perquè sóc conscient que el país pel qual estem disposats a treballar, és un llegat preciós, que s'ha aconseguit amb esforços i sacrificis dels que ens han precedit des d'aquell Consell de la Terra del 1419.

Nosaltres hem tingut el privilegi de recollir el fruit del seu treball, en forma d'un país capdavanter en el nivell de vida dels seus habitants.

Però, no en som els propietaris.

Per això hem de ser capaços, al nostre torn, d'enfortir i engrandir aquest llegat per a les generacions futures.

Estic segur que el nou Govern serà el Govern del diàleg i la concertació, i que aquesta legislatura serà la legislatura de l'entesa i del consens.

Necessàriament. Perquè així ho ha decidit el vot del poble andorrà.

El nostre país ha fet història a base d'una actitud lúcidament pactista.

Sempre és molt més positiu el pacte que la confrontació. El compromís ha de prevaler sobre l'enfrontament.

De manera que avui manifesto la meva ferma convicció que aquest Parlament ha de ser un fòrum de treball, de discussió i d'exposició d'idees, encara que siguin poc convergents, oposades, o molt divergents.

De la pluralitat i de la diferència sorgeixen els debats que arriben a solucions beneficioses per als ciutadans, si cada grup parlamentari accepta que el consens sempre comporta necessàriament una part de renúncia.

Si em fan l'honor de fer-me confiança, els proposo un debat franc entre majoria i oposició; un respecte escrupolós de les regles parlamentàries i de la separació de poders.

És a dir, donar a cadascú la seguretat que al final del procés cadascú trobarà el tros de veritat que conté la seva argumentació.

Si no ho fem així, ens amenaça el perill que els ciutadans es desvinculin i es tanquin en el confort de l'individualisme. Una societat cohesionada i responsable requereix la col·laboració i la implicació de tots els seus membres.

Entre tots hem de rehabilitar l'acció política construint un espai públic d'observació, d'anàlisi i de debat.

Hem d'afavorir la formació d'opinió de cada ciutadà sense manipulacions ni condicionaments.

Personalment, continuo ferm en la creença que primer cal explicitar tots els punts en què s'està d'acord, i després discutir els desacords, que al final resulten, quasi sempre, ser menors que els primers.

Aquest principi, que he declarat i practicat des de l'endemà mateix de les eleccions, l'he manllevat del parlamentari i acadèmic francès Edgar Faure.

Hi crec fermament perquè el fonament de la nostra democràcia és el diàleg permanent i interactiu: parlar, enraonar, escoltar. Amb i per a tots els que viuen a Andorra: ciutadans, electors i elegits. Tots els que compartim la realitat comuna de viure i treballar per a Andorra.

Però el diàleg només és vàlid si té la transparència de l'autenticitat.

Per això, i per respecte a totes les persones que, com acabo d'esmentar, configuren la realitat andorrana,

el meu equip de Govern i jo mateix, farem la declaració d'incompatibilitats.

Estic parlant d'un codi ètic i de conducta per separar la vida privada de la pública, de manera que l'obligació de servir a l'interès general i el bé comú quedi garantida.

Per l'envergadura dels reptes, per la transcendència de les decisions, pels pactes que implicarà, en el nostre programa ens hem centrat a donar un nou impuls al Govern.

És segur que el model de desenvolupament que hem seguit ens ha donat bons resultats, segurament els millors possibles en el seu context, i hem arribat força lluny.

Però per progressar no podem continuar esgotant les vies utilitzades fins ara. És el moment de renovar per enfortir el progrés.

Els andorrans en som conscients.

El que proposo és una nova etapa que, en alguns sentits, serà una mena d'etapa constituent econòmica i social.

Diàleg, consens i pacte seran més que paraules. Seran fets clau en aquest període.

El meu Govern de renovació dirigirà la política nacional i internacional del país, com li correspon, però ho farà intentant generar sempre la màxima col·laboració del Consell General i de la societat civil. Amb un impuls de renovació per oferir noves possibilitats a les persones.

Em refereixo a:

Afavorir les condicions perquè cadascun dels ciutadans tingui la capacitat de desenvolupar el seu potencial lliurement;

Garantir la igualtat d'oportunitats;

Construir una societat pròspera, competitiva, no agressiva, capaç de trobar el seu espai en la societat internacional. Un espai propi, perquè la nostra diversitat és la font més important de riquesa.

El primer objectiu que ens hem marcat, tant cert i real com aparentment filosòfic, és, -no podria ser d'altra manera-, fer progressar el país i millorar el grau de benestar integral dels habitants d'Andorra.

Crec que el millor punt de sortida és el primer principi del liberalisme: aconseguir-ho des de l'exercici sobirà de la llibertat individual, que cadascú sigui ell mateix, gràcies als seus propis mèrits i esforços.

Però aquesta llibertat és inabastable sense el benestar econòmic, i viceversa.

Perquè, sense seguretat econòmica, sense perspectiva de creixement en qualitat de vida, ningú pot sentir-

se lliure. La percepció de la fragilitat lliga les voluntats i tot s'atura: el progrés econòmic i l'espiritual.

Qui pot ser lliure quan la família té problemes greus en l'educació dels fills?

Com poden ser lliures els avis si els han desnonat el pis on vivien des de fa més de 30 anys, perquè la casa s'ha venut i la pensió no arriba?

Com poden viure en harmonia les famílies que es troben amb aquests casos entre els seus éssers estimats?

Tot va lligat.

En resposta a aquestes preguntes, no pot estranyar a ningú, que unes de les grans prioritats del meu Govern, si surto elegit, siguin l'educació, la formació i l'acció social.

Unes prioritats que hauran d'anar acompanyades de la solidaritat que possibilita la cohesió social, en un país marcat per la qualitat i la cultura de la feina ben feta, per mantenir el progrés econòmic i el benestar social.

No m'agradaria que ningú em titllés de dibuixar un escenari idíl·lic i allunyat dels problemes presents i futurs.

El progrés que nosaltres defensem requereix esforç i professionalitat. A més dels recursos econòmics, hem de saber trobar i utilitzar els recursos humans i aplicar noves solucions als nous reptes.

Els proposo, doncs, refermar la cultura per la feina ben feta.

Insisteixo que les oportunitats no vindran soles: exigeixen esforços, bons professionals, creativitat, autoconfiança i il·lusió.

Alguns poden creure que és possible prosperar sense esforçar-se. Vull dir que amb una mentalitat passiva i poc emprenedora, Andorra té poc futur. No podem reclamar drets sense assumir deures i responsabilitats.

Necessitem l'esforç i l'ajuda de tothom per compartir aquest projecte. Andorra ha de continuar sent un país laboriós de qualitat.

És ben probable que aquí a la Casa de la Vall sigui testimoni d'alguna discussió acalorada entre uns i altres, un acalorament que no està inspirat en altra cosa que la nostra passió comuna: Andorra i els seus habitants.

Estic segur que els debats i les discussions, tan necessaris, es faran sempre en el marc del respecte mutu, i també que els ciutadans d'aquest país ens ho agrairan.

La judicialització de l'acció pública allunya els polítics dels ciutadans que els han demanat de defensar els seus interessos. Comporta descrèdit, provoca un esvoranc entre els problemes reals del país i aquells que tenen l'obligació d'aportar-hi solucions.

Encoratjo, doncs, la participació de les conselleres i dels consellers, i la de tots els ciutadans d'aquest país perquè l'Administració també és una organització al servei dels ciutadans. L'èxit, l'avanç, el creixement d'aquest país, ha de ser en benefici de tots aquells que hi habiten i hi treballen. I els membres del Govern hi serem, per donar suport a cadascun d'ells, afavorirem la iniciativa i la responsabilitat individual.

Un dels principals reptes i qüestions prioritàries d'aquesta legislatura és l'educació. Dins de l'impuls de renovació, volem conduir Andorra vers l'excel·lència en l'educació i el coneixement.

En el nostre món globalitzat i en constant mutació, el futur no s'albira ni fàcil ni agradable per als països que no s'adaptin a les noves exigències.

Comparteixo les reflexions, els plantejaments, els desafiaments i les propostes de l'Informe de la Comissió Internacional, presidida per Jacques Delors sobre Educació per al segle XXI, patrocinat per la UNESCO, de la qual Andorra forma part, i volem continuar sent membres actius.

Com aquesta Comissió, considero essencial que tots els que tinguem sentit de la responsabilitat orientem la nostra atenció cap als objectius i als mitjans de l'educació.

Les bases hi són: tenim el marc legal adient que, d'acord amb els principis de la Constitució, desenvolupa el dret a l'educació i les seves principals finalitats.

L'educació entesa com un bé i com una riquesa ha d'estar a l'abast de tothom, ha de garantir la igualtat d'oportunitats.

Es contribueix així a la integració i a la cohesió social, valors fonamentals en un Estat com el nostre, amb un component migratori important, que requereix polítiques d'integració efectives.

He fet una aposta molt personal i decidida a favor de l'educació com a pilar fonamental. Ja abans de les eleccions, vaig estendre públicament la mà a totes les forces polítiques per despolitzar, tant com es pogués, aquesta prioritat nacional, que ha de ser l'educació.

Avui, en el Ple d'aquesta Cambra, reitero la meua proposició d'un consens nacional per l'excel·lència en l'educació.

Proposo una Comissió Nacional que posi en marxa i mantingui els projectes educatius més enllà d'aquesta legislatura.

Hem de garantir la construcció d'una política educativa en la qual tots els ciutadans se sentin còmodes i es puguin identificar. Una política que, presidida pels objectius *d'aprendre a conèixer, a fer, a viure junts i a ser*, establerts per l'esmentada Comissió Delors, asseguri la igualtat, la qualitat i l'estabilitat dins la nostra societat.

Si ens preguntem per què Finlàndia va quedar primer en els resultats de l'Informe Pisa de l'OCDE, veurem que en uns moments estratègics i, fins i tot, d'incertesa va saber optar per allò que calia. Va fer un enorme esforç d'inversió en educació, investigació i tecnologia. Va reconèixer el valor social de la figura de l'ensenyant.

El sector públic va ser capdavanter i va liderar l'adaptació a l'era digital de les empreses. Actualment aquest país s'ha convertit en un país d'excel·lència quant a educació, a riquesa i a benestar.

La política educativa no pot estar tenyida ni renyida pel partidisme, sigui del color que sigui.

Estic convençut que som capaços de dissenyar, entre tots, una autèntica Política Andorrana d'Educació mitjançant un acord entre totes les forces parlamentàries.

La proposta que els faig avui inclou:

Un treball constant i capdavanter en el desenvolupament de les noves tecnologies de la informació com a eines al servei d'un ensenyament de qualitat;

Un nou impuls per dotar l'Escola Andorrana de totes les eines necessàries per assolir una educació de màxima qualitat;

Una aplicació idònia -i la seva millora si escau- dels Convenis d'Educació existents amb els països veïns, que ens assegurin una pluralitat educativa pública i gratuïta de qualitat i arrelada al país;

Una inversió important en recursos tant humans com materials per tal de realitzar les infraestructures pendents i millorar les existents;

Uns programes ambiciosos de formació continuada i actualització dels coneixements del professorat, que ha de ser la clau d'aquest nou impuls;

Una comunicació i un diàleg obert entre la família, l'escola i la societat per tal d'apropar objectius i tasques comunes;

Un diàleg franc amb totes les autoritats educatives de tots els sistemes per abordar les qüestions comunes i a voltes conflictives, que afecten el jovent

i els adolescents, com les conductes i comportaments difícils, la violència, l'incivisme, el consum de drogues, i també la desestructuració psicològica que pateixen alguns dels joves a causa de problemàtiques socials, a les quals els responsables polítics hem de saber donar respostes efectives;

Més esforços encara per coordinar la integració de les persones amb necessitats educatives especials o amb discapacitats;

La promoció de la identitat andorrana amb absoluta i total prioritat al català com a eina de cohesió juntament amb el domini efectiu del francès, el castellà i l'anglès, que són fonamentals per a la vida intel·lectual i professional;

La reforma valenta de la Formació Professional per oferir a la societat andorrana els joves professionals ben preparats que una economia en creixement reclama;

El desenvolupament en l'excel·lència de la Universitat d'Andorra en el marc del procés de Bolònia, amb una política de beques que persegueixi aquest objectiu de qualitat. I l'ampliació de l'oferta de formació contínua.

Dit això, seria bo que Andorra formés part d'una propera edició de l'informe Pisa sobre rendiment i qualitat educativa, impulsat per l'OCDE, que ha creat un xoc en les opinions públiques dels països veïns. Ens aportaria una visió objectiva i comparable de l'estatus del nostre sistema educatiu.

Aquesta és la política educativa que amb tots vostès, Molt Il·lustres Senyories, desitjo portar a terme durant el meu mandat.

La qüestió de l'educació ens porta a un altre eix del programa:

Andorra necessita diversificar la seva economia per garantir el creixement econòmic sostingut.

El turisme és el present, i volem que sigui, també, el futur per a l'economia andorrana, amb un creixement sostingut i basat en el Pla de Màrqueting 2004-2010.

Hem d'intensificar la velocitat del canvi de cultura empresarial, separar-nos dels tics més porucs o conservadors, i saber apropar-nos més als requisits de qualitat del capital humà, que és la màxima riquesa de qualsevol empresa.

S'ha d'evitar la saturació potenciant la formació i la qualitat de recursos humans.

Hem d'invertir en la formació i en la qualitat.

Hem de donar prioritat a les activitats de serveis creadors d'alt valor afegit.

Proposem la integració d'Andorra en la societat del coneixement amb una estratègia eficaç per competir en l'economia global, utilitzant adequadament la tecnologia de la informació i la comunicació en tots els nivells.

Aquest repte només podrà ser assolit si els efectes socials, culturals i polítics transformen la societat andorrana en una societat del coneixement. I això requereix temps i constància.

També definirem una política de millora de la relació entre els ciutadans i les administracions públiques. Fomentarem l'ús dels mitjans digitals de comunicació, perquè els serveis públics siguin més accessibles als usuaris. Malgrat les dificultats, l'Administració pública andorrana ha de ser líder en l'ús de les noves tecnologies de la informació, a fi de millorar l'eficiència i l'eficàcia administratives, d'augmentar la transparència de l'acció de Govern i la participació ciutadana.

L'emergència de la societat del coneixement va estretament lligada al procés de mundialització. Però no entenem la globalització com un procés d'uniformització, sinó tot el contrari. Si som capaços de definir la nostra identitat cultural i nacional de futur, farem que aquesta mundialització sigui positiva.

La migració dels sistemes actuals de difusió analògics cap a un entorn totalment digital dels mitjans de comunicació audiovisuals ha de facilitar aquest procés.

Per assolir aquest objectiu és necessari un nou marc legal per regular l'audiovisual i les telecomunicacions.

Les noves tecnologies de la informació i la comunicació han de permetre la creació de nous projectes empresarials que dinamitzin l'economia andorrana. Com ara:

El Taller d'emprenedors, per tal d'afavorir la capacitat de crear noves empreses al país;

Andorra Iniciatives, organització destinada a facilitar materialment i financerament la creació de projectes empresarials innovadors d'interès per al país;

El projecte Connectant generacions, adreçat a la gent gran;

La Llei de la signatura digital;

L'Entitat Valls Digitals, que es responsabilitzarà de la promoció i l'articulació de les inversions estrangeres en noves tecnologies.

El nou impuls necessita un creixement econòmic del país amb criteris sostenibles i d'excel·lència.

En el meu projecte és fonamental una nova Llei de societats que aportí seguretat jurídica i que sigui

homologable a les lleis europees més avançades. El meu Govern treballarà perquè la Llei de societats s'aprovi, al més aviat possible, amb l'ajuda de tots vostès.

La renovació de l'empresa andorrana passa per una nova manera d'entendre les relacions laborals.

Pretenc tirar endavant una acció conjunta i un diàleg permanent entre l'Administració, els treballadors i els empresaris.

Concretament, per fer-ho possible:

Promouré la Llei de garanties sindicals així com les de seguretat i higiene en el treball, i de convenis col·lectius;

I establiré mesures especials en l'àmbit del treball i de l'ocupació, que inclouran un Observatori laboral que vetlli per la contínua adaptació del marc legal a les necessitats socioeconòmiques del nostre país i de la gent que hi viu.

El nou plantejament laboral, empresarial i econòmic anirà lligat a un marc de creixement harmònic i a una utilització racional del sòl i dels recursos humans.

Crearem una taula, amb la societat civil, per tal d'instaurar un diàleg per analitzar i delimitar l'abast d'aquesta llei del creixement harmònic.

Aquest marc s'acompanyarà d'un pla estratègic. Es tracta de fer efectiu un projecte sòlid de promoció econòmica que impulsi vers la qualitat tots els sectors existents.

Paral·lelament, i amb la mateixa energia, haurà de desenvolupar els nous sectors de futur, ja facilitant l'exportació de béns, serveis i tecnologia, ja la importació de talents i tècniques, que facin que Andorra sigui realment un país europeu, competitiu i de qualitat.

Una qüestió medul·lar i de supervivència de tot Estat modern és la fiscalitat.

La fiscalitat és un dels trets definitoris de l'Estat, i considero capital preservar la sobirania fiscal d'Andorra.

El sistema fiscal que proposo tindrà els mecanismes adequats per garantir la transparència comptable i d'origen dels capitals.

Voldria partir de la base que, -en això han coincidit diversos experts internacionals, com el mateix Sr. Pedro Solbes-, Andorra té dos avantatges comparatius, que són la fiscalitat i, en menor mesura, els aspectes socials. Si Andorra perdés aquests trets diferencials competiríem amb menys capacitats i recursos en tots els sectors que ara són claus per a la nostra economia.

Andorra ha de ser un país competitiu. I ha de competir en el mercat europeu, però ho ha de fer amb transparència, credibilitat i rigor.

Com que cada dia més anirem cap a un mercat de competència, la nostra fiscalitat ha de ser senzilla, fàcil d'entendre i fàcil de controlar. Ha de ser un sistema molt interactiu i molt flexible, sobretot de cara a les petites i mitjanes empreses. La pressió fiscal no hauria d'excedir el 25% del Producte Interior Brut andorrà.

En termes d'impostos concrets, a més de les mesures que he esmentat en abordar altres qüestions, reitero ara que l'impost ISI, i els altres que l'acompanyen, han de ser un exercici de preparació per a una mena d'IVA simplificat. És la càrrega que menys afectarà la competitivitat dels empresaris, perquè la paga el que rep el servei.

D'altra banda, Andorra ha firmat i complirà el darrer acord de fiscalitat de l'estalvi, que ve de la cimera de Santa Maria de Feira, en el qual s'imposa a països tercers unes obligacions que siguin compatibles amb les que assumeixen els estats membres.

Com he dit, Andorra necessita un nou acord que permeti l'exportació de serveis, després dels que tenim sobre la circulació de mercaderies, i també sobre la circulació de persones. Ara necessitem que l'empresa andorrana pugui prestar serveis a l'exterior en igualtat de condicions.

Accedir al mercat interior europeu sense discriminació ni penalització serà l'objectiu de l'acord que negociarem amb la Comissió Europea i els dos estats veïns, ja que es tracta d'una competència compartida.

No serà fàcil. Ja ho sé. Ja que a l'interior de la Unió Europea hi ha gran preocupació d'ençà de la difusió oficial del projecte de Directiva Bolkenstein sobre les prestacions de serveis.

Aquesta negociació anirà en paral·lel amb la negociació amb l'OCDE.

Un altre dels meus objectius serà que Andorra gaudeixi d'uns estàndards europeus i un rol internacional adequat.

El meu Govern treballarà per construir una relació forta amb Brussel·les, sense cessions de sobirania gratuïtes, i amb un rol internacional que afavoreixi la realització dels nostres objectius estratègics.

L'Acord duaner de 1990 va ser un instrument que ha encaminat de manera magistral les relacions d'Andorra amb el seu entorn, amb un règim comercial comunitari comú que va enterrar conceptes obsolets i ens va donar la dimensió d'Estat sobirà, econòmicament parlant.

Aquest Acord, com vostès saben, estableix un règim comercial particular per a Andorra, -i ho cito amb paraules del mateix preàmbul de l'Acord-: "que respecti l'especificitat de la situació excepcional d'Andorra, considerant els factors geogràfics, històrics i socioeconòmics."

Però el tema europeu és com un riu. No s'acaba mai. Sempre baixa aigua nova.

El llenguatge europeu serà cada dia més complicat. Per això, en el meu projecte, prioritzem l'estratègia de fer arranjaments bilaterals des de la nostra situació particular.

El proper 1 de juliol entrarà en vigor l'Acord de cooperació entre Andorra i la Unió Europea. Ens dóna la base jurídica per accedir a les diferents àrees d'acció europea per a nosaltres prioritàries. La nostra relació amb l'organisme paneuropeu passarà d'una fase d'Unió Duanera, que, com he dit, ha donat excel·lents resultats des de la seva aplicació el 1991, a una altra fase, més àmplia, de cooperació en un gran nombre d'àrees.

L'aplicació de l'Acord de cooperació prepararà el camí d'una major i futura integració d'Andorra a la Unió Europea, i ja que no exclou cap escenari de futur.

Entre els avantatges de l'Acord de cooperació és fonamental destacar el fet que, en no ser membres de la Unió Europea, Andorra no aporta la part de fons amb la qual tots els estats membres d'una renda comparable amb la nostra haurien d'aportar, i per tant la participació econòmica proporcional en els programes que ens interessin, es calcularà de la mateixa manera similar a la que correspon als estats membres de l'Espai Econòmic Europeu, com és el cas de Liechtenstein.

Davant de qualsevol altra modalitat de relació, la flexibilitat de l'Acord de cooperació ens permet modular la nostra participació en els programes que siguin d'interès per a Andorra.

Vull remarcar, igualment, que amb l'entrada en vigor es constituirà un nou òrgan conjunt entre el nostre país i la Unió Europea, un Comitè de Cooperació, que permetrà un diàleg permanent entre les dues parts.

L'Acord de cooperació crea un marc dinàmic amb la Unió Europea suficientment flexible perquè el seu desplegament es faci d'acord amb les prioritats d'Andorra, com ara Medi Ambient, Cultura, Educació, Salut, Cooperació energètica, o les grans infraestructures per fer possible un desenvolupament progressiu, és a dir una planificació conjunta de xarxes de transport per carretera i ferroviàries en l'espai pirinenc.

D'altra banda, la recent conclusió de la negociació de l'Acord de la fiscalitat de l'estalvi ens permet de marcar algunes línies d'actuació en matèria de política econòmica exterior.

La declaració comuna d'intencions annexa a l'Acord, posa de manifest el diàleg que s'inicia entre Andorra i els estats membres, pel que fa als recàrrecs que taxen les exportacions de serveis andorrans envers alguns estats europeus, en particular Espanya i França, i que els fan gens competitius.

La meua intenció, com ja he dit, és, com a punt de partida, treballar amb tots vostès en la futura Llei de societats, perquè totes les empreses que vulguin exportar serveis es puguin acollir a un sistema d'imposició directa i de transparència comptable assimilable a la que s'empra en països de la Unió Europea fiscalment més competitius i més creatius, amb la finalitat de negociar convenis fiscals de doble imposició amb els estats veïns, perquè aquestes empreses no estiguin penalitzades. Aquest és un repte estratègic per al futur del país.

Andorra ha de ser finalment, -que fa molts anys que ho diem-, un centre de serveis que ofereixi prestacions d'alt valor afegit en un entorn de qualitat.

A més d'una especial bona relació amb els nostres veïns i amb la Unió Europea, Andorra ha de continuar present en els fòrums internacionals, com l'ONU i el Consell d'Europa.

Treballarem per reforçar el diàleg amb l'OCDE, per deixar de ser considerats un paradís fiscal i obrir nous àmbits de cooperació.

Continuarem el diàleg amb l'Organització Mundial del Comerç per negociar una adhesió que permeti noves possibilitats i nous mercats per a l'economia andorrana. Si Andorra vol ser prestadora de serveis i vol ser competitiva en un medi de pressions econòmiques, es trobarà dins d'un sistema de regles comercials comunes que defensen la lliure competència.

A més, el Govern s'esforçarà especialment per tenir bones relacions amb el Fons Monetari Internacional, perquè afavoreix la bona imatge financera internacional d'Andorra, i és bo buscar aliances efectives al més alt nivell de prestigi i credibilitat.

D'acord amb aquesta visió de relació sobirana, una política internacional centrada, a part de la Unió Europea, el Consell d'Europa i l'ONU, també amb l'OCDE, l'OMC i el Fons Monetari Internacional, són plataformes de relacions multilaterals que milloraran el nostre benestar, i garantiran igualtat d'oportunitats.

He de dir que les relacions exteriors d'Andorra són un dels importants punts de desacord entre els tres grups parlamentaris.

Durant les converses posteriors a les eleccions entre els representants dels tres grups, es va convenir iniciar una nova etapa presidida per una voluntat de diàleg i consens en general, i molt en particular, en un primer objectiu immediat d'analitzar, reflexionar i trobar conjuntament quin seria el millor camí per a Andorra en la transcendent decisió de trobar l'adequat model de relacions amb la Unió Europea.

En la reunió del 10 de maig es va acordar crear una plataforma o taula, constituïda pel Consell General, el Govern, representants del món econòmic i social, i experts de reconegut prestigi.

Conseqüentment amb aquest acord, proposo avui que, alhora avancem progressivament en l'aplicació de l'Acord de cooperació, utilitzem aquesta taula de diàleg per cercar una avaluació qualitativa i quantitativa de les possibilitats d'una integració creixent a l'entorn comunitari, tenint en compte les característiques físiques, socials i econòmiques d'Andorra, i assegurant el desenvolupament i la prosperitat de tots els sectors de la nostra societat i de la nostra economia.

Quan parlem de desenvolupament, Senyories, ens referim, com he dit abans, a criteris de qualitat i sobretot de sostenibilitat en tots els àmbits.

L'ús del sòl, del paisatge i del medi ambient no ens pertany. Prové de les generacions passades i passarà a les generacions futures. N'hem de gaudir, de tenir cura, hem de treballar per millorar-los i per deixar-los en més bon estat a les generacions que ens succeiran.

El nostre projecte conté el compromís d'assolir un equilibri entre creixement demogràfic, desenvolupament econòmic i social, i ecologia. A la base d'aquest projecte hi ha el propòsit ferm de garantir la continuïtat de l'agricultura i la ramaderia.

Tenim un repte clar i difícil, que és regular l'ocupació del sòl i el creixement urbanístic. Consolidar, posar en pràctica i millorar tots els instruments que dona la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme, coneguda com Llei del sòl. És indispensable un canvi per arribar a la mentalitat dels països de muntanya més avançats.

El meu projecte estableix la gestió conjunta de protecció de paisatge, pagesia i ramaderia.

Per això, concretament, tinc la decisió de:

Establir mesures de protecció mediambientals que s'ajustin als estàndards europeus;

Protegir els espais naturals d'especial interès;

Millorar la gestió de residus i el sanejament d'aigües residuals;

Fomentar el reciclatge i l'estalvi energètic;

Promoure campanyes de sensibilització ciutadana;

Establir uns criteris més exigents en les inspeccions tècniques de vehicles per tal de disminuir les emissions del CO₂.

Una societat no pot estar cohesionada si no comparteix valors, principis i una visió global del país.

L'esforç públic en el camp de la cultura ha de ser decisiu, tant per millorar la cohesió del país com per marcar amb claredat, juntament amb l'educació, la meta d'excel·lència que ens proposem.

La cultura és una necessitat de la persona, per al seu desenvolupament moral, ètic i intel·lectual, i aquest desenvolupament ha de ser possible, real i eficaç.

La cultura, que ha de ser personalitzada, alhora té un aspecte social i comunitari. És tota la societat que se n'ha de beneficiar.

Nosaltres, -ja ho hem demostrat amb els punts més importants del nostre programa-, no volem simplement i de manera genèrica ser "com els altres": ens agrada tenir la capacitat de resoldre i gestionar el nostre projecte cultural d'acord amb la manera de ser producte de la pròpia història, de l'anàlisi i de la reflexió.

No som assimilables ni a Migdia Pirineus ni a Catalunya.

Si donen suport a la meua candidatura, el Govern treballarà de valent, coordinant els recursos invertits en educació, cultura i immigració per fer créixer el sentiment més positiu del concepte d'andorranitat, la confiança en les capacitats de la nostra comunitat i l'autoestima de tots els ciutadans, que fan possible que les seves aportacions facin la nostra realitat de poble.

Per a aquest objectiu proposo la implantació d'un pla de política lingüística per als nouvinguts. Aquesta iniciativa haurà d'assegurar l'accés a l'aprenentatge del català per part de qualsevol persona que esculli Andorra per treballar.

Aquesta formació, que haurà de comptar amb la participació d'organismes públics i empreses, revertirà positivament sobre aquest sector de població, en donar més facilitat a l'hora d'obtenir o de renovar permisos a aquelles persones que l'hagin seguit.

Andorra ha de ser un país que des de l'andorranitat, sincera i autèntica, no es tanqui en una sola influència cultural. Lluny d'això el nostre projecte proposa una Andorra que s'obri, des de la forta

identitat que li és pròpia, a la diversitat cultural d'Europa.

La joventut andorrana ha de trobar un país amb una bona arquitectura identitària oberta al món. Andorra, com a país independent, necessita permanentment reafirmar-se i enfortir-se en relació amb el seu entorn, cada dia més global i homogeni.

La cultura no es pot fomentar de manera deslligada de tots els àmbits de la realitat en la qual es manifesta. Per això parlo de cultura per gaudir, per participar i per projectar-se.

Concretament, em proposo donar un nou impuls a la recerca històrica, sociològica, lingüística i etnològica, ja que un poble sense història escrita és un poble fràgil i un poble sense memòria perillaria. L'Institut d'Estudis Andorrans, amb les seus a Barcelona i Tolosa, serà un instrument cabdal per aconseguir aquest objectiu.

La meua acció governamental, també, promourà l'associacionisme de joves i adults. La vida associativa és un revulsiu de les relacions polítiques i socials i obliga els responsables polítics a atendre, a escoltar i, a voltes, revisar la seva situació en funció de les noves necessitats.

Voldria exposar ara les nostres propostes per aportar solucions a una gran preocupació de tota la societat andorrana, que és l'accés a l'habitatge.

A cavall entre els interessos que defensem en el camp del benestar de les persones i les noves relacions laborals que el meu Govern vol impulsar, s'erigeixen els drets anomenats econòmics i socials, fonamentals per al progrés dels pobles avançats, entre els quals es troba el dret més bàsic d'accés a l'habitatge.

Vull recordar aquí una evidència, que el nostre país ha ratificat la Carta social europea revisada, que jo mateix vaig tenir l'honor de signar, i que mitjançant la ratificació Andorra s'ha compromès davant el Consell d'Europa a fer evolucionar la seva legislació i la seva pràctica en la protecció i la garantia de drets, com ara el dret a l'habitatge, entre molts altres.

En aquest sentit, vull remarcar que les nostres propostes tenen el suport de l'experiència i són fruit d'un enfocament realista. El projecte que defenso deixa de banda algunes utopies, i planteja mesures de govern per afavorir l'accés a l'habitatge, entre les quals hi ha:

Potenciar el departament de l'habitatge;

Establir mesures concretes de promoció de l'habitatge en règim de lloguer per a joves i gent gran, i ajuts directes a persones que ho necessiten;

Crear la Borsa d'Habitatge, que traurà al mercat l'oferta de pisos buits en règim de lloguer, sota la tutela del Govern, amb prioritat per a persones amb recursos limitats, joves o jubilats;

Ampliar substancialment els incentius fiscals per a la compra del primer habitatge;

Crear un impost sobre plusvàlues immobiliàries i mobiliàries, i incrementar l'ITP fins a un 5%, amb vista a limitar l'especulació immobiliària i millorar les polítiques d'habitatge;

Mantenir el clima de diàleg i col·laboració eficaç amb l'Associació de Gestors Immobiliaris d'Andorra;

Regular més específicament el sector immobiliari per frenar el creixement descontrolat;

Destinar part dels terrenys de cessió obligatòria a la construcció d'habitatges protegits per l'Administració.

No els vull amagar que en aquest àmbit creiem indispensable un gran esforç de tota aquesta Cambra, per al qual, compto amb la seva col·laboració.

D'altra banda, la millora de la qualitat en tots els àmbits ha de comportar accions immediates per millorar les comunicacions i la mobilitat.

Per això en el nostre programa hem destacat la importància de millorar la mobilitat.

La mobilitat, Molt Il·lustres Senyories, és un afer d'Estat. A tots ens afecta.

El caràcter estratègic de les comunicacions des d'Andorra i cap a Andorra està fora de dubte.

Avui estem condicionats per la manca, almenys, de quatre grans infraestructures de comunicació:

L'aeroport d'Andorra;

Un heliport nacional;

Acabar la completa xarxa viària de manera eficient;

I un transport públic segregat.

No hi ha dubte que la manca de mobilitat ens angoixa.

Per això el nostre projecte inclou mesures d'envergadura i la continuació de les obres del Pla viari, però, també, mesures immediates que milloraran substancialment la nostra mobilitat.

Per fer-ho possible promouré:

El carril preferent multiús, destinat al transport públic i als vehicles d'emergència. Però ha de quedar clar que amb aquest carril se solucionarà només parcialment el problema;

Un pla nacional de coordinació d'obra pública serà necessari, juntament amb els comuns i les empreses

parapúbliques, per coordinar i planificar totes les intervencions de les diverses administracions;

L'aprovació de la Llei del transport públic, per regular els drets i les obligacions de les empreses concessionàries per guanyar seguretat, regularitat i qualitat;

La creació de la Direcció General de Trànsit, que haurà d'actuar en col·laboració amb tots els comuns.

El foment del transport públic amb tots els mitjans disponibles, conjuntament amb les empreses privades, per disposar dels vehicles més adients i poc pol·lucionants;

Un programa prioritari d'aparcaments dins dels plans d'urbanisme parroquials;

Resoldre els punts negres circulatoris.

La mobilitat i, en general, la millora de les comunicacions són indispensables per al benestar i pel progrés de les societats avançades.

La societat és viva perquè està feta de persones. I com les persones, canvia, s'adapta, s'esforça.

Penso que els habitants d'Andorra fan seves les paraules d'Anthony Giddens en el sentit que, i cito: "No es pot tenir una societat acceptable sense un estat del benestar sòlid". Aquí trobarem els eixos del programa que ens preparem a desenvolupar, és a dir, la fortalesa per garantir el benestar, i obtenir una societat que no només sigui acceptable sinó que s'accepti a ella mateixa amb orgull.

El desenvolupament que tots hem preconitzat en els nostres diferents programes s'ha de veure reflectit, no solament en una economia forta, competitiva i avançada, sinó que ha de ser clarament perceptible en un progrés social tangible, i per tots i cada un dels ciutadans.

L'exclusió social, -que en tenim-, arruïna la vida del que la pateix i del seu entorn, especialment les dones, els infants i les persones grans, que són els més exposats a aquests perills.

A més, ens trobem davant d'un envelliment creixent de la nostra societat, fet que augmenta la pressió sobre les pensions, la despesa sanitària i els dèficits d'equipaments adequats.

Si hi afegim la baixa natalitat de la població autòctona, el fet migratori i els nous models familiars, el repte és clar i impactant.

Per això, necessitem una societat cohesionada i defensem l'aprovació, al més aviat possible, del Projecte de Llei d'atenció social, com a complement de la Llei de seguretat social, i que doni resposta efectiva a les necessitats de la societat andorrana.

El pensament polític liberal situa la persona al centre de totes les seves prioritats, al centre de la política, al centre de tota acció pública.

El projecte governamental que m'agradaria fer efectiu amb el suport de la majoria dels seus vots té molt en compte la família, i es preocupa pels col·lectius més vulnerables com la gent gran, que es troba massa sovint en una situació de feblesa molt injusta, o les persones que tenen dificultats per viure dignament o que estan mancades d'autonomia psíquica o física.

Com he repetit sovint, una de les prioritats del Govern serà, sens dubte, les accions a favor d'aquests dos col·lectius: els joves i la gent gran.

Pel que fa als joves, la política governamental es concentra en mesures d'ajuda a construir la seva pròpia vida sobre accions concretes en matèria de treball, de formació i d'habitatge.

Pel que fa a la gent gran, entre altres mesures, com la promoció d'habitatges assistits en règim de lloguer i l'oferta gratuïta de la teleassistència, tal com està previst al nostre programa, el Govern:

Tirarà endavant un edifici especial per a la gent gran, que hem concretat, encara més, amb el nom de projecte Casamanya;

Crearà una prestació social complementària per a ciutadans jubilats amb pocs recursos;

Donarà prioritat i facilitats per a la remodelació de pisos per adaptar-los a les seves necessitats;

I potenciarà més els centres de dia i els equipaments residencials.

Aspiro que Andorra sigui un país de progrés i per això considero que el Govern ha d'implicar-se en la lluita per a la igualtat de gènere.

En l'àmbit de la família, ens hem proposat concretament:

Crear la figura del batlle especialitzat en temes de família i establir mesures de protecció davant de l'incompliment d'obligacions envers la parella i els infants;

Promoure mesures diverses, com ara beques de guarderia.

La meua política de benestar i d'igualtat d'oportunitats també considera un deure la promoció del voluntariat i el suport a les nostres ONG's en els seus projectes tant nacionals com internacionals.

Tanmateix, en tots els casos, cal dir que un dels primers drets del ciutadà és el de la salut.

La política sanitària que proposo se centra en la millora de la prevenció, del sistema d'atenció primària, de l'atenció domiciliària, i en l'ampliació de

l'Hospital de Nostra Senyora de Meritxell. Una de les prioritats del nou Govern que sorgeixi d'aquests debats serà, tots hi estem d'acord, la Llei de la seguretat social.

Les divergències testimoniades en la tramitació del projecte presentat en el trajecte final de la legislatura passada, posen de manifest la necessitat de consensuar aquesta Llei tan fonamental per a tots i cadascun dels habitants d'Andorra.

La Caixa Andorrana de Seguretat Social és la institució essencial i fonamental del sistema andorrà de protecció social i és el patrimoni de tots els habitants d'Andorra.

Els canvis demogràfics i econòmics fan necessària una modificació legislativa que garanteixi tant uns serveis més adaptats a la realitat actual com la viabilitat econòmica i operativa del sistema.

El meu projecte inclou, concretament, els aspectes següents:

L'afiliació obligatòria amb caràcter general;

La millora dels drets de tots els afiliats;

La prolongació de la cobertura de diverses prestacions;

L'increment de les pensions;

L'ús efectiu de la targeta sanitària, que facilitarà el sistema conegut com a "tercer pagador". Amb aquest sistema els assegurats, en els serveis convencionats, només pagaran el percentatge que els correspongui. La resta fent-ho directament la CASS.

El Projecte de Llei de la seguretat social ha de prendre en consideració les aspiracions de tota la nostra societat.

Vostès, Molt Il·lustres Senyores i Senyors, saben que considero transcendent i estratègic mantenir, i fins i tot, millorar, els nivells de seguretat ciutadana. És un dels valors més apreciats i un dels actius de la nostra qualitat de vida.

D'altra banda, com hem defensat al nostre programa, considerem la millora del sistema en què es basa la nostra Administració de justícia, un objectiu i una obligació de l'acció política, des del respecte més absolut a la seva independència.

Les meves propostes tenen en compte les dificultats que aquest col·lectiu ha de superar, no sempre amb els recursos desitjables, a causa d'una activitat que no para de créixer, i inclouen reestructuracions indispensables perquè el sistema esdevingui més àgil i segur, com ara: ampliar els recursos; l'especialització dels batlles; els desplegaments legislatius necessaris; la creació d'un nou procediment executiu; la dotació al Consell Superior de la Justícia dels mitjans necessaris per a la formació.

En un discurs com aquest no s'hi pot tractar tot.

El nostre programa conté propostes concretes per al tractament d'altres qüestions sobre les quals no m'estendré per marcar un límit raonable de temps en la meua exposició.

Considero fonamental donar un nou impuls a la ja fructífera col·laboració entre comuns i Govern en moltes matèries.

Confirmo el meu compromís de tecnificar, modernitzar, agilitar i fer més eficaç la gestió de recursos de l'Administració pública, i de donar al cos de funcionaris el marc adequat per a la prestació de les seves funcions professionals. En definitiva, de fomentar la cultura del bon servei d'acord amb les inquietuds d'aquest col·lectiu.

Penso, també, en altres aspectes que seran cabdals en la política del Govern, com ara el foment de l'esport, la planificació de les infraestructures, la gestió pressupostària eficaç i transparent, el Pla energètic, la protecció contra riscos naturals, el registre de la propietat, i altres temes que figuren en el programa.

En tots els casos, els puc garantir una gestió rigorosa, que posi els principis d'equitat, d'eficàcia i de servei a tots els ciutadans.

El meu programa establirà amb Europa, des de la nostra diferència, una relació ferma i compromesa, perquè Andorra sigui un país de progrés, competitiu i de qualitat, un país plenament europeu.

Millorarà la seguretat jurídica, és a dir, la confiança en les administracions, en les normes, i en un sistema jurídic sòlid, eficient i previsible.

Treballarà per l'excel·lència en l'educació i el coneixement.

Millorarà el nostre benestar, garantirà la igualtat d'oportunitats, i assegurarà la cohesió social.

Avançarà cap a un progrés sòlid de creixement que sigui escrupolosament respectuós amb el medi ambient.

En aquests moments tan importants per a mi, no els amago que el meu pensament s'adreça a les tres persones que han exercit abans el càrrec al qual jo aspiro avui:

A Josep Pintat, mestre i guia, per la seva clara visió política;

A Òscar Ribas, per la seva serietat i rigor;

I a Marc Forné, perquè ha conduït Andorra en el període constitucional més llarg d'estabilitat política, amb tots els actius valuosos i inqüestionables que aquesta etapa ha aportat.

No voldria acabar aquest discurs sense apel·lar a l'optimisme en relació amb l'esdevenidor del nostre país; massa sovint hem sentit, aquests dies de campanya, consideracions carregades de lamentacions, de planys i queixes; és cert que, per un costat, cal posar èmfasi en el diagnòstic rigorós dels punts febles, de les mancances, o dels errors; però, en cap cas, l'esmentat nivell d'autocrítica ens ha de portar a un estat d'ànim pessimista. De vegades sembla com si ens volguéssim posar de puntetes per a semblar més alts, més macos, i més moderns. No ens cal fer postures forçades. El que ens cal és continuar aprofundint en la nostra tradició de país democràtic, lliure, independent, sobirà, i sobretot, de poble d'acollida.

Donem tots junts un nou impuls a la nostra capacitat reformadora. I fem-ho, sobretot, des de l'optimisme; diagnosticuem els punts febles, d'acord, però fem també un inventari d'allò que tenim de bo. La nostra història així ens ho ensenya: un miracle de supervivència al llarg dels segles, enmig de les nombroses vicissituds que han payoutat la història d'Europa i dels països veïns; un "rar prodigi", en paraules de Salvador Espriu, especialment al llarg dels darrers 50 anys, en els quals el nostre país ha viscut rellevants nivells de creixement econòmic que han comportat una profunda transformació de la nostra societat. En aquest sentit, és cert que, per tal d'evitar patologies derivades del que podríem denominar un "excés d'èxit", hem de fer que el nostre creixement, a partir d'ara, sigui de veritat sostenible, sostingut i creador de cohesió social.

Fem, però, que Andorra continuï també en la seva millor tradició d'acollida; fem que la nostra societat, cada vegada més plural i diversa, sigui a la vegada integradora i cohesionada, sense que això comporti en cap cas una renúncia a la diversitat, ja que entenc que aquesta és, per si mateixa, motor de prosperitat i de riquesa. Que la gran casa andorrana sigui de veritat la casa comuna de tots. Viure en una casa sòlida és una perspectiva que dóna tranquil·litat i confiança. Un poble ben organitzat, que se sent segur de les seves possibilitats dóna als seus habitants un sentiment de seguretat i l'opció de dedicar-se a les seves feines i vocacions. Però el poble andorrà forma part d'un paisatge amb altres poblacions veïnes. El que succeeixi en una d'elles afecta a totes les altres. Avui tots som interdependents. Que Andorra continuï, doncs, formant part, des del diàleg i la col·laboració, de la gran casa comuna, tant pirinenca com europea, que tan bé representa el Consell d'Europa, creat el 1949, i que és baluard dels drets humans i de l'Estat de dret.

He de confessar, Molt Il·lustres Senyores i Senyors, que parlar del segle XX en termes de segle passat, per

algú que ha desenvolupat una part de la seva vida durant aquests anys, com és el meu cas, provoca una reflexió sobre el pas del temps. Un no es pot estar d'evocar aquella Andorra de la infantesa que hom pot encara avui trobar en la mirada intel·ligent i poètica de Valentí Claverol. Aquest ha de ser, també, avui el to vital que emmarqui la nostra feina política.

Coneixement i respecte, segurament nostàlgic, pel passat, que, però, no és res més que això: passat; diagnòstic realista del present i mirada optimista i apassionada cap al futur, cap a un futur ple de reptes, és veritat, i a la vegada ple de possibilitats.

Ha arribat l'hora de posar punt i final a aquest discurs. Amb les eleccions del mes d'abril d'enguany s'ha posat, en certa forma, fi a una etapa. Però que qualsevol final implica necessàriament un nou començament, un nou període. Només permeteu-me concloure amb una nota sobre la meua manera d'entendre el pensament polític liberal, per tal d'oferir el to ideològic que ha de caracteritzar el nou Govern. Aquest és el senzill argument principal: quan organitzem els nostres assumptes polítics hem d'escollir sempre una societat oberta, integradora i solidària. Aquest ha estat i ha de continuar sent el camí d'Andorra.

M'avanço als que només voldran veure en aquest discurs una declaració d'intencions. Ja dic des d'ara que, efectivament, és la declaració, i que, com és lògic, conté intencions, en la mesura que és un compromís davant dels representants del poble andorrà, i conté les línies principals del nou impuls renovador, que el meu Govern s'esforçarà per materialitzar amb total entrega.

Perquè les intencions d'avui siguin realitats de Govern a partir de demà, tinc l'honor i el privilegi de sol·licitar el seu vot d'investidura.

Moltes gràcies per la seva atenció.

(Se senten aplaudiments)

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Suspenem la sessió durant 10 minuts.

(Són les 11.25h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 11.35h)

Reprenem, doncs, la sessió.

Demanaríem al Sr. Jaume Bartumeu Cassany que accedeixi a la taula per exposar el seu programa.

Us recordo que no teniu limitació en el vostre temps.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Fa poc més de quatre anys, el dia 6 d'abril del 2001, seia en aquest mateix lloc per presentar el meu programa de govern en el marc del debat d'investidura. Les eleccions del dia 4 de març del 2001 havien convertit el Partit Socialdemòcrata en el primer partit de l'oposició, amb el suport del 30% dels ciutadans.

En aquell moment vam presentar la meua candidatura sent plenament conscients que el resultat electoral havia donat una majoria clara al Partit Liberal per la qual cosa era a aquella força política que li corresponia formar el Govern.

La presentació de la nostra candidatura pretenia, tanmateix, deixar clarament assentats i exposats, en aquell inici de legislatura, els plantejaments programàtics que havien de guiar la línia d'actuació dels socialdemòcrates dins i fora de Casa de la Vall.

Quatre anys després, la situació és ben distinta.

Les eleccions del dia 24 d'abril han marcat alhora la fi d'una etapa i la voluntat clara de canvi tranquil de la majoria dels nostres conciutadans.

Comparec avui aquí com a candidat a cap de Govern de l'alternativa ciutadana formada per Renovació Democràtica, pel Grup d'Unió Parroquial Independents d'Ordino i pel Partit Socialdemòcrata.

Una alternativa ciutadana reunida a l'entorn d'un programa comú de govern que ha aplegat, el dia 24 d'abril del 2005, el suport de 5.483 ciutadans i ciutadanes que representen la suma del 6,24% de votants de la llista nacional de Renovació Democràtica i el 38,7% de votants de la llista nacional del Partit Socialdemòcrata.

El nostre programa de govern compta doncs, avui i aquí, amb l'aval del 44,31% dels ciutadans. I el candidat Albert Pintat compta, per la seva banda, amb el 41,21% dels vots que va obtenir la llista nacional del Partit Liberal.

Tanmateix, la Llei electoral és la que és i el candidat liberal està avalat avui, aquí, per catorze consellers generals mentre que els consellers generals que defensem l'Alternativa som dotze.

Calia que en començar aquest debat i aquest discurs féssim aquesta breu referència als resultats electorals per recordar -i recordar-nos- que la situació ha canviat: el Partit Liberal ha perdut la majoria absoluta, i ha perdut clarament les eleccions a les parròquies amb major nombre d'habitants.

Les eleccions serveixen per produir una representació política de la voluntat popular. Suposen un passament de comptes amb el passat immediat i marquen, afiten i delimiten, el marge de

maniobra que la ciutadania atorga als líders polítics per garantir la governabilitat i l'administració dels recursos públics d'acord amb les propostes programàtiques de cada partit.

Els missatges que els ciutadans ens fan arribar mitjançant les urnes són interpretables i poden fins i tot ser contradictoris. En un Coprincipat parlamentari com el nostre la tasca d'interpretació política postelectoral és clau per encarar i encertar la governabilitat de la societat andorrana.

Aquesta és essencialment la nostra responsabilitat, la dels polítics, però la societat civil també pot i ha de passar comptes en aquesta interpretació.

La clau serà, doncs, interpretar correctament la corrent de fons positiva o negativa, de la voluntat expressada a les urnes i dels missatges complementaris.

El Govern que ha de sortir d'unes eleccions és el que garanteix una bona estabilitat i, sobretot, productivitat política.

La correcta administració, el bon governament que Andorra necessita, és incompatible amb un govern de circumstàncies, sense activitat legislativa rellevant, que administri clientelament un pressupost no pas sense trucs, ensurts i dificultats -més endavant m'hi referiré.

Els liberals són, però, avui el primer grup parlamentari -ho eren en tot cas fins ahir- el de la majoria relativa, i tenen doncs també l'obligació d'agafar la iniciativa per formar govern. Però han de ser conscients que els seus objectius polítics han sortit derrotats de les urnes en perdre les eleccions territorials a Encamp, Escaldes-Engordany i a Andorra la Vella i en sumar, com he dit fa un moment, menys vots nacionals que les dues llistes del PS i Renovació Democràtica integrants de l'Alternativa, que avui represento aquí.

En l'actual configuració del Consell General només hi ha dues opcions: o administrar a precari -no pas governar-, la qual cosa només faria que allargar l'agonia del cicle liberal dels darrers deu anys, o obrir una política d'Estat, de concertació, que porti a una etapa de negociació i consens per aportar a Andorra el canvi tranquil.

Ni sumant catorze més dos -avui, ja hauríem de dir dotze més quatre- no es pot arribar, -insisteixo que fent una adequada lectura dels resultats electorals-, a una etapa positiva si el resultat de la suma s'adreça a intentar arraconar la majoria social que els socialdemòcrates i l'Alternativa representem.

Tot apunta, després de la fallida inicial de la part important de les converses de la Casa de la Vall, que la tossuderia d'aquells que volen mantenir la seva

lectura esbiaixada dels resultats electorals, imposarà l'opció de prorrogar un final agònic de cicle, al mateix temps que algun estratega intentarà carregar sobre els altres la responsabilitat de no saber governar.

El dia 10 de maig, en l'acte de lliurament dels premis "Ortega" a Espanya, l'historiador Santos Julià -que fa poques setmanes va impartir unes conferències a Andorra- ens posava en guàrdia sobre l'ús cada cop més freqüent de la mentida com a suport dels arguments polítics. "Sembla..., -diu Santos Julià-, que els adeptes de manipular la veritat creuen que l'engany és un argument". Nosaltres no volem enganyar ningú, i som aquí per parlar clar.

El poble andorrà ens ha donat una nova configuració del Consell General. Estem, doncs, en un moment de veritat. El Partit Socialdemòcrata i l'Alternativa tenim l'obligació de ser sincers, i no hi ha espai per a les ambigüitats.

Els socialdemòcrates i els candidats de l'Alternativa hem contret amb la ciutadania un compromís pel canvi. Hi ha a Andorra una veritable mobilització pel progrés social i per la igualtat d'oportunitats. Nosaltres som aquí per complir el nostre compromís pel canvi tranquil.

Calen, doncs, sense demora en el calendari, polítiques públiques orientades a reduir les desigualtats en les condicions de vida reals de tots els ciutadans.

Les democràcies modernes mantenen l'aspiració de combinar el respecte per la igualtat formal de drets amb polítiques públiques que ofereixin als ciutadans condicions de vida adequades.

La Constitució andorrana de 1993 fonamenta la seva legitimitat en la capacitat d'assegurar tant els drets polítics com els drets socials de les persones. Uns drets que són individuals però que també, a voltes, són col·lectius.

No s'hauria d'oblidar que hi ha govern perquè abans hi ha ciutadans amb drets i també deures. La ciutadania precedeix les institucions i no pas a l'inrevés.

L'organització d'un sistema de govern no s'ha d'ocupar només del procés d'elecció dels governants i de les seves atribucions sinó que també ha de vetllar pel seu control, per assegurar que es governa en benefici de tots i no d'uns pocs. S'ha d'acabar el sistema que permet que aquells que tenen una capacitat d'influència més gran siguin sempre els primers i a vegades únics beneficiaris de la política del Govern.

El que ens proposem és respectar l'esperit i la lletra de la Constitució i, en conseqüència, tornar la centralitat institucional i política al Consell General.

La Constitució de 1993 fou possible en donar-se un moment d'acord polític a l'entorn de tres pilars: el primer, els drets i les llibertats dels ciutadans -que són el títol II de la Constitució; el segon, l'estructura territorial de l'Estat -títol VI de la Constitució; i el tercer, l'orientació social i d'interès general del text constitucional en els seus diversos títols.

Recordem aquí breument què diuen, per exemple, els articles 19, 20, 29, 30, 31 i 33 de la Constitució.

L'Article 19 diu: "Els treballadors i els empresaris tenen dret a la defensa dels seus interessos econòmics i socials...". El paràgraf I de l'article 20 diu: «Tota persona té dret a l'educació...». L'article 29 assenyala que tota persona "... té dret al treball... a una remuneració que garanteixi al treballador i a la seva família una existència conforme a la dignitat humana, així com a la limitació raonable de la jornada laboral, al repòs setmanal i a les vacances pagades". L'article 30 reconeix "... el dret a la protecció de la salut i a rebre prestacions per atendre altres necessitats personals...". L'article 31 proclama que "és funció de l'Estat vetllar per la utilització racional del sòl i de tots els recursos naturals...". I, finalment, l'article 33 assenyala als poders públics l'obligació de "...promoure les condicions necessàries per fer efectiu el dret de tothom a gaudir d'un habitatge digne".

Tot un ventall de directrius que, al nostre entendre, dirigeixen les polítiques públiques i obliguen a què vagin en la línia assenyalada pel text constitucional.

Arreu d'Europa, quan el liberalisme ideològic domina sense cap contrapès, hi ha un risc terrible de veure, de patir, una reducció dels salaris, una disminució de la protecció social i una pèrdua del poder adquisitiu de les pensions.

Andorra no té futur fora de la solidaritat social. Els ciutadans només se sentiran plenament andorrans en la mesura que veuran que l'Estat els reconeix la majoria d'edat social. No n'hi ha prou que la Constitució reconegui uns drets, cal que els ciutadans els vegin reconeguts en la vida de cada dia. Només quan la gent vegi sortides als seus problemes de cada dia hi haurà el reforçament dels lligams amb l'Estat, amb el país, que necessitem per assegurar el futur d'Andorra. La nostra proposta és assegurar el futur de la gent d'Andorra a partir de la solidaritat assentada sobre tres pilars fonamentals, que són: els drets socials dels ciutadans, les inversions públiques al servei de l'economia productiva, i el finançament, via les contribucions de

l'article 37 de la Constitució, per mantenir solidàriament els dos pilars anteriors.

Estem en un període d'incertesa pel que fa al futur econòmic del país. Fa ben pocs dies -el dia 12 de maig- el president de la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis, el Sr. Francesc Pallàs, ens advertia de la situació econòmica i tornava a demanar -ja ho havia fet fa uns mesos en presentar l'Informe econòmic anyal de la Cambra- consens entre les forces polítiques.

És ben evident que la política dels governs liberals de les dues darreres legislatures no ha estat adreçada a satisfer les necessitats del país ni ens deixa, tampoc, l'economia en un bon estat. Vegem, només a tall d'exemple, que l'IPC es troba situat en el 4'23%, molt per sobre dels índexs d'Espanya i França.

Davant d'aquesta situació, des del Partit Socialdemòcrata hem proposat en el nostre programa la convocatòria immediata d'una taula de diàleg amb les associacions econòmiques, empresarials i sindicals per a plantejar les línies d'actuació de les institucions en l'àmbit econòmic i social.

Una taula de diàleg que s'haurà de reunir el mes vinent.

Discutir quina Andorra volem, avançar en un camí que permeti arribar a un ampli acord entre partits polítics i societat civil comporta, implica de ben segur, parlar de valors, parlar d'interessos, de política al capdavant, d'equilibri entre interessos i valors.

El dia 8 de març d'enguany, a *Le Monde*, l'economista francès Jean Paul Fiotoussi ens recordava el pensament de Helmut Schmidt. El que fou primer ministre socialdemòcrata alemany deia -i el cito-: "...els beneficis d'avui són la base de la inversió de demà, i la inversió de demà és el treball, la feina, de demà passat...".

Proposo que aquesta reflexió orienti la taula de diàleg que plantejem.

Les coses es compliquen i hem de ser capaços d'aprofitar el resultat electoral i el nou arc d'aquest Consell General no pas per continuar amb una política d'enfrontament entre vencedors i vençuts sinó per afrontar de forma valenta i decidida una nova manera de fer, que ens permeti avançar cap a una millor perspectiva de concienciació i consolidació econòmica que, n'estic convençut, només es podrà aconseguir millorant alhora el benestar social.

En política, el temps perdut agreuja més i més els desequilibris. És ja molt urgent que des del Consell i des del Govern d'Andorra s'encari la realitat i s'acabi la política de defugir l'hora de prendre decisions tot

deixant per a més endavant el que seria menys costós de resoldre immediatament.

Proposo un govern de legislatura que porti un model d'equilibri entre el mercat i la societat, entre la lliure competència dels agents econòmics i la cooperació social.

L'estratègia del benefici màxim i l'especulació sense control ha portat Andorra a un mal pas. Hi ha una frase recent del premi Nobel de literatura, Günter Grass, que s'adapta a la situació que ens deixa el cicle lliberal -el cito- "... el ciutadà queda abandonat, sense protecció, al dictat de l'economia. (...) El valor fonamental ja no és la funció social de la propietat sinó la maximització dels guanys."

I, en un article publicat el dia 12 de maig -fa tot just quinze dies- a *Le Nouvel Observateur*, el mateix premi Nobel afegeix encara -i el torno a citar-: "El nostre patrimoni constitucional més alt ja no protegeix prioritàriament els drets civils, l'hem malbaratat perquè es barregi amb l'ambient neoliberal de la nostra època, i sobretot perquè es posi al servei d'una economia de mercat suposadament lliure".

Els ciutadans ens han dit que cal acabar amb la impotència de la política per ordenar i endreçar el país. Els ciutadans volen que l'interès general sigui la línia d'actuació del Govern. Perquè, no ens hem d'enganyar, l'estratègia del benefici màxim amenaça fins i tot la democràcia andorrana.

El nostre Govern treballarà per fer compatible l'activitat econòmica amb les exigències de l'interès general.

El nou model econòmic que proposem i que plantejarem el mes vinent a la taula de diàleg amb els agents econòmics i socials ha de ser alhora sostenible i arrelat a la nostra manera de ser. Però, també ha de ser compatible -eurocompatible- amb els nostres veïns. És per això que estem convençuts que l'establiment de les bases d'aquest nou model de convivència ha de ser fet també en estret diàleg amb Europa, amb transparència i sense dobles llenguatges.

Precisament, dos il·lustres veïns d'Andorra acaben de publicar a França un llibre força interessant: "L'Homme européen". El veí del sud és l'escriptor i exministre de cultura espanyol Jorge Semprún, i el veí del Nord és l'actual ministre de l'interior de França, Dominique de Villepin. Hi ha una cita que els autors esmenten i que resumeix l'esperit del seu llibre: "El problema, és Europa. La solució, és Europa". No és una frase seva, és una frase del gran pensador espanyol Ortega i Gasset.

Aquesta frase coincideix amb l'esperit de la proposta que figura en el programa de Govern de l'Alternativa: el marc del nou model econòmic del país ha d'anar acompanyat d'una ferma i positiva vinculació d'Andorra amb la Unió Europea. Per això cal superar el tímid acostament que representa un acord de cooperació buit de contingut concret i obrir unes noves negociacions a Brussel·les per obtenir un nou marc d'associació.

L'ampli debat ciutadà que els socialdemòcrates vam promoure l'any passat a l'entorn de la nostra proposta de donar forma al futur mitjançant la clarificació de les relacions econòmiques i socials amb Europa ens ha permès arribar avui aquí amb una convicció refermada: si el problema derivat de la crisi del model econòmic andorrà ens ve donat per la necessitat d'adequar-nos a l'entorn europeu, és evident que la solució del problema passa per aclarir i enfortir la relació d'Andorra amb la Unió Europea.

Estem més aviat encallats, si no és que anem cap enrere, en aspectes d'empenta, dinamisme i competitivitat. Ara és l'hora d'encarar el problema i de prendre decisions.

Andorra necessita una urgent clarificació de com cal encarar el seu desenvolupament econòmic i social sense menystenir els condicionants de l'entorn, tant el físic i ambiental com també el polític internacional.

I no ens podem permetre continuar enmig del cagadubtisme sistemàtic.

El nostre projecte de canvi, de canvi tranquil, és, al capdavant, un projecte de país. El canvi que proposem és la garantia d'un futur millor per a Andorra. Per això promourem la tramitació davant del Consell General d'un acord nacional sobre el nou model econòmic del país.

M'esforçaré, ens esforçarem, perquè l'aprovació final dels textos legislatius vinculats a la vertebració d'una veritable constitució econòmica compti amb el màxim de consens parlamentari possible, tal com vam saber fer els anys 1992 i 1993 en ple procés constituent.

Aquesta és la primera actuació estratègica que neix de la nostra proposta de govern, que resumiré ara en sis grans àmbits d'actuació política.

El primer, és l'actuació política institucional.

Proposo -ja ho he dit fa un moment- tornar la centralitat política a aquesta casa: a la Casa de la Vall. En conseqüència cal reforçar el Consell General com a institució parlamentària per a què sigui l'impulsor de l'acció del Govern.

La situació del Consell General d'aquestes dues darreres legislatures, en les quals se l'ha deixat sense

mecanismes reals de controlar al Govern, no es pot aguantar més. És inadmissible, per exemple, que els consellers generals no puguin comprovar en temps real com es gasta el diner públic. Les dues majories absolutes lliberals ens han situat en una democràcia empantanegada.

Una de les claus de l'exercici d'un bon govern és tenir capacitat per harmonitzar les posicions contraposades i, fins i tot, contradictòries que existeixen en una societat madura i complexa. Mostrar por enfront de la discrepància significa voler posar fre al desenvolupament i consolidació de les llibertats.

Tractar d'eliminar, de fer callar, l'adversari polític quan no hi ha acord i es defensen altres plantejaments és, senzillament, no acceptar les regles del joc expressades a la nostra Constitució.

Guanyar unes eleccions no significa que el govern que s'instal·la a l'Edifici Administratiu del carrer Prat de la Creu pot fer el que vol, ni suposa un xec en blanc de la ciutadania. La Constitució i el Reglament del Consell General ens han donat instruments de control de l'acció política del govern que l'obliguen davant de la resta de forces polítiques i, sobretot, davant dels ciutadans.

I per respecte als ciutadans cal començar per un canvi radical, fent entrar els valors de pluralitat, d'independència i de veracitat informativa als mitjans públics, a Ràdio i Televisió d'Andorra, SA.

La majoria -relativa o absoluta- no autoritza a adoptar decisions que comprometin el futur del nostre país, sense que s'hagi produït un autèntic debat per a modificar polítiques que són d'Estat.

Furtar a la societat aquest debat, ignorar els procediments de control, menysprear, al capdavant, la feina del Consell General, suposa menysprear la voluntat popular que aquesta institució representa.

En definitiva el govern que us proposo mai no tractaria l'oposició de la mala manera que nosaltres hem estat tractats durant les dues darreres legislatures de majoria absoluta liberal. Pel contrari, portarem a aquesta Casa de la Vall els costums que imperen en els països del nostre entorn europeu, en els quals es pot opinar de manera diferent i es pot ser dur, i es pot sotmetre a un debat parlamentari, però on s'ha demostrat que no es té por al control i, per tant, no es té por, de fet, a governar.

Revitalització del paper institucional i del treball del Consell General doncs, transparència, control i respecte a l'adversari i una ferma actitud d'estar al servei dels interessos generals, són elements indispensables per a mantenir el necessari clima de confiança de la ciutadania en la política.

Fer el contrari suposaria seguir degradant el Consell General i la vida pública i podria comportar el desinterès ciutadà cap a la política. Tot plegat, a llarg termini, podria resultar molt perjudicial per a la nostra democràcia.

Els valors constitucionals d'integritat i d'interès general han d'afavorir la participació democràtica.

Per això plantejem també, com a objectiu prioritari, reformar en profunditat l'Administració de justícia amb la finalitat d'acostar-la al ciutadà i fer realitat els principis que figuren al Títol II de la Constitució. Cal garantir a tothom, doncs, el dret a un judici de durada raonable i l'execució efectiva de les resolucions judicials.

Alhora s'ha de dur a terme la revisió del Codi de l'Administració per adequar-lo a la Constitució. De manera especial s'ha de modificar el procediment del silenci administratiu i unificar terminis de notificacions i recursos.

D'altra banda, proposarem al Consell General un projecte de llei que faci possible un nou Codi de Procediment Civil i crearem, també mitjançant un projecte de llei, els Tribunals d'Arbitratge que facilitaran la solució de molts litigis civils i mercantils.

Durant la meua participació, en representació del Consell General, a l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa, he estat nomenat el representant dels parlamentaris de l'Assemblea d'Estrasburg al "Groupe d'Etats contre la corruption".

De fet, encara avui, fins que no es constitueixi la nova delegació nacional andorrana, sóc el representant de l'Assemblea parlamentària del Consell d'Europa al GRECO.

Reiteradament he demanat que Andorra ratifiqui el Conveni civil i el Conveni penal contra la corrupció, del Consell d'Europa. Dos convenis en la tramitació parlamentària dels quals a Estrasburg vaig tenir l'honor i la responsabilitat de ser-ne el *rapporteur*; és a dir, el ponent.

Reiteradament, l'anterior majoria liberal s'ha negat a tramitar la ratificació pel Consell General d'ambdós convenis internacionals que sí que van signar a Estrasburg.

La setmana passada he estat informat, des d'Estrasburg i no pas per part del Govern d'Andorra, que Andorra enviava un representant de la Unitat de Prevenció del Blanqueig a la propera reunió del GRECO, reunió a la qual jo també he estat convocat, i que es celebrarà a comptar del dia 27 de juny a Estrasburg.

Més enllà de la manca total i absoluta de correcció que representa, al meu entendre, no haver informat

el Consell General de l'adhesió formal d'Andorra al GRECO i de la composició de la seva delegació, -procediment liberal habitual de maltractar el Parlament-, aquesta tramesa em permet afegir al meu programa de Govern una proposta que manllevaré a la coalició CDA-Segle XXI: la creació d'una fiscalia especial anticorrupció.

El segon aspecte és: economia i finances.

Andorra necessita un nou model de creixement econòmic fonamentat en regles clares i en la transparència i especialització del sistema econòmic. Les normes i les regles han de ser clares per donar confiança a empresaris i treballadors. Com també ha de ser clara la legislació que permeti incentivar una inversió internacional positiva i no especulativa.

Convindria que no ens poséssim nerviosos i ens disposéssim a treballar per fer les infraestructures necessàries sense perdre de vista els costos ambientals i socials que comporten.

Els projectes que es plantegen i es comencen poden acabar tenint efectes que si no són previstos en el moment de la seva concepció acaben passant factura anys després.

Una factura, ara som en aquest moment precisament, que no acostumen a pagar mai els que en foren els promotors.

És necessari un canvi en la gestió econòmica i financera del Govern d'Andorra. S'ha d'aturar el descontrol de la despesa corrent, invertir més i malgastar menys, acabar amb la improvisació per impulsar el desenvolupament i no malbaratar recursos.

La primera exigència que convé assentar és la d'un finançament sostenible dels projectes que es proposin. Les despeses són sempre despeses i els dèficits són dèficits. Les sumes i restes no solament són bones per als pressupostos familiars, són una realitat que l'Estat ha de tenir ben present.

La situació del pressupost de l'Administració general és actualment, des del punt de vista financer, de fallida tècnica. Si a la manca de voluntat política hi afegim la insuficiència de recursos, no es poden executar els pressupostos de l'Administració en els termes i terminis anunciats en la Llei del pressupost.

Aquesta situació es tradueix en compromisos d'inversions que es liciten però no s'executen dins els terminis previstos i en projectes i programes que no es duen a terme o es posposen de forma sistemàtica. Tot conjuminat amb un recurs també sistemàtic a l'endeutament per cobrir els dèficits generats tot i la no execució, insisteixo, de bona part dels crèdits pressupostats.

Cap empresa privada subsistiria en una situació equivalent a la descrita. Sense obtenir els ingressos previstos no podria atendre els seus compromisos de despesa el que la portaria a nivells elevats d'endeutament. O a prendre mesures, com ara la suspensió de pagaments, si no pogués obtenir finançament suficient de les entitats financeres per manca de viabilitat. Aquesta situació ja es produeix *de facto* a l'Administració pública ja sigui amb l'endarreriment de les inversions o ja sigui posposant-ne els pagaments. Els nostres empresaris en saben alguna cosa. Totes dues opcions comporten elevats costos per al país, tant de tipus financer com els motivats per l'encariment que es produeix en les inversions. L'execució de les inversions dins del termini previst i amb la presència a temps total dels mitjans humans i tècnics necessaris és notablement inferior al que costen actualment les inversions reiteradament ajornades, que s'eternitzen i que compten amb presència intermitent dels mitjans necessaris per efectuar-les.

El recurs estructural a l'endeutament és injustificat per la bona conjuntura econòmica general del país en els darrers anys i menys justificable encara quan no s'està complint amb els compromisos pressupostaris. El nivell d'endeutament actual i «oficial» de les Administracions públiques és d'un 30% del Producte Interior Brut. Se situa, així, -ens ho van recordar en un dels últims debats pressupostaris- per sota del 60% assenyalat pels països europeus en el tractat de Maastricht, però al capdavant hem de constatar que es troba en termes equivalents si ho comparem amb la pressió fiscal andorrana, la qual, a Andorra, és inferior a la meitat dels nostres països veïns.

Ens trobem, doncs, les finances públiques en uns nivells d'endeutament que requeriran noves fonts de finançament incorporats de manera ràpida en un termini proper. Això fa que no puguem recórrer a l'endeutament per finançar situacions conjunturals de caire extraordinari ni tampoc, per fer l'obra pública d'inversió en infraestructures que el país necessita.

Els deu anys del cicle liberal ens deixen, doncs, un model de finançament que comporta de forma estructural inexecució d'infraestructures, retard -i, doncs, deute acumulat a llarg termini-, retallades pressupostàries sobre serveis socials, educació, esports i cultura de forma constant i que, a més a més, genera dèficit; el pressupost del 2005 -més enllà de la pròpia estructura- és inexecutable per un import equivalent a una tercera part dels crèdits de despesa i tot i això produirà un dèficit previst de 47 milions d'euros.

Crec que aquest debat, que aquesta investidura que ha de marcar l'actuació política d'uns i altres per a tota la legislatura, requereix aquest breu recordatori de la situació en la qual ens trobem -ens deixen- les finances del Govern d'Andorra.

Recordaré breument algunes magnituds pressupostàries: L'execució del pressupost, globalment, és tan sols d'un 66,4%. L'execució del pressupost pel que fa a inversions és només d'un 35,9%; les inversions compromeses al final del 2004, s'ha arribat a 118 milions d'euros.

Aquesta xifra -parem-hi un moment- correspon, segons la liquidació de la qual disposem els consellers generals, a uns 104 milions compromesos, és a dir licitats fins el 31 de desembre de l'any passat, i a uns 14 milions de crèdits reservats. En principi serien crèdits que igualment s'haurien d'executar però sobre els que possiblement no existeix un compromís en ferm, és a dir, que no estan adjudicats a un proveïdor, encara que sí està reservada la partida.

Aquests compromisos, insisteixo, haurien d'haver-se executat abans del 31 de desembre del 2004 a càrrec dels successius pressupostos i no corresponen en cap cas a inversions plurianuals o inversions previstes per exercicis futurs.

Dins d'aquest saldo no hi està inclosa cap partida referent al compromís adquirit per al pagament de les obres del Centre de Tractament de Residus. Recordo que l'estimació inicial per a la construcció del CTR era de 42 milions d'euros, si s'hagués optat -cosa que no es va fer- pel pagament mitjançant l'abonament de certificacions d'obra feta. I, finalment, el Govern va optar per la subvenció, aprovada per llei, per a la construcció i el seu finançament per a un període de vint anys per una suma de 98'5 milions d'euros.

Un cop reconduïdes, traspassades a l'exercici 2005, les inversions compromeses, el pressupost d'inversions per l'exercici 2005 queda com segueix: 103 milions d'euros de la Llei del pressupost per l'exercici 2005 i 118 milions d'euros de crèdits per inversions reconduïdes. Tot això suma 221 milions d'euros, xifra que compararé amb les inversions liquidades de l'exercici 2004 que són 72 milions d'euros.

És a dir, el pressupost d'inversions per a l'exercici 2005 equival en termes anuals a més de tres anys de les inversions liquidades en l'exercici 2004.

Tot plegat em permet afirmar que el sistema tributari andorrà és obsolet i incapaç de generar la recaptació necessària per finançar les necessitats de despesa del govern. Algunes dades sobre els ingressos públics serviran per constatar aquest fet:

Els impostos indirectes són la font principal d'ingressos. El seu pes sobre el total d'ingressos no financers és creixent, i arriba al 2003 fins al 80% -tot això són dades de liquidació dels pressupostos.

Les modificacions fiscals introduïdes els darrers anys amb, fins i tot, l'aplicació de nous impostos indirectes -transmissions patrimonials i sobre els serveis financers i d'assegurances- han significat un augment en el nivell de recaptació, però en cap cas suficient per satisfer les necessitats de finançament. Només cal veure que per als impostos indirectes la taxa d'execució del pressupost -és a dir, la recaptació real liquidada respecte de la pressupostada-, durant els anys 2001-2003, ha estat sempre un 10% inferior a la xifra pressupostada.

Malgrat tot els diversos canvis introduïts, els ingressos no financers segueixen depenent en una part molt elevada -el 45%, el 2003- de l'Impost sobre Mercaderies Indirecte. I pensem també que la recaptació per l'IMI s'ha reduït enguany.

A la vegada, si examinem breument la despesa pública podem destacar: primer, les despeses corrents han augmentat els darrers anys considerablement i dins d'elles, les despeses de personal, que són la partida més important, han crescut a una taxa anual superior al 10%. És important destacar-ho perquè així es posa clarament de manifest la necessitat de dotar el sector públic de fonts de finançament creixents.

Les despeses de capital també van créixer, els anys 2001 i 2002, al voltant d'un 10% anual respecte de l'any anterior.

La taxa d'execució del pressupost, ja ho he dit fa un moment, és extremadament reduïda per a les inversions.

En conclusió, les necessitats financeres són creixents. Les despeses corrents, en particular les de personal, augmenten considerablement i per la seva naturalesa, aquestes despeses tindran tendència a mantenir-se en el futur. D'acord amb les necessitats, les inversions reals també hauran de créixer fortament, però a l'hora de la seva execució el ritme d'inversions reals, ja ho veiem, baixa notablement.

Sembla que d'aquesta manera algú vol dissimular el dèficit públic fent veure que no es dispara, però queda de totes maneres clarament al descobert que no es duen a terme totes aquelles inversions que segons els propis pressupostos caldria fer. En definitiva, si certament es vol gaudir d'un nivell adequat d'infraestructures i serveis públics, les despeses públiques han d'augmentar com també ho hauran de fer els ingressos necessaris per al seu finançament, circumstància que només es pot donar amb una reforma profunda del sistema fiscal actual.

Els principals criteris i els grans objectius per a la reforma del sistema fiscal que plantejem són els següents.

El procés de reforma s'ha de sustentar en dos eixos: la imposició sobre els beneficis, i la imposició general i l'especial sobre el consum. D'aquesta manera s'aconsegueix un sistema fiscal estable, no sotmès a fortes variacions degudes a factors exògens, com l'experiència recent de l'IMI ens ho està demostrant.

Les reformes han de permetre que l'estructura del nostre sistema fiscal s'apropi a la dels països de la Unió Europea. Això no significa que els impostos hagin de ser exactament els mateixos ni que els tipus impositius hagin de ser iguals -cap de les dues circumstàncies es dona entre els països de la Unió Europea-, però sí que les figures impositives bàsiques siguin semblants.

La imposició sobre els beneficis s'ha d'introduir en una primera fase mitjançant impostos de productes; és a dir, impostos que separadament graven els diversos tipus de rendes: capital, activitats econòmiques i treball dels professionals. Només després de la consolidació durant una legislatura d'aquests tipus d'impostos es pot estudiar l'aprovació d'un impost general sobre la renda.

La majoria de les rendes del capital i les rendes del treball professional han de quedar sotmeses a retenció en la font, mètode pràctic i segur d'aconseguir la seva tributació. A més, és una manera senzilla de gravar les rendes del capital tot respectant el secret bancari.

Els beneficis de les activitats econòmiques es poden calcular de manera directa o objectiva, és a dir d'acord amb una comptabilitat, o mitjançant uns mòduls indicatius dels beneficis obtinguts.

La imposició sobre el consum ha de ser baixa, general i bastant homogènia de forma que no introdueixi distorsions. Amb pocs tipus impositius.

La reforma del sistema fiscal ha de basar-se, doncs, en els dos eixos fonamentals ja esmentats: impostos directes sobre els beneficis i impostos generals i especials sobre el consum. Això no es pot aconseguir en una legislatura: requereix un termini de temps prou llarg -almenys deu anys- com perquè els canvis es vagin introduint i assimilant gradualment.

No obstant, ha de quedar molt clar que l'objectiu del procés de reforma és la modernització del sistema fiscal, i que per assolir això s'ha d'avançar en el camp de la imposició directa i indirecta. No es pot avançar només per una via, deixant l'altra com està.

Si volem uns millors serveis públics -carreteres, educació, sanitat, ajuts socials- necessitem tenir més ingressos. Nosaltres volem millors serveis públics i

per aquesta raó volem un millor sistema fiscal: impostos raonables, més justos, amb uns tipus impositius reduïts.

Ara bé, si únicament es vol seguir adoptant aquelles mesures que puguin ser aplaudides pels afectats, les úniques reformes possibles seran les de no tocar cap benefici i augmentar despeses mentre l'enginyeria financera continuï permetent maquillar els pressupostos i dissimular el dèficit real.

En aquesta qüestió de la reforma tributària ens hi juguem, a més, la credibilitat internacional d'Andorra, com a país i també com a economia de mercat sotmesa a regulació i control de les institucions democràtiques de l'Estat.

Andorra no tindrà futur positivament enriquidor en una economia europea global si vol mantenir sistemes tancats, mancats de regulació concreta i transparent, de fiabilitat i de prestigi internacionals.

La transparència en l'activitat econòmica ens vindrà imposada més enllà de raons ètiques evidents per la dinàmica global dels mercats. Mentre Andorra no estigui en condicions de poder establir tractats sobre la doble imposició no podrà atraure seriosament cap inversió internacional.

I això ens porta a parlar d'un altre llegat, exemple de la poca seriositat del govern sortint. El passat 21 de febrer, en l'última sessió del Consell General abans de la convocatòria d'eleccions, es va aprovar la ratificació de l'acord signat amb la Comunitat europea relatiu a l'establiment de mesures equivalents a les previstes a la directiva 2003/48/CE en matèria de fiscalitat dels rendiments de l'estalvi en forma de pagament d'interessos.

La ratificació havia d'anar acompanyada de l'adopció d'un projecte de llei d'aplicació de l'Acord.

Incomprendiblement, aquell projecte de llei no va rebre el tractament urgent i preferent que les circumstàncies del calendari andorrà i els compromisos internacionals de l'Estat requerien. El projecte, entrat a tràmit pel procediment ordinari el dia 3 de desembre del 2004, va caducar, d'acord amb l'article 83 del Reglament del Consell General, en finalitzar la legislatura.

El nostre Govern promourà una immediata concertació amb els grups parlamentaris d'aquest Consell General per poder entrar i tramitar un text legislatiu que permeti complir els compromisos de l'Estat andorrà dins del calendari establert, que ens obliga a estar a punt d'aplicar la directiva europea, el proper primer de juliol.

El tercer capítol és la política social.

Tal com assenyalava el segon paràgraf de l'article 6, títol II, de la Constitució: "Els poders públics han de

crear les condicions per tal que la igualtat i la llibertat dels individus siguin reals i efectives”.

Cal plantejar-se l'acció política per fer front a les noves desigualtats de la societat, sorgides en els darrers deu anys, des dels valors constitucionals de llibertat, igualtat i solidaritat.

El Govern ha de ser un corrector i un impulsor, però els actors principals han de ser els que preparin, els que treballin, els que discuteixin, els agents socials, els emprenedors, els que s'esforcen i treballen per innovar. Alguns hi arriuen capital i altres treball, però tots han de veure en el Govern un impulsor del benestar social.

Una qüestió ens ha de preocupar: que Andorra es divideixi, que cada grup social avanci a ritme diferent, que es girin l'esquena i s'ignorin però que acabin topant.

Hi ha una evolució cap a una situació on poden aparèixer forces de desagregació social.

No podem continuar amagant el cap sota l'ala. Sembla que estem en aquella tràgica situació que el vehicle va de cap a la paret però en comptes de frenar, el conductor es limita a tocar el clàxon mentre la gent es posa les mans al cap.

Hi ha una clara fractura entre dues Andorres. Dues Andorres que van a dues velocitats distintes. Es veu sovint entre els joves de la mateixa edat: n'hi ha que viuen en dos móns diferents, no parlen ni el mateix llenguatge i sovint no parlen ni la mateixa llengua.

El Govern que us proposo s'adreça a treballar per una societat més igualitària, més solidària. Una societat en la qual cada ciutadà assumeixi -pugui assumir- la seva pròpia responsabilitat, en la qual l'Estat garanteixi una raonable igualtat d'oportunitats per a tots, que posi en marxa polítiques actives de solidaritat i que aquestes polítiques permetin el ressorgiment d'una ciutadania compromesa.

En aquesta línia em comprometo a desenvolupar i fer efectius els drets econòmics i socials constitucionals i els que es deriven de la Carta Social Europea i a destinar els recursos econòmics necessaris que permetin fer efectiu al nostre país allò que és norma als països que ens envolten.

Encara no fa un any que, gràcies al treball i a la insistència del Partit Socialdemòcrata, vam aconseguir que Andorra ratifiqués la Carta Social Europea revisada. Inexplicablement la majoria liberal va excloure de la ratificació articles tant elementals i bàsics com els que es refereixen al dret de negociació col·lectiva o a la protecció econòmica, jurídica i social de la família. Una de les primeres mesures que ens proposem dur a terme és la ratificació d'aquests

articles de la Carta Social i el seu desenvolupament normatiu per omplir-los de contingut.

Relacions Laborals.

Ja fa dotze anys que es va aprovar la Constitució i durant aquest temps no s'ha fet pràcticament res per desenvolupar legislativament els drets socials que proclama i reconeix.

En el programa de les eleccions de l'any 2001, els socialdemòcrates fèiem una sèrie de propostes en matèria de relacions de treball. Eren unes propostes meditades i treballades i, sobretot, sensates. La concreció de les mateixes està plasmada en la Proposició de Llei laboral, que el nostre Grup Parlamentari va presentar al Consell General la darrera legislatura, i que no va prosperar perquè aquells que en el seu programa electoral i en els seus discursos ens deien que seria la legislatura del desenvolupament de les lleis socials -que són els mateixos que no van voler ratificar els articles de la Carta Social Europea que fan referència als drets col·lectius dels treballadors-, s'hi van oposar.

Per això, una de les prioritats del Partit Socialdemòcrata i de l'Alternativa durant la propera legislatura -durant aquesta legislatura- no pot ser una altra que la d'aprovar una nova Llei laboral que inclogui el reconeixement dels drets col·lectius dels treballadors contemplats en la Carta Social Europea.

Altres mesures que preveiem són sintèticament les següents: modificar l'actual procediment d'acomiadament establert, com arreu, un sistema basat en l'acomiadament justificat o disciplinari i en l'acomiadament per causes objectives, amb indemnització.

Protegir la vida i la integritat física dels treballadors i reduir dràsticament l'important nombre d'accidents de treball que cada any es produeixen -per prova els quatre greus accidents laborals esdevinguts la passada setmana, i almenys un que hem pogut llegir a la premsa dissortadament aquest matí, que es va produir ahir a la tarda a l'avinguda Meritxell. Desenvoluparem la legislació general i la reglamentació específica en matèria de seguretat i salut en el treball que ens permetin assolir, almenys, uns nivells equiparables als dels països del nostre entorn; no hi som.

D'acord amb el que estableix la Carta Social Europea, regularem els drets col·lectius dels treballadors: lliure sindicació i garantia dels drets sindicals, informació, participació i consulta, representació dels treballadors a les empreses, negociació col·lectiva, dret a la igualtat de les persones treballadores d'ambdós sexes amb responsabilitats familiars.

Impulsarem la negociació col·lectiva entre associacions empresarials i sindicals, així com els convenis col·lectius dins de l'àmbit de l'empresa. Modificarem el funcionament de l'actual Servei d'ocupació, que, a la pràctica, s'ha mostrat poc operatiu, fent que esdevingui una veritable Borsa de Treball vinculada a la concessió de noves autoritzacions d'immigració, entesa no únicament com un instrument d'intermediació entre oferta i demanda de treball, sinó com una eina bàsica de gestió social per definir les polítiques en matèria d'immigració, gestió de la prestació per desocupació involuntària i formació permanent dels treballadors.

Crearem un Fons de Garantia Salarial que asseguri el pagament de les sumes degudes als treballadors per empreses en situació de suspensió de pagaments o de fallida.

Amb la finalitat de facilitar la resolució de conflictes i de descarregar de feina la Batllia, crearem el Tribunal d'Arbitratge Laboral que intervindrà en totes les situacions de conflicte col·lectiu i en la resolució de les divergències sobre els contractes individuals de treball que, voluntàriament, li vulguin sotmetre les parts.

Polítiques de suport a les famílies.

La família és un element clau de la cohesió social en l'esfera privada. Tanmateix, la família es troba, des de fa uns anys, en un procés de canvi continu. La família tradicional extensa pràcticament ha desaparegut, mentre que han augmentat de forma considerable les famílies monoparentals i les unions estables de parella extramatrimonials. Durant la passada legislatura el Consell General va aprovar la Proposició de Llei de les unions estables de parella, presentada pels socialdemòcrates, que regula els drets i deures d'aquesta forma de família. Cal continuar avançant en aquest camí i, en conseqüència, les polítiques públiques de suport a les famílies del nostre Govern s'adreçaran a totes les formes de família.

L'Estat del benestar, a més dels drets a l'educació, a la sanitat i a les pensions, comporta un quart pilar: tots els serveis d'ajuda a la família, és a dir, escoles bressol, ajudes domiciliàries per a persones amb dependència, centres d'acollida d'infants, habitatges tutelats, residències i centres de dia per a persones grans, entre d'altres. Quan l'Estat no proveeix aquests serveis, és la pròpia família, normalment les dones, qui se n'ha de fer càrrec, la qual cosa provoca la doble, o triple jornada de treball per a la dona o la impossibilitat de conciliar la vida laboral i la familiar.

Si ens comparem amb els països veïns veurem com en aquest aspecte de l'Estat del benestar el nostre país es troba molt endarrerit. Si volem assolir un

nivell de benestar satisfactori cal fer un doble esforç: d'una banda, un esforç contributiu perquè la seguretat social cobreixi determinades situacions derivades de la manca d'autonomia de les persones i instauri una nova branca de prestacions familiars; i d'altra banda, entendre que els serveis de suport a la família són veritables drets socials dels ciutadans i, per tant, l'Estat ha de garantir que arribin a tothom.

Moltes d'aquestes polítiques de suport a les famílies, d'acord amb el principi de proximitat en les actuacions socials, les ha de desenvolupar i gestionar el comú. Això vol dir que el Govern no únicament les ha de dissenyar, planificar i dirigir, sinó que també ha de transferir als comuns els mitjans econòmics suficients perquè puguin gestionar-les.

Drets socials dels ciutadans.

Fidels al compromís que vam contreure públicament durant el debat a l'esmena a la totalitat que vam presentar a la mal anomenada Llei d'atenció social del Govern liberal, creiem que, primer de tot, cal elaborar un estudi aprofundit de la nostra realitat social.

L'elaboració d'aquest estudi i els treballs preparatoris d'una Llei dels drets socials s'han de fer, necessàriament, amb la participació i la implicació de totes les entitats i professionals que treballen i coneixen el dia a dia de l'atenció social, buscant el diàleg i el consens entre totes les parts implicades, per poder donar una resposta pròpia, global, integradora i adaptada a la nostra realitat.

Cal aquest gran debat nacional per definir un model propi de drets i serveis socials. Quatre grans eixos en els treballs de redacció d'aquesta llei són: en el concepte "atenció social", nosaltres contraposem el concepte "drets socials" o "drets de la ciutadania". En el concepte de "lluita contra l'exclusió social", nosaltres contraposem el concepte "lluita per la cohesió social". En el concepte d'"assistència de l'atenció social", nosaltres contraposem l'anomenada "universalització" dels drets socials de la ciutadania. En el concepte de "coresponsabilitat", nosaltres contraposem el concepte "responsabilitat dels poders públics".

Finalment, cal fer esment d'un aspecte molt concret i important de la política social: l'atenció i el suport a les persones que pateixen una discapacitat. El Consell General va aprovar l'any 2002, amb el nostre suport, la Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat, que preveu, entre d'altres aspectes, la pensió de solidaritat per a les persones amb discapacitat sense recursos econòmics. Des de llavors, cada any, el Govern ha fixat, mitjançant la Llei del pressupost, l'import de la pensió de solidaritat en el 50% del salari mínim i, cada any

també nosaltres, els socialdemòcrates hem presentat esmenes per aconseguir que es fixés, no en el 50% del salari mínim, sinó en el 100%. Malauradament, però, les nostres esmenes han estat sistemàticament rebutjades pel grup majoritari.

D'altra banda, cal dir que el Govern sortint va esgotar el termini màxim de dos anys que permetia la Llei per desenvolupar els reglaments d'aplicació i, el que és més greu, els ha fet amb una intenció, al meu entendre, clarament restrictiva i limitadora dels drets reconeguts a les persones discapacitades.

Per això, amb caràcter immediat, fixarem la pensió de solidaritat per a les persones amb discapacitat en el 100% del salari mínim, i modificarem els reglaments d'aplicació de la Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat, especialment pel que fa referència als criteris per al diagnòstic i la valoració de les disfuncions o discapacitats i els barems i percentatges de menyscabament exigibles per tenir dret a les prestacions, programes i serveis previstos a la Llei.

Seguretat social

Andorra va ratificar la Carta Social Europea tenint en compte que la Caixa Andorrana de Seguretat Social va crear-se l'any 1966, sense que des de llavors s'hagi modificat de forma substancial la seva normativa, és clar que, si volem assolir unes prestacions socials equivalents a la dels països del nostre entorn, cal ampliar i millorar el nostre sistema de seguretat social. Per això proposem: l'afiliació obligatòria a la CASS de tota la població activa. Els treballadors autònoms tindran el mateix nivell de prestacions i de cobertura, inclosa la prestació econòmica en cas de malaltia o accident; l'afiliació voluntària a la branca de jubilació de la CASS de les mestresses de casa per tal que puguin anar constituint la seva futura pensió de jubilació; unes pensions de viduïtat dignes. Establirem pensions de viduïtat temporals, no degressives, d'una durada d'entre 36 i 84 mesos, segons l'edat i el temps cotitzat, per a les persones vídues menors de 45 anys amb un import mínim del 60% i màxim del 120% del salari mínim. Per a les persones vídues majors de 45 anys la pensió serà vitalícia, d'un import equivalent al 55% de la pensió que cobrava o hagués correspost al cònjuge o parella de fet en el moment de la defunció, i amb un import mínim equivalent al 50% del salari mínim; una millora substancial de les pensions d'orfenesa; unes pensions mínimes de jubilació. Si es considera que el salari mínim correspon a la quantitat imprescindible perquè una persona pugui viure amb dignitat, en un Estat del benestar no és possible que hi hagi persones que, després d'haver treballat tota la vida, cobrin pensions de jubilació inferiors. Per això crearem complements

no contributius, finançats per l'Estat, per aconseguir que totes les persones que després d'haver treballat i cotitzat 40 anys, quan es jubilin rebin una pensió que, com a mínim, sigui igual al salari mínim.

Per facilitar l'accés de tots els ciutadans als serveis de salut, instaurarem, amb caràcter general, un règim de tercer pagador per a les despeses sanitàries efectuades per prestadors de serveis convencionats. Els assegurats únicament hauran de pagar la part de la despesa sanitària que els hi correspongui -el 10% o el 25%- mentre que la resta es facturarà directament a la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

Ampliar el període de cobertura sanitària de la CASS als treballadors assalariats que es troben sense feina. Actualment un treballador, amb independència dels anys que hagi cotitzat, als 25 dies de quedar-se sense feina es queda sense cobertura de la seguretat social. Ampliarem aquest període que anirà des de 60 dies, pels treballadors que han cotitzat menys de 6 mesos, fins a un any pels treballadors que han cotitzat més de cinc anys.

Incloure, dins la branca de malaltia de la CASS, les prestacions de suport a l'autonomia per a aquelles persones que necessiten l'ajuda d'una tercera persona per a realitzar les activitats essencials de la vida diària, així com una relació de malalties professionals, adaptada a la realitat de la nostra economia, per equiparar-les als accidents de treball.

Cobertura al 100% de les despeses sanitàries per als orfes, les persones discapacitades que cobren la pensió de solidaritat o que com a conseqüència d'una invalidesa no poden treballar, els jubilats que tinguin uns revinguts inferiors totals al salari mínim i, amb caràcter general, per a determinades patologies greus de tractament molt costós.

Augmentar també l'import de la prestació econòmica per incapacitat temporal, és a dir, de les baixes (en cas de malaltia comuna, a un 66% del salari durant els dos primers mesos i al 75% del salari a partir del tercer mes; en cas d'accident de treball o malaltia professional, al 75% del salari durant els dos primers mesos i al 90% a partir del tercer mes.)

Creació de la branca de prestacions familiars

Prestació familiar per fills a càrrec, a partir del segon fill, consistent en una pensió mensual equivalent al 10% del salari mínim per cada fill a càrrec menor de divuit anys o de 25 anys en el cas dels estudiants i sense límit d'edat si es tracta d'una persona discapacitada.

Dins de la línia d'ajuda i suport a les famílies, l'ampliació a 20 setmanes del període de descans per maternitat/paternitat o per adopció.

Per finançar el sistema i evitar un increment desmesurat de les cotitzacions cal diferenciar clarament entre prestacions contributives i no contributives. Tota la part no contributiva de les pensions no s'ha de finançar mitjançant les cotitzacions socials sinó que, encara que sigui la CASS qui s'encarregui de la gestió, ha de ser el Govern qui la pagui via transferència del pressupost general. En conseqüència les cotitzacions de la branca de vellesa, que serveixen per pagar les diferents pensions, s'han d'incrementar per assegurar pensions dignes per a tothom ara i en el futur. Per contra, les cotitzacions de la branca de malaltia poden disminuir ja que la salut, a l'igual que l'educació és un dret elemental i bàsic de qualsevol ciutadà, i això vol dir que ha de tendir a finançant-se, progressivament, a través de transferències del pressupost general.

La nostra salut és un dret constitucional -ho diu el text de la Llei suprema quan diu: "Es reconeix el dret a la protecció de la salut i a rebre prestacions per atendre altres necessitats personals. I amb aquestes finalitats, l'Estat garantirà un sistema de Seguretat Social".

La meua proposta de govern en matèria de salut arrela en aquesta premissa i, conseqüentment, va molt més enllà del que es recull en aquest epígraf: les polítiques socials, les polítiques d'igualtat, les polítiques econòmiques i ambientals, les polítiques de la societat del benestar, afectin l'àmbit que afectin són, també, polítiques de salut.

El nostre projecte i el nostre compromís és el de revisar i actualitzar el sistema sanitari, potenciant els seus elements positius i corregint aquells aspectes que calgui, aportant els canvis necessaris per a què el sistema esdevingui veritablement eficient i de qualitat.

Aquest nou sistema ha de ser capaç d'optimitzar al màxim tots els seus recursos, -redefinint si cal el paper de cada un d'ells- amb la integració i coordinació dels serveis d'atenció sanitària i la prioritització de la salut pública entesa com a promoció de la salut, prevenció i vigilància de la malaltia, protecció de la salut general, de la salut laboral i de la mediambiental.

Els principis generals del sistema són: sanitat com a servei públic, equitatiu i eficient, finançat públicament; Llibertat d'elecció del facultatiu per part de l'usuari; Autonomia professional responsable, que permeti compatibilitzar la llibertat clínica amb la consecució de l'equitat i l'eficiència; Concepció integral i integrada del sistema de salut, fent especial èmfasi en l'atenció primària; Participació comunitària en la formulació de la política sanitària i

en el control de la seva execució; Racionalització de l'ús del sistema sanitari, tant per part dels professionals com dels usuaris; Universalització dels serveis sanitaris per a tots els ciutadans residents a Andorra.

L'habitatge

La situació de l'habitatge a Andorra és preocupant -hi coincidim tots. Tant si el que volem és adquirir un pis com llogar un apartament, la situació és complicada. El principal problema és el del preu tant del terreny com de la construcció que encareix de forma extrema el preu final dels habitatges que hi ha al mercat i que fa que sigui impensable per a un treballador abordar la compra d'un pis, encara que sigui amb un crèdit a baix interès. El segon problema paradoxalment és el de la manca d'oferta, pel que fa als pisos de lloguer.

La situació ha empitjorat considerablement els tres darrers anys i no s'ha reaccionat. Només alguns comuns han adoptat mesures per fer front a la situació. La promoció de pisos protegits ha estat possible en dos casos, Encamp i Andorra la Vella, perquè hi ha hagut la sensibilitat política imprescindible per tirar endavant aquesta mesura i perquè aquests comuns han pogut disposar del terreny necessari per promoure la iniciativa.

Les propostes que faig són: Aprovar la Llei de l'habitatge. L'habitatge té uns components tècnics que vénen donats pel procediment urbanístic, però també té uns components socials i financers importants; Modificar la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme, en el sentit que els comuns puguin reservar, en els seus plans d'ordenació i urbanisme parroquials, un percentatge mínim del sostre d'ús residencial per a la construcció d'habitatges de promoció pública; Preveure també que una part del terreny que els propietaris han de cedir obligatòriament pugui ser destinat a la construcció d'habitatges de promoció pública; Permetre que els comuns puguin promoure habitatge protegit en terrenys de titularitat comunal; Treballar de forma coordinada i complementària, doncs, amb els comuns per a la promoció d'habitatge protegit, tot donant suport a les accions ja iniciades; Destinar actuacions de promoció d'habitatges de lloguer de forma específica per a la població jove, així com establir ajudes destinades al primer habitatge; Adoptar mesures amb la finalitat d'incentivar els propietaris perquè posin al mercat una part del gran nombre de pisos que avui estan buits; Preveure nous programes de crèdits a un interès privilegiat.

Quart aspecte del Govern: L'Educació, la Cultura i l'Esport

El dret a l'educació, reconegut per la Constitució, és un dels drets fonamentals de la persona.

Entenem l'educació com un bé públic que cal assegurar a tothom en condicions d'igualtat per fer possible una societat més integrada i cohesionada. I considerem imprescindible impulsar-la en tota la seva dimensió.

Davant l'extraordinària evolució tecnològica i el desenvolupament sense precedents del poder econòmic i mediàtic en les nostres societats -també en la nostra petita societat-, per tal de poder garantir la igualtat d'oportunitats entre tots els ciutadans, enfortir la cohesió social i contribuir al desenvolupament econòmic, cultural i social del país, pensem que cal replantejar profundament el paper de l'educació. Ens fonamentem per fer-ho en la reflexió portada a terme per la Comissió Delors i en les conclusions "Educació per al segle XXI" de la UNESCO.

Ara més que mai la transmissió d'informació, de coneixements i d'habilitats ha d'anar acompanyada d'una reflexió crítica sobre la utilització d'aquestes eines, d'una distància raonada que permeti a l'alumne donar sentit al seu aprenentatge i a les seves noves capacitats. L'educació ha de permetre així, no tan sols a l'alumne, sinó també més tard al ciutadà, accedir a un judici autònom, ser capaç de forjar-se un criteri personal propi, raonat, sotmetent així els dispositius tecnològics a les exigències racionals dels seus projectes.

D'altra banda, davant dels símptomes de la deshumanització contemporània com són l'estandardització de les maneres de viure, de pensar, de sentir, l'educació ha d'acordar més importància al pensament, a la imaginació, a la creativitat. S'ha de donar un lloc més important a les diferents maneres de què disposa l'home per relacionar-se amb la veritat. És en aquest sentit que em proposo impulsar decididament l'esport de base. Com també cal impulsar decididament la cultura en tots els seus àmbits: la música, el teatre, la dansa, la poesia, la literatura, el pensament, l'art.

La nostra època és canviant i requereix aquest potencial de reflexió, d'innovació, d'invenció i d'iniciativa que només pot donar un sistema educatiu que potencii la realització completa de l'ésser humà.

La formació integral que ha de rebre el ciutadà s'ha de construir sobre els quatre pilars sobre els que se sostenen els nous reptes que ha d'afrontar l'educació durant tot el segle XXI: aprendre a conèixer,

aprendre a fer, aprendre a viure junts i aprendre a ser.

Si tenim en compte el moment en què vivim, l'aprenentatge del conviure n'hauria de ser un dels fonamentals. Aprendre a viure junts, a desenvolupar el coneixement de si mateix i el coneixement de l'altre és necessari i essencial per lluitar contra els prejudicis, per evitar els conflictes i saber-los resoldre de manera pacífica, per obrir-se a la diversitat i alhora a la interdependència dels homes.

Per poder desenvolupar l'educació en les millors condicions desitjables calen un seguit d'accions concretes, algunes de gran envergadura, que necessiten d'una presa de consciència i d'una participació activa. D'altres s'han d'inscriure en plans d'actuació que van més enllà d'una legislatura, però per a les quals s'han de marcar bé les pautes per tal de poder-ne programar i controlar el correcte avançar.

És en el marc d'aquests principis que el meu govern desenvoluparà les següents propostes:

Pensar centres escolars de dimensió humana (o prendre les mesures escaients perquè els existents ho siguin). Això implica dir no als macrocentres on es fa difícil la convivència i la tasca del personal educatiu que no pot conèixer amb suficient profunditat l'alumnat.

Crear centres escolars amb espai suficient per al conjunt dels alumnes que hi conviuen, no únicament quant a les aules, sinó també quant als espais extraacadèmics com ara zones d'esbarjo, sales de reunions i espais especialitzats o dedicats a l'esport.

Fer balanç de la Llei de beques en vigor, modificant-ne, d'entrada, alguns dels paràmetres de les graelles d'aplicació que no sempre corresponen, vist el sistema de control de què disposa l'Administració, a situacions reals.

Racionalitzar i estimular la formació continuada del cos docent, tenint en compte no sols el nivell de formació inicial sinó també la formació continuada rebuda i el treball desenvolupat o en curs de desenvolupament, en acord amb els corresponents centres de recerca en pedagogia i pedagogia aplicada.

Integrar a primera ensenyança activitats artístiques, musicals i esportives, (o, quan existeixen, reformular-ne els objectius) en base al concepte d'una formació global de l'individu, de manera que pugui permetre realment a cadascú triar el seu esdevenir en funció de les possibilitats i aspiracions pròpies disposant d'un ampli ventall de vivències i coneixements bàsics.

Ampliar l'atenció a l'adolescència a través de programes que facilitin la relació família-jove-societat.

Invertir decididament en infraestructures que garanteixin l'accés universal a les noves tecnologies, com a suport al desenvolupament i la bona eficàcia professional, per tal d'aconseguir que el país no quedi endarrerit en el desenvolupament de la societat de la informació.

Lluitar de forma concreta contra un fracàs escolar endèmic i millorar el rendiment general de l'alumnat. És fonamental promoure de manera decidida la formació professional com a instrument decisiu en el moment de garantir la igualtat d'oportunitats a la que tothom té dret. A tal efecte, no sols s'ha de tenir en compte l'aprenentatge en centres de formació professional (els que actualment ja ofereixen els diferents sistemes educatius que cal potenciar) sinó que cal desenvolupar també el vessant de l'aprenentatge dins de les empreses, com a proposta complementària, en estreta col·laboració amb la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra, i el Departament de Treball de Govern, donant-li el prestigi que es mereix tota formació, i evitant al màxim crear vies sense sortida. No hi ha dubte que l'assoliment d'aquest objectiu contribueix poderosament a la cohesió i al progrés social.

Finalment, el meu govern plantejarà de manera immediata al Govern d'Espanya la renegociació del Conveni d'Educació que considero perjudicial per al sistema educatiu del nostre país.

Cinquè aspecte del programa: La joventut

Tot i que és bo i necessari preveure polítiques i accions específiques pensades i adreçades als joves, és millor encara que el conjunt de l'acció de Govern integri els problemes dels joves dins dels seus objectius. Moltes de les propostes que presento en aquest programa de Govern, des de les polítiques d'accés a l'habitatge a la millora del transport públic, passant per l'ampliació de les pensions d'orfenesa, la formació professional, la modificació de la Llei de beques o el foment de l'esport de base, per citar només alguns exemples, tenen molt a veure amb els problemes i inquietuds reals dels nostres joves.

Tanmateix, existeixen una sèrie de punts que sí que poden, o que han de conformar un cos específic d'acord amb el que habitualment s'inclou en un apartat referit al col·lectiu jove.

Així, a nivell concret, algunes de les propostes que aplicarem en matèria de política de joventut són: Assegurar la igualtat d'oportunitats de tots els joves, evitant que els problemes econòmics, familiars o socials puguin impedir que gaudeixin de la formació que els permeti encarar el seu futur en les millors

condicions; Recolzar la creació del Consell Nacional de la Joventut d'Andorra, que neix de la voluntat de les diferents associacions i sectors juvenils amb l'objectiu de dinamitzar la joventut del país. El dotarem de la personalitat jurídica i dels mitjans econòmics necessaris per a la seva autonomia, amb la finalitat que esdevingui el referent obligat per a la comunicació entre les administracions públiques i els joves; Promoure amb els comuns, l'associacionisme juvenil mitjançant la creació de casals de joves i clubs de debat; Potenciar la promoció d'habitatges de lloguer per als joves i crear una Borsa de l'habitatge per facilitar la recerca d'un pis; Fomentar les iniciatives empresarials dels joves mitjançant la creació de viviers d'empreses i amb una política coordinada d'ajuts, informació i formació; Oferir als joves sense la formació adequada l'oportunitat d'obtenir una qualificació professional per incorporar-se en les millors condicions al mercat de treball; Modificar la Llei de la seguretat social amb la finalitat que els joves estudiants tinguin cobertura social fins el moment en què finalitzin els seus estudis; Incentivar l'ús del transport públic mitjançant la tarja de transport per als joves amb una tarifa reduïda i assegurarem el transport públic fins a aquells llocs, com la universitat, amb molta presència de joves; Millorar i ampliar les prestacions del carnet jove; Crear una Borsa de treball específica per als joves.

Sisè i darrer pilar del programa: Endreçar el nostre país ordenament del territori, medi ambient i mobilitat

Salvaguardar els valors lligats al territori, la dinàmica dels recursos naturals, garantir la sostenibilitat de les accions que els afecten han de ser objectius per a aquesta legislatura.

Aquest país, el nostre, està format per unes valls fràgils, fins avui indefenses davant la voracitat de l'especulació constructora. Hem de recuperar el paisatge com a principal capital de futur del nostre país.

El respecte i la defensa del medi ambient i dels recursos naturals no és únicament una obligació constitucional per a les Administracions públiques i per a tots els ciutadans, sinó també un repte essencial per al nostre futur.

Els recursos naturals constitueixen al mateix temps el fonament i el límit del desenvolupament econòmic. Són, també, un important patrimoni col·lectiu que els poders públics han de preservar i potenciar ja que constitueixen un element clau per al benestar de tots els ciutadans.

Així, doncs, la modificació de la Llei general d'Ordenació del Territori i Urbanisme que

presentarem amb la finalitat de limitar la urbanització extensiva i consolidar els pobles i parròquies anirà adreçada a tenir en compte el creixement ponderat de la població i evitar l'expansió il·limitada d'urbanitzacions i pletes.

La Llei general d'ordenació del territori i urbanisme fou aprovada el 29 de desembre del 2000. Posteriorment, han estat aprovats els reglaments de desenvolupament de la Llei i s'ha iniciat la tramitació dels plans d'ordenació i urbanisme parroquials. En quatre anys, però, els comuns no han aconseguit acabar la tramitació dels mateixos i aprovar-los. A més del retard, cal observar que s'ha produït un nombre considerable de conflictes i fins i tot han sorgit interrogants sobre la legalitat de certs preceptes dels reglaments de desenvolupament i de les pròpies normes urbanístiques.

La Llei general d'ordenació imposa un canvi important en la cultura urbanística tradicional andorrana i la seva comprensió pels diversos operadors jurídics no és fàcil. Per tant, amb plena responsabilitat, hem d'evitar en el present moment canvis normatius profunds que puguin complicar encara més la realitat. El més raonable, en la voluntat d'un govern responsable, consisteix en introduir un seguit de modificacions que donin seguretat jurídica als ciutadans i ens acostin a un model més sostenible des del punt de vista urbà i ecològic.

La configuració de l'urbanisme que proposo dona al poder públic -el Govern i els comuns- un paper protagonista en tots els moments del procés urbanístic: des de la planificació fins a la disciplina, passant per la gestió i l'execució. Tot això, evidentment, dins del més absolut respecte al dret de propietat i cercant en tot moment la col·laboració dels propietaris implicats, tenint en compte les necessitats econòmiques generals del país, però sense oblidar que l'interès general també obliga a tenir en compte, per exemple, les necessitats d'habitatge dels ciutadans del país, el medi ambient present i futur.

Els processos de gestió urbanística han de basar-se necessàriament en el principi de seguretat jurídica. Això planteja, insisteixo, un repte a l'ordenament jurídic, que ha d'encaminar-se cap a fórmules adequades de publicitat, ja sigui a través de la confecció de cadastres fiables o bé, cap a la configuració d'un Registre de la propietat.

En resum, al meu entendre, l'urbanisme ha de ser una funció pública, la classificació del sòl ha d'anar més orientada cap a la sostenibilitat i ha de preveure la protecció del medi natural. La planificació ha de ser més participativa i amb la presència efectiva del Comú en els plans parcials. La legislació ha de ser

més innovadora i més àgil i la seguretat jurídica ha de ser permanent. L'urbanisme ha d'afavorir l'habitatge de promoció pública.

El concepte de sostenibilitat o desenvolupament sostenible que va aparèixer, com sabem tots, per primer cop l'any 1987 en un informe, denominat informe BRUNTLAND "El nostre futur comú", preparat per la Comissió de les Nacions Unides per al Medi ambient i el Desenvolupament, amb la participació i el suport de la Internacional Socialista ens marca unes línies generals. Aquest informe ens diu que "desenvolupament sostenible" és aquell "que satisfà les necessitats del present sense comprometre la capacitat de les generacions futures de satisfer les seves necessitats". Dit en altres paraules "la sostenibilitat és l'equilibri entre el creixement de la societat, necessari perquè pugui gaudir d'un futur estable".

Podem veure que el model de creixement que s'ha dut a terme al nostre país en els últims anys és absolutament el contrari. El caos circulatori, la construcció forassenyada, la contaminació fora de tot control, l'escassa o inexistent protecció dels estaments socials més desfavorits i una economia basada en l'especulació i en l'enriquiment a curt termini, han convertit el país en el paradigma de l'antisostenibilitat.

Hem d'entendre el desenvolupament del país de forma harmònica i integrada. No podem parlar de desenvolupament sostenible únicament des d'un punt de vista, sinó que cal que totes les polítiques, siguin de l'àmbit que siguin, incorporin la filosofia i els principis bàsics de la sostenibilitat, ja que aquesta es refereix no únicament als aspectes mediambientals, sinó també als socials i als econòmics.

Per això el Govern que presentem proposa: Un model de desenvolupament del país, en el qual es defineixin els límits i les xifres assumibles del creixement de població, tant d'habitants com de turistes, d'acord amb les seves característiques i possibilitats i en base a l'ús racional dels recursos naturals; Una política de mobilitat que s'anticipi en el temps i prevegi una correcta planificació mitjançant sistemes de transport públic en coherència amb la realitat del nostre territori; Una política de desenvolupament turístic que garanteixi una desestacionalitat al llarg de l'any, la protecció del medi rural i de l'hàbitat natural, potenciant l'ecoturisme i el turisme de negoci i cultural, front a la política de massificació; Privilegiar l'ordenament territorial reversible, fent prevaler l'interès nacional que representa el patrimoni natural, rural i arquitectònic; Elaborar un protocol d'intervenció general de l'Administració ambiental, que permeti

superar les actuals incoherències i mancances en la coordinació entre els diferents ministeris; Lluitar decididament contra la contaminació atmosfèrica; Fomentar la institucionalització dels principis de cautela, prevenció i restitució davant els de restauració o correcció; Integrar i fer partícips els ciutadans en totes les accions i actuacions governamentals, tant socials com econòmiques; Impulsar una política econòmica també sostenible, basada en protegir i enfortir la petita i mitjana empresa davant l'intrusisme.

Hem de parlar també de la gestió dels residus.

El mes d'octubre de l'any 2002 vam poder saber oficialment una cosa que molts ciutadans d'aquest país intuïem i denunciàvem des de feia anys: que el vell forn incinerador de Cal Rosselló, a la Comella d'Andorra la Vella, era una màquina de contaminar que emetia dioxines i furans que superaven en 1.100 vegades el límit màxim que preveu la normativa de la Unió Europea i que posava en perill la salut de les persones i el medi ambient.

L'ineludible i tardà tancament del forn per part del Govern, es va fer de forma paral·lela a la presentació d'un projecte de llei, que es va aprovar amb els vots de la majoria liberal, que preveu la construcció, al mateix indret d'un nou forn incinerador més gran i la concessió de l'explotació a una empresa privada.

Els socialdemòcrates ens vam oposar i ens oposem a aquest projecte. No compartim, de cap manera, un projecte que basa la gestió dels residus en la incineració i que recull el compromís del Govern liberal d'aportar al nou forn, cada any, un mínim de 45.000 tones de deixalles per ser cremades.

Per tractar els seus residus, Andorra no necessita un gran forn incinerador que, durant anys, continuï cremant bona part de les nostres deixalles, contaminant el país i posant en perill la salut dels ciutadans. Andorra, per contra, tal com preveu la nova Llei de residus aprovada pel Consell General, ha d'apostar decididament per les polítiques impulsades per la Unió Europea, que prioritzen la reducció dels residus, la reutilització, i el reciclatge.

Cal, doncs, redreçar el projecte de forn incinerador i reconvertir-lo en un veritable projecte de centre de tractament de residus modern i sostenible, construint i posant en funcionament totes les instal·lacions necessàries per poder aprofitar al màxim els residus i reduir la quantitat que s'hagi d'eliminar.

Per aconseguir-ho, proposo: Modificar la Llei relativa a la construcció i explotació del Centre de Tractament de Residus d'Andorra i renegociar el contracte de concessió signat entre el Govern i la societat Centre de Tractament de Residus

d'Andorra, SA, amb la finalitat de modificar l'objecte del contracte per tal de poder reciclar i reutilitzar cada cop més residus i haver d'incinerar-ne menys; Posar en funcionament un sistema eficaç de recollida selectiva dels residus a l'origen; Construir i posar en funcionament de forma immediata el centre de triatge de residus per aconseguir que tots els residus que puguin ser reutilitzats o reciclats no es cremin; Valoritzar, mitjançant un sistema de compostatge o de metanització, els residus orgànics, així com els residus verds que provenen de la jardineria i els fangs de les depuradores.

... Estic acabant Sr. síndic.

La mobilitat i el transport públic

Sens dubte, la mobilitat, el transport públic i, en general, les comunicacions internes i externes constitueixen un dels grans reptes per al proper Govern i, atesa la situació actual, caldrà que algunes mesures es prenguin de forma immediata.

És evident que el nombre de vehicles que circula avui dia a Andorra és superior a la capacitat de la nostra xarxa viària i que la xarxa viària no es pot ampliar indefinidament i, a més, si això fos possible, únicament propiciaria un increment exponencial d'aquest mateix tràfic. Cal, doncs, planificar la xarxa amb un criteri d'optimització de recursos i d'acord amb un pla que contempli tot el ventall de possibles actuacions.

La solució d'aquest problema, a curt i mig termini, no passa per la construcció de faraòniques infraestructures de transport, insostenibles des de tots els punts de vista, sinó per implantar unes polítiques realistes i adaptades a les característiques del país.

Per potenciar el transport públic cal, en primer lloc i de forma prioritària, fer un estudi de les necessitats reals de mobilitat de la població i aplicar moduladorament les següents propostes: Incrementar el nombre de vehicles destinats al transport públic. Preveure per als trajectes interurbans uns vehicles més petits, àgils i no contaminants; Establir que tots els vehicles destinats al transport públic estiguin adaptats al transport de persones discapacitades; Fixar els preus públics del transport a uns nivells assequibles i incentivadors, mitjançant un concert amb les empreses que s'hi dediquen per tal de garantir-ne l'equilibri financer; Establir abonaments mensuals, trimestrals o anuals i abonaments per 10 o 20 viatges; Ampliar la franja horària del servei i la freqüència de pas; Redissenyar les línies i circuits crear-ne de nous si convé; Reforçar les línies que existeixen per cobrir les necessitats amb ocasió de festes populars o d'actes culturals o esportius puntuals; Aprofitar i millorar les

infraestructures existents i crear carrils específics per transport públic i bicicletes; Habilitar, en tots els trams de carretera on sigui possible, carrils bus i estudiar la possibilitat que puguin també ser utilitzats per vehicles particulars ocupats per més de dues persones; Preveure, en tot cas, i en coordinació amb els comuns, el transport públic dins de cada parròquia per unir de forma regular els diferents pobles amb els nuclis per on passen les línies principals; Analitzar, si cal, acuradament la viabilitat tècnica i econòmica d'un transport segregat, i; Estudiar la viabilitat, en el context d'una futura ampliació de la xarxa ferroviària catalana (línia Puigcerdà-La Seu d'Urgell) o d'una millora de la xarxa de ferrocarrils francesa fins a l'estació de L'Hospitalet, la possibilitat de fer arribar el tren a Andorra.

Això ens porta a parlar de la gestió de la mobilitat.

Pel que fa a la gestió de la mobilitat proposo reorientar les funcions dels dos organismes que considerem necessaris i que, contràriament al que preveu la Llei, recentment aprovada sense els vots del PS i RD, han de tenir competència sobre la totalitat de la xarxa pública de vials.

Estic parlant de la Taula Nacional de Mobilitat i de convertir l'Agència de Mobilitat en una direcció general de mobilitat que representarà el Govern a la taula i que serà l'única autoritat executiva en matèria de mobilitat, gestionant els casos d'emergència o l'afluència excepcional de vehicles.

Concloc ja dient que aquests són els sis grans compromisos en què es fonamenta la proposta de govern que faig, que tinc l'honor de fer avui aquí, en nom de Renovació Democràtica, del Partit Socialdemòcrata i del Grup d'Unió Parroquial Independents d'Ordino.

El Govern que us proposo torna a l'esperit que va fer possible el procés constituent, l'any 1992, i vol treballar conjuntament per una Andorra plural. És l'Andorra que volem i per la qual treballem i treballarem amb renovada il·lusió.

És també una invitació pública a totes les ciutadanes i ciutadans d'Andorra perquè siguin protagonistes del futur.

Un futur que volem més pròsper i més solidari. Per això proposo un canvi tranquil. Tot canvi suposa una alteració de l'*statu quo*.

Així, doncs, l'argument que no es pot alterar l'*statu quo*, que Andorra no es pot permetre segons quines reformes, acabaria impossibilitant dur a terme qualsevol canvi en qualsevol circumstància. Ni que aquest canvi fos necessari i just.

No puc estar d'acord amb aquests plantejaments immobiliàries. Hi ha moments, i ara n'és un, que cal fer canvis. El que s'ha d'intentar és que es duiguin a terme de manera gradual, sense traumes, de manera que, en termes absoluts, ningú es pugui considerar perdedor.

Estic convençut que el que les andorranes i els andorrans esperen d'aquest Consell General és que entengui allò que està en joc pel que fa al futur, que refusi la política de resignada acceptació de la fatalitat i que reculli la clara voluntat de canvi expressada per la ciutadania.

La dinàmica econòmica dels darrers deu anys ha creat massa desigualtats dins de la societat andorrana. Proposo un projecte cívic configurat a l'entorn d'un ideal de societat en el qual ni l'Estat ni el mercat determini el destí vital de les persones. Només les persones, els ciutadans, des de la seva responsabilitat personal i pública, des de la reflexió informada i conscient, han de poder decidir el seu futur.

Reivindico la política com a instrument de regulació de la convivència i aposto per un ordre institucional basat en una concepció forta de la democràcia.

Amb institucions sòlides i transparents, amb instruments parlamentaris de debat per adoptar decisions en el marc d'una arquitectura pública -la nostra Constitució- al servei d'una societat de ciutadanes i ciutadans, segurs, forts, tots igual d'iguals i sobretot lliures.

Moltes gràcies per la seva atenció.

(Aplaudiments)

El Sr. síndic general:

Acabades, doncs, les intervencions dels candidats es suspèn la sessió fins demà a les deu del matí, hora en què es reprendrà la sessió amb la intervenció dels grups parlamentaris i la votació del cap de Govern.

S'aixeca la sessió fins demà.

(Són les 12.55h)

(Es reprèn la sessió l'endemà, divendres, dia 27 de maig del 2005, amb l'assistència de tots els membres del Consell General.)

(Són les 10h)

El Sr. síndic general:

Bon dia.

Reprenem la sessió amb la intervenció avui, doncs, dels grups parlamentaris. En aquest cas i segons preveu el Reglament general, intervindrà en primer lloc el Grup Parlamentari Centre Demòcrata

Andorrà+Segle XXI; en segon lloc i atès que el nombre de consellers generals integrants en els Grups Parlamentaris Socialdemòcrata i Liberal és el mateix, s'ha decidit per sorteig que se segueixi el torn d'intervenció amb el Grup Parlamentari Socialdemòcrata, i que finalitzi el Grup Parlamentari Liberal.

Us recordo que els torns d'intervenció estan marcats en 30 minuts. Doncs, començaria, en aquest cas, en representació del Grup Parlamentari Centre Demòcrata Andorrà+Segle XXI.

Té la paraula el Sr. Enric Tarrado Vives.

El Sr. Enric Tarrado:

Moltes gràcies Sr. síndic.

En la sessió d'ahir vam escoltar, des dels escons de la coalició CDA+Segle XXI, els discursos-programa dels dos candidats a cap de Govern; i ho vam fer amb especial atenció; en primer lloc, perquè la qualitat i el rigor dels discursos així ho mereixia i, en segon lloc, perquè el moment històric en el qual es troba el nostre país requereix que tots els actors polítics, tant càrrecs electes com ciutadans, estiguin amb els cinc sentits intensament concentrats en tot allò relatiu a l'activitat política.

A ningú no se li oculta que aquesta és una de les sessions tradicionalment més importants de la legislatura. És més, vistes les coordinades parlamentàries resultants de les darreres eleccions al Consell General és probable que aquesta sigui la sessió clau del conjunt de la legislatura, ja que en la mateixa, tot decidint-se la investidura del futur cap de Govern, es poden posar les bases sobre les quals edificar l'estabilitat política que, segons el nostre criteri, hauria de presidir i definir l'activitat política de la propera legislatura. Una legislatura que, per als consellers del Centre Demòcrata Andorrà+Segle XXI, hauria de quedar emmarcada dins de quatre nocions fonamentals, i que considerem fortament interrelacionades: l'estabilitat, el diàleg-consens, la governabilitat i l'interès general. Ens explicarem tot seguit.

Estabilitat. Aquest és a per a nosaltres el primer concepte bàsic que entenem que ha de pautar les futures relacions entre el Consell General i el Govern.

Durant la campanya electoral, des de la nostra coalició vam defensar la necessitat de posar fi al període polític caracteritzat per la persistència de majories absolutes parlamentàries, que sovint acaben per conduir a què el grup parlamentari que dóna suport al Govern es converteixi en una mera corretja de transmissió, sense capacitat d'autocrítica, de les

polítiques ja consumades pel Govern. A més, consideràvem que la noció de majoria absoluta parlamentària pot, en determinats casos, tendir a negar el diàleg i la negociació dins del Parlament. Aquest és, per a nosaltres, el pitjor efecte secundari que pot tenir una majoria absoluta. El resultat de les eleccions i, per tant, la voluntat dels electors ens va acabar donant la raó. La correlació de forces dins del Consell General és ara de 14+12+2: per tant, no es pot posar en funcionament el "rodillo" de la majoria absoluta. El diàleg parlamentari en pot ser el gran guanyador.

D'altra banda, també, és interessant remarcar una curiosa opinió política que, en determinats cercles i de forma una mica paradoxal, ha anat guanyant pes aquests darrers dies en el debat polític: el pronòstic que afirma -o desitja?- que el futur Govern tindrà una vida curta. És per a nosaltres un plantejament que cal combatre, ja que ens portaria a una extrema simplificació del debat polític, que semblaria quedar reduït a la polarització pessimista establerta per aquells que, per un costat, afirmen que no són bones les majories absolutes pel fet que afavoreixen la prepotència dels governants i, que d'altra banda, sostenen que quan es produeix una majoria relativa el Govern, inevitablement, durarà "quatre dies". No hi estem d'acord en això.

Nosaltres, des de la coalició CDA+Segle XXI vam apostar certament per l'existència parlamentària d'una majoria relativa. El que no volem, però, és que aquesta majoria relativa sigui un instrument al servei d'aquells que puguin desitjar la inestabilitat. Al contrari, volem que sigui un eficaç medi per assolir que el diàleg presideixi el quefer parlamentari, i les necessàries relacions de control que el Consell ha d'establir amb el Govern. En aquest sentit, CDA+Segle XXI aposta per l'estabilitat, assolida des del diàleg i del consens, i no des del "rodillo" parlamentari. Volem advertir, també, que l'estabilitat no és una fi en ella mateixa, sinó que ha d'anar destinada, en primer lloc, a afavorir la negociació i el diàleg, en segon terme, a propiciar la governabilitat, i, en darrera instància, a afavorir l'interès general.

Diàleg-consens. Segons el punt de vista de CDA+Segle XXI, aquest és el segon concepte clau que ha de definir la legislatura. Una estabilitat institucional sense diàleg és una estabilitat estèril. Volem, des d'aquí, valorar positivament els esforços que, des de l'endemà mateix de les eleccions, els tres grups polítics amb representació parlamentària hem estat practicant, per tal de construir duradors ponts de consens. I no només ens referim ara a determinades qüestions relatives a l'organització del Consell General, sinó, també, al compromís de treballar conjuntament, les tres forces polítiques

presentes al Consell General, en determinats aspectes programàtics de gran rellevància per al present i el futur del nostre país, com ara l'elaboració de la Llei de la CASS i l'importantíssim tema de les relacions amb la Unió Europea.

En aquest apartat cal remarcar que, en tractar aquest i d'altres temes que s'hauran d'encarar durant la legislatura, la noció de consens no té perquè comportar necessàriament unanimitat (les falses unanimitats acostumen a ser poc productives). Des de Centre Demòcrata Andorrà+Segle XXI considerem que la sana discrepància és legítima i necessària, que la contraposició d'idees és positiva i que del debat en neix la innovació.

La noció de consens ha de comportar l'entesa quan sigui possible per raons de proximitat programàtica o quan sigui necessària en aquelles especials ocasions en les que cal preservar un bé superior. La noció de consens ha de tenir, més enllà d'aquesta doble connotació, un efecte expansiu: ha de comportar lleialtat recíproca entre les forces polítiques presents al Consell General, i, en conseqüència, entre el Govern i l'oposició. Cadascú ha de complir amb la seva funció institucional, tractant d'impulsar el seu programa des d'una serena lectura dels resultats electorals.

Dins d'aquest context, el Parlament, com a òrgan legislatiu, de control i d'impuls de l'acció del Govern, ha de tornar a ser el centre del debat polític del nostre país, i el principal espai de diàleg i de confrontació d'idees. Això sí, tenint com a límit aquell imperatiu de lleialtat que abans consideràvem que ha de venir exigint pel consens, i que s'ha de traduir en la necessitat d'evitar tant aquelles situacions en les que es tendeix al bloqueig polític estèril, i a la necessària crispació com aquelles altres en les que es fa prevaler l'interès partidista en detriment de l'interès general.

Governabilitat. Una vegada definit el plantejament sobre els requisits que, segons el nostre criteri, han d'existir per poder encarar una legislatura que pugui ser en veritat fructífera, ens cal considerar ara el principal instrument que es pot utilitzar per tal d'assolir els nostres objectius: la governabilitat. O, dit d'una altra manera, el bon Govern. Això és, assegurar l'establiment d'un Govern no només estable, sinó també, eficaç i que sigui capaç de resoldre els problemes que els ciutadans tenen plantejats.

La primera condició perquè això es produeixi entenem que queda definida en el fet que l'executiu trobi al llarg de la legislatura un suport parlamentari estable; de qualsevol manera, aquesta és una condició necessària, però no suficient per al bon

Govern. Cal també, en segona instància, que les polítiques concretes que s'apliquin vagin dirigides a solventar les mancances que el ciutadà es troba en el seu dia a dia, i que a la vegada estiguin emmarcades en una visió política global de futur: aquesta exigència entenem que enllaça directament amb el nostre ideari i amb el nostre programa.

Des del CDA+Segle XXI, com dèiem en el nostre programa electoral, defensem la identitat andorrana i volem que la qualitat de vida dels ciutadans sigui el centre de la nostra acció política, i també de la bona governabilitat del país. Una governabilitat que, a més, entenem que ha d'estar basada en la sostenibilitat de l'economia, de la societat, de l'entorn i de les institucions.

No és el moment, ara, de fer una repassada exhaustiva del nostre programa polític, però sí que considerem que cal esmentar breument alguns dels elements que són, segons el nostre criteri, claus a l'hora de desenvolupar l'activitat política al llarg de la present legislatura: introduir una profunda modernització de la legislació de societats, promoure l'equilibri pressupostari, avançar cap a una unificació del conjunt de tributs indirectes fins arribar a la implantació d'un IVA generalitzat, establir noves formes de tributació per al sector immobiliari per tal de destinar el resultat d'aquest esforç fiscal a l'elaboració de polítiques efectives d'accés a l'habitatge, intensificar els esforços per tal de millorar la mobilitat viària i impulsar la creació d'una taula rodona que impliqui tots els estaments del país per a tractar la qüestió de les relacions amb Europa, entre d'altres possibles actuacions polítiques.

Com que ara, M. I. Senyors, no és el moment de recordar la totalitat de les nostres propostes, fem una remissió genèrica al nostre programa electoral. Aquesta serà la nostra guia bàsica a l'hora de fer política al llarg de la legislatura; a partir d'aquests plantejaments definirem tant el diàleg amb les altres forces parlamentàries com la relació de suport, control i col·laboració que puguem establir amb el Govern. Pensem, això sí, que cal obrir una nova etapa en la forma d'exercir l'acció de Govern: el país té molts reptes pendents, els ciutadans tenen molts maldecaps que cal atendre, cal procurar preveure els problemes i anticipar-ne, també, les solucions. En definitiva, pensem que cal posar fi a un estil de Govern excessivament basat en la improvisació.

A la vegada, també volem afirmar que hem trobat elements positius en tots els altres programes electorals que vam poder escoltar durant les eleccions, així com en els dos discursos que els candidats a cap de Govern ens van oferir ahir al llarg del matí. Des de CDA+Segle XXI procurarem obrir tots els camins de diàleg possibles per tal que la feina

de la legislatura sigui profitosa. Recapitulem breument: necessitat, per un costat, que el Govern trobi al llarg de la legislatura un suport parlamentari estable i, exigència, per un altre costat, que es produeixi un fecund debat programàtic i d'idees en el si del Consell General. Aquests són, segons el nostre criteri, els imperatius de la bona governabilitat.

L'interès general. Aquest és un concepte molt sovint utilitzat en els discursos polítics, ja que és de molt fàcil manipulació des del punt de vista retòric, però que a la vegada pot generar fortes polèmiques a l'hora de definir-lo, ja que tothom acostuma a fer-ho a la seva manera. Procurarem no caure en aquest parany, tot agafant una noció simple del mateix: "es persegueix l'interès general quan s'anteposa el benestar comú, de tots els ciutadans, a qualsevol altra modalitat d'interès estrictament partidista, corporatiu o individual".

Doncs, bé, entenem que l'interès general així definit només pot ser satisfet i servit des de la més amunt esmentada estabilitat institucional. Així, l'interès general requereix no només espais de consens global, sinó, també, vista la correlació de forces presents al Parlament, acords més intensos de col·laboració i de diàleg que permetin tant vorejar situacions de bloqueig institucional com donar un clar i inequívoc senyal de bona governabilitat a la societat civil.

És per això que estem disposats a trobar fórmules que facilitin l'establiment d'un suport estable al Govern. Unes fórmules que han d'estar basades, en primer lloc, en la bona fe i la confiança mútua, però que, a la vegada, han de ser fruit d'un intens procés negociador capaç de concloure en un rellevant acord polític.

Cal esmentar que, avui, aquest procés està iniciat, i que algunes de les seves fases ja estan tancades, encara que no està conclòs. Cal explicitar, també, que en l'acord que eventualment es pugui assolir definitivament, les parts hauran de trobar les formes d'aplicació i els graus d'implicació més adequats: estem disposats, doncs, a ser en aquest apartat flexibles, sempre i quant hi hagi una total disposició per a dur a terme un valent programa polític de reformes i de redreçament per al nostre país.

En qualsevol cas, considerem inexcusable els següents aspectes:

Primer. L'acord ha d'estar vertebrat en base a l'assoliment del consens en aspectes programàtics rellevants de cara a la modernització i el progrés del nostre país; aquest és l'objectiu clau per tal de dur a terme qualsevol modalitat de col·laboració.

Segon. L'acord no ha de portar en cap cas a una reformulació dels defectes de la majoria absoluta, ja que el diàleg i la negociació constants hauran de

constituir l'essència del mateix, tant de la seva formulació com del seu seguiment; en aquest sentit, des de CDA+Segle XXI no estem disposats a concedir carta blanca al nou Govern, mentre que som favorables a afavorir, en la modalitat que es consideri més adient, la bona governabilitat més amunt esmentada, mantenint sempre un marge de llibertat política per a cadascuna de les parts que integren l'eventual acord.

CDA+Segle XXI, en aquest sentit, vol deixar clar que vol preservar la seva autonomia i la seva capacitat de control i de seguiment sobre l'acord assolit al llarg de tota la legislatura, sempre dins dels límits recíprocs que vénen imposats per la necessària lleialtat que ha de presidir tot tipus de pacte.

Tercer. El diàleg s'haurà de fer extensiu, especialment en allò relatiu als grans temes d'Estat, a totes les forces polítiques presents en aquest Parlament.

Quart (i darrer). Volem fer especial insistència en què la lleialtat i la bona fe hauran de presidir tant la negociació que queda pendent com l'acord resultant de la mateixa, així com el seu posterior seguiment, considerant sempre que el resultat de tot plegat únicament pot estar al servei de l'interès general.

Bé, per concloure només ens queda, M. I. Senyors, explicitar que, a l'espera de l'evolució dels termes de la negociació endegada, essent la prudència bona consellera de l'activitat política, el nostre pronunciament definitiu en aquesta sessió d'investidura tindrà el sentit següent: un dels nostres vots serà favorable a la investidura del M. I. Sr. Albert Pintat, mentre que l'altre vot vindrà definit per l'abstenció. Aquesta és una decisió presa tant a partir de la convicció que de la negociació programàtica n'ha de sorgir una bona acció de Govern, com en base a la prudència i cautela necessàries que cal mantenir davant una negociació que encara no s'ha tancat. En qualsevol cas, volem insistir en el fet que els nostres esforços de col·laboració estan destinats a proporcionar estabilitat, consens i governabilitat a Andorra, així com volem afirmar la nostra confiança en què l'esmentada col·laboració es pugui mantenir i aprofundir, en base a les condicions que més amunt hem esmentat.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, continuant, en representació del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, té la paraula el Sr. Francesc Rodríguez Rossa.

El Sr. Francesc Rodríguez:

Gràcies Sr. síndic.

Ahir vam escoltar, també amb atenció, el discurs dels dos candidats a cap de Govern. Vam trobar que un cert nombre de les propostes eren coincidents i positives, i això ens va fer sortir de la sala amb un cert optimisme pensant que, fos qui fos el candidat escollit, segurament Andorra podria avançar, encara que de forma més o menys ràpida segons quin dels dos candidats ho fos.

Però no devíem escoltar amb prou atenció, ja que un cop llegides les dues intervencions vam constatar que les coincidències eren ben poques en comparació amb les diferències. I sobretot ens van anar apareixent una sèrie de dubtes que, tot comentant les afirmacions fetes pels candidats, ara intentaré exposar de forma entenedora perquè ens puguin ser aclarides tot seguit.

Permeti'm dir-li d'entrada, senyor Bartumeu, que a nosaltres no ens agrada l'Administració a precari i que estem disposats a obrir aquella política d'Estat, de concertació, que ens proposava ahir amb la finalitat d'assolir una etapa de negociació i consens, per aportar a Andorra el canvi tranquil. Senyor Pintat, no n'hi ha prou amb renovar per enfortir el progrés, cal canviar, perquè el que necessitem és un gir de 180 graus. S'han fet massa bestieses, s'han deixat de fer tantes coses essencials que no n'hi ha prou amb renovar.

I per fer això no ens cal codis ètics, perquè el que volem és poder confiar plenament en les persones que han de conduir les regnes de l'Estat. Volem que l'ètica guïi el treball dels polítics elegits o designats cada dia i tots els dies de l'any, volem actuacions ètiques. A Andorra, també en política, la paraula donada ha estat sempre sagrada, fins fa poc. Volem que aquesta paraula torni a tenir el valor que tenia, sense que s'hagi de posar en dubte, ni dins ni fora d'Andorra, l'acompliment del compromís.

El candidat liberal ens parla d'Andorra com d'un país marcat per la qualitat i la cultura de la feina ben feta. Si voleu incloure en aquesta asseveració l'acció política del Govern, o bé us heu equivocat de país, o bé us heu equivocat d'època. No podreu refermar, per molt bona voluntat que hi poseu, una pretesa feina ben feta quan aquesta o és inexistent o està mal feta. Malauradament, és una mentalitat passiva i poc emprenedora, la que vós dieu que no té futur, la que ha guiat les dues darreres legislatures.

Estem d'acord amb el fet que els debats i les discussions s'han de fer en el marc del respecte mutu. I també vull que quedi clar que nosaltres som els primers en rebutjar una judicialització de l'acció pública. Però, és clar, quan no es propicia el debat,

quan es nega sistemàticament la informació i la discussió, quan es vol fer entrar el clau per la cabota, la judicialització és inevitable. Esperem que, sobretot en aquest aspecte, la legislatura que comença serà ben diferent de la passada.

Un dels aspectes que els dos candidats han tractat amb especial atenció ha estat el de l'educació. El candidat Jaume Bartumeu va insistir en situar l'educació a la base de la realització personal de cada individu. Ha basat les seves afirmacions en l'informe de la comissió, presidida pel Sr. Jacques Delors, sobre l'educació per al segle XXI, seguint allò que exposava el Partit Socialdemòcrata en el seu programa electoral. Ahir el candidat Albert Pintat també ho va fer i ens en felicitem. Em deia un company que és bo voler el consens, però que no cal arribar al plagi. Suposo que ho deia amb ànim jocós. Jo li he afirmat que si plagi hi ha, benvingut sigui el plagi, perquè això vol dir que coincidirem en els plantejaments sigui quin sigui el candidat que finalment accedeixi al Govern.

En l'apartat d'educació m'hagués agradat -ens agradaria- que el senyor Pintat ens podés exposar, encara que sigui breument, què vol dir quan parla d'una aplicació idònia dels convenis d'educació existents amb els països veïns. Perquè, vostè sap o hauria de saber, que assolir una pluralitat educativa pública i gratuïta de qualitat, si s'apliquen les reformes que s'han fet al Conveni d'educació amb Espanya, això és impossible, i sinó que els hi preguntin als pares dels alumnes que portaven els seus fills a l'escola espanyola del Pas de la Casa. Que portaven, perquè s'ha tancat. No cal dir que estem convençuts que la millora del Conveni escau, i que a més és urgent emprendre-la.

Podem estar d'acord en voler que la societat andorrana sigui, també, una societat del coneixement. Però a més de temps i constància -és cert que calen- també calen recursos, és a dir diners. I això el candidat liberal s'ha descuidat de parlar-ne. I no ha estat aquesta l'única vegada. Per defensar la necessitat de l'excel·lència en l'educació, el senyor Pintat ens ha posat com a exemple el cas de Finlàndia. Vostè mateix reconeix el gran esforç d'inversió en educació que ha fet aquest Estat. Cal dir que el 2001 les despeses públiques per l'educació van significar en aquell país el 6,25% del Producte Interior Brut. Però també cal saber que els ingressos fiscals d'aquell país suposen el 46,1% d'aquest PIB. No hem tingut temps de calcular quin tant per cent del PIB suposa la inversió en educació a Andorra, però sí sabem que els ingressos fiscals arriben al 23,9% del PIB -Finlàndia 46,1. I li dic PIB estimat, perquè ara que l'esmento aquest percentatge i aquest PIB estimat, vull fer dues remarques: la primera, que

ja va sent hora que puguem parlar del PIB de l'Estat, no d'una estimació; per tant, aquesta hauria de ser una de les prioritats en el camp econòmic del proper Govern: establir quin és el PIB d'Andorra. La segona, constatar que el candidat Pintat poc marge de maniobra tindrà per posar noves figures impositives o per modificar les existents, si vol limitar la pressió fiscal al 25% del PIB, perquè si actualment és del 23,9, un 1,1 és molt minso.

També ens sembla bé promoure les noves tecnologies de la informació i la comunicació. Ens ha quedat, però, un dubte quan el candidat liberal ens ha parlat de l'Entitat Valls Digitals que, concretament i cito, ens va dir que: "es responsabilitzarà de la promoció i l'articulació de les inversions estrangeres en noves tecnologies a Andorra". Ens agradaria saber si aquesta Entitat amb majúscula serà una societat anònima o una parapública que, com altres, es dedicarà a externalitzar serveis, teòricament per a una millor gestió. No és que estem en contra de les externalitzacions, encara que siguin assumides per empreses i societats foranes, si tècnicament són aconsellables. Allò que ens fa dubtar, i per això demanem l'aclariment, és l'interès general de les externalitzacions, quan comprovem la participació accionarial d'aquestes societats que ens fan el favor -pagant, és clar- d'ajudar-nos.

Passant a un altre dels aspectes exposats ahir, els hi he de dir que estem d'acord en què cal un creixement econòmic. Però aquí el discurs que vam escoltar dels dos candidats va ser lleugerament diferent. L'un, Jaume Bartumeu, el vol sostenible; l'altre, Albert Pintat, el vol sostingut. Perdó, també el vol sostenible, però només quan ens parla de la Llei de societats, no quan es refereix a la diversificació de l'economia. Ens agradaria que ens expliqués quina és la diferència, perquè nosaltres, realment, no la veiem.

Ahir, poc o molt, també es va parlar de fiscalitat. La proposta que ens fa el candidat Pintat d'instaurar un impost indirecte que ha d'acabar sent un IVA, significa que només aconseguirà encarir el preu final dels productes i els serveis, perquè si les seves propostes de creixement i benestar són en ferm, aquest IVA no podrà ser simbòlic -l'1,1 aquell de marge. L'economia més afectada serà certament la del consumidor, sigui l'economia d'aquest consumidor, o no, precària. I els beneficis continuaran sense imposició. No contribuirà tothom segons les seves possibilitats, tal com diu la Constitució, contribuirà en primer lloc el que menys té. L'IVA pot ser necessari, pot ser necessari, però també han de contribuir els beneficis a partir d'un cert nivell. D'això se'n diu la solidaritat de l'estat del

benestar. L'economia de mercat, en la que també creiem,

-també hi creiem-, comporta unes disfuncions que s'han de corregir, i això l'IVA tot sol -tot sol- no ho farà. Per això ens agrada més la combinació d'imposició directa i indirecta proposada pel candidat socialdemòcrata.

L'acord sobre exportació de serveis, malgrat el que ens ha volgut fer creure el darrer Govern liberal, no és possible sense una fiscalitat directa homologable. Andorra necessita, efectivament, aquest acord, però necessita, també, molt més. El candidat Pintat ens adverteix que aquest Acord amb la Unió Europea no serà fàcil, i en llenguatge polític, no serà fàcil sovint vol dir, que no serà possible. I això ens fa por. Malgrat tot, fa la proposta i inclou en la mateixa la possibilitat de fixar un sistema de fiscalitat directa al que es puguin acollir, cito: "totes les empreses que vulguin exportar serveis". En el programa liberal aquesta fiscalitat directa només estava prevista per a societats de nova creació de sectors actualment no presents en el teixit productiu andorrà. Sembla que anem progressant.

També ens diu el candidat liberal que l'Acord de cooperació no exclou cap escenari de futur amb la Unió Europea, però ens fa por que si ens quedem en l'Acord de cooperació possiblement no hi podrem accedir, si no és en un futur massa llunyà, -un cop més ja haurem fet tard-, no hi podrem accedir a aquest escenari de futur. L'Acord de cooperació ens permet modular la participació en els programes que siguin d'interès per a Andorra, però no hem d'oblidar en cap moment, tampoc, l'interès de la Unió Europea. I d'això no se'n parla.

Més dubtes en les relacions que ens proposa de mantenir amb Europa: què vol dir quan afirma que treballarà per establir amb Europa una relació ferma i compromesa? Ens agradaria que ens ho aclarís.

Pel que fa a l'èmfasi que posa en la declaració comuna d'intencions annexa a l'Acord sobre la fiscalitat de l'estalvi per poder iniciar negociacions amb els països veïns, -o amb altres, no ens hem de mirar només els peus, hem d'anar més enllà-, no l'entendem, sobretot quan ens parla d'una possible adhesió a l'OMC. El que calia i cal -i se'ns reconeix- és establir un marc fiscal amb figures comparables i homologables. D'altra part, la transparència comptable ha de ser per a totes les empreses per una qüestió de seguretat i de seriositat, no només per a les que vulguin exportar serveis. La Constitució ens diu que en situacions similars no ens és permès fer tractaments diferents, d'això també n'hem de ser conscients.

Tanmateix, el no discurs del candidat Pintat sobre el seu model financer de l'Estat és la principal assignatura pendent del seu exposat d'ahir al matí. Cal dir que ens va sorprendre. Liquidar la referència a les previsions de despeses i d'ingressos de l'Estat amb quatre paraules: gestió pressupostària eficaç i transparent, -de fet són cinc-, no pot més que sorprendre'ns.

Després de continuar sorprenent-nos amb l'afirmació que Andorra ha de continuar present en fòrums com l'ONU i el Consell d'Europa -o és que s'havia plantejat que en podíem sortir?- ens diu, en referir-se a les relacions que hem de mantenir amb l'OCDE, que hem de treballar per reforçar el diàleg amb aquesta institució. No hem de reforçar el diàleg, o sí que l'hem de reforçar, però és que a demés hem d'emprendre mesures internes concretes si volem que se'ns tregui l'etiqueta de paradís fiscal.

Quant a la integració a l'OMC, no la veiem com una prioritat urgent. No som un país que basi, de moment, la seva economia essencialment en l'exportació de productes, cas en el que sí podria ser una prioritat.

Els dos candidats també es refereixen a la constitució d'una plataforma per definir les futures relacions d'Andorra amb la Unió Europea i ens diuen que és un tema que no pot esperar. Nosaltres afegim que les conclusions a les que pugui arribar aquesta plataforma tampoc poden esperar. El candidat Bartumeu ens ha fixat un calendari concret, almenys pel que fa a l'inici dels treballs. Jo li demano que també ens digui quan preveu que podria estar enllestida una primera apreciació global. Al candidat Pintat li hauré de demanar quan preveu l'inici i també el final, ja que la manca de concreció per part seva en aquest aspecte va ser total.

I de pas li expresso el nostre íntim convenciment que les possibilitats d'integració creixent a les que vostè es refereix en el seu discurs s'han de fer ara. No és una aposta de futur, perquè haurem tornat a fer tard.

El model fiscal i de relacions amb Europa va ocupar gran part de les exposicions d'ahir, el que considerem positiu, però també es va parlar de molts altres temes que ara, breument, comentaré.

Un d'aquests temes que preocupa especialment els ciutadans és el de la gestió dels residus. El candidat socialdemòcrata es referia entre altres aspectes a la construcció i posada en funcionament del centre de triatge de residus, per tal de poder reciclar i reutilitzar cada cop més residus. Suposem que el candidat liberal quan es referia a la millora de la gestió de residus no es referia al centre de triatge, sinó que es referia a la construcció del centre de

tractament de residus del forn incinerador, però ens agradaria que ho confirmés.

Quan el mateix Pintat ens diu que la cultura ha de ser personalitzada, suposem que vol dir personal. Diu que la cultura també té un aspecte social i comunitari. Nosaltres pensem que aquest darrer és l'aspecte real i primer de la cultura. Aquest és el que pot ser el motor de la cohesió social, dels coneixements, del diàleg, de la solidaritat. La cultura és una necessitat de la persona, però fruit d'un entorn concret que ha d'assumir i d'enriquir amb la seva aportació. Però la cultura no s'acaba a la frontera. Estem d'acord en què no som Catalunya, però hem demanat a gent de Catalunya i de més enllà -de molt més enllà- que vinguin a compartir el nostre país amb nosaltres. I això no ho podem oblidar. No podem obligar l'immigrant a què un cop passi la frontera obli la seva cultura, la que ja ha adquirit. L'hem de compartir. I, evidentment, ell ha de conèixer la nostra, però li hem de donar els mitjans perquè ho pugui fer. La societat andorrana, ho vulguem o no, és multicultural, i aquesta és una de les seves grans riqueses, perquè la fa més tolerant, més oberta al diàleg i al coneixement. El concepte d'andorranitat, que és clar que l'hem de fer créixer, no és el mateix que fa vuitanta anys. I l'accés al català no ha de ser només per als nousvinguts perquè, n'hem de ser conscients, alguns no nousvinguts tampoc han pogut accedir sempre al coneixement d'aquest nostre signe identitari.

Tots dos candidats proposen prendre mesures a favor de l'habitatge. Però alguns conceptes no ens queden prou clars. Senyor Pintat, quines mesures concretes pensa prendre per a la promoció de l'habitatge en règim de lloguer per a joves i gent gran? Ens en cita una en el seu exposat: la Borsa d'habitatge, però, què farà per treure al mercat l'oferta de pisos buits de lloguer? Les preguntes sense resposta no són bones, perquè es converteixen en declaracions de bones intencions si no es proposen mesures concretes que les facin possibles.

També en relació amb aquest tema li volem dir que per a nosaltres en el tema de l'habitatge tampoc ens sembla bé l'assistència. El dret a l'habitatge és un dret social, no és una qüestió assistencial. És un dret reconegut per la Constitució. No es tracta de donar ajuts directes a persones que ho necessiten, es tracta que els preus astronòmics dels lloguers baixin. Si dóna ajudes l'únic que fa és finançar un preu massa elevat i afavorir, doncs, el propietari del pis. Una altra cosa són les ajudes per situacions momentànies difícils. Però, és clar, si es manté el nivell de certs salaris segur que n'haurà de donar moltes d'aquestes d'ajudes.

Tal com exposaré més endavant, estem d'acord en què hi ha d'haver consens en la nova Llei de la CASS. Així mateix, compartim la necessitat d'aprovar de forma prioritària la llei dels drets socials dels ciutadans, la que el candidat liberal bateja com a Llei d'atenció social. Quan ahir ens en va parlar ho va fer de forma succinta, -després d'un llarg preàmbul que compartim també en gran part-, i no ens va deixar clar si la seva Llei d'atenció social serà la mateixa que va entrar a tràmit parlamentari fa poc l'anterior Govern perquè, si és així, ja li dic que en aquest cas el consens no crec que sigui possible. La filosofia d'aquell projecte suposa que l'Administració general només regula i no assumeix cap compromís, passant els deures a altres instàncies, sobretot els comuns, però sense fer la corresponent transferència de mitjans. I això per a nosaltres no és possible.

Ens diu també el candidat Pintat que el seu projecte governamental de benestar té molt en compte la família, però això és gairebé tot el que ens diu al respecte. Les mesures concretes es limiten a la creació del Batlle de família, cosa que ens sembla bona, o a les beques de guarderia. El candidat Jaume Bartumeu ens ha proposat ajudes concretes pels fills a càrrec o altres prestacions socials. Suposem que per manca de temps no ens ha parlat d'altres temes que figuraven al programa socialdemòcrata, com és la proposta coincident de crear la figura del Batlle de família o la de promoure l'obertura d'escoles bressol, les ajudes domiciliàries o els centres d'acollida d'infants. També ens va dir que vol ratificar l'article de la Carta Social Europea referent a la família. El candidat Pintat ens va recordar que va ser ell el que va signar la Carta Social, però no ens diu si pensa promoure la ratificació d'alguns o de tots els articles de la Carta Social Europea que l'anterior majoria va excloure, i ens agradaria conèixer, també, la seva postura al respecte.

Malgrat no som gaire partidaris del principi de posar la gent gran en una espècie de reserva, encara que sigui amb les màximes comoditats, -nosaltres pensem que la gent gran ha de poder viure al màxim en el seu entorn de sempre, prop de la família o dels amics, on ha viscut tota la vida-, doncs, sí que ens agrada que en la seva al·locució el senyor Pintat no hagi reprès allò que figurava al programa liberal de les darreres eleccions de fer finançar per la CASS el famós projecte Casamanya -sortosament no han triat el nom de projecte Comapedrosa, de tristos records per a la CASS. Ens comunica que serà el Govern el que tiri endavant aquest edifici, cosa que trobem encertada ja que aquest tipus d'actuacions han de ser, en tot cas, funció pròpia de l'Administració, general o parroquial, però no de l'organisme de la seguretat social.

Ens hauria agradat també ahir poder escoltar de la boca del senyor Pintat la proposta d'augmentar les pensions de solidaritat fins al 75% del salari mínim -tal com figura en el programa liberal de les darreres eleccions, i en clara diferenciació amb els postulats del seu antecessor en el càrrec que, any rere any, s'ha negat a acceptar la nostra esmena al pressupost i ha mantingut la pensió en un 50% del salari mínim. Tanmateix, preferim la proposta del senyor Bartumeu de fer-les pujar fins el 100%.

Ens diu el candidat liberal que crearà una prestació social complementària per a ciutadans jubilats sense recursos. Podem entendre, tal com ens sembla que queda exposat en el seu discurs, que serà l'Estat el que finançarà aquesta prestació, o es continuarà amb la política actual de fer suportar el pagament de les pensions no contributives a la CASS?

Estem d'acord en què la CASS és patrimoni de tots els habitants d'Andorra, però en el sentit d'institució d'atenció social. Ara bé, cal tenir present que la CASS només és patrimoni dels cotitzants, habitants i no habitants d'Andorra. En algun moment potser serà patrimoni de tots els habitants d'Andorra però, de moment, no ho és, i això s'ha de tenir en compte en el moment de voler fer assumir a aquesta institució parapública certs compromisos i obligacions. I això també s'haurà de tenir en compte en el moment de redactar la llei per part dels grups parlamentaris, cosa que pensem que es farà, -la redacció de la llei-, i ben aviat, pel compromís adquirit pels representants dels tres grups en les converses per intentar assolir un acord de legislatura.

El consens per fer aquesta llei l'hem d'assolir. Fa quatre anys els socialdemòcrates el vam demanar, però no el vam obtenir. La resposta va ser la presentació d'una llei redactada amb secretisme, mal engiponada i entrada al final de la legislatura, amb dues esmenes a la totalitat i amb 511 esmenes parcials, 31 d'elles del Grup Parlamentari Liberal. I penso que podrem assolir l'acord. Hem començat amb bon peu, perquè el candidat liberal ha inclòs en el seu discurs alguns aspectes de la llei que proposàvem en el nostre programa electoral, com pot ser, per exemple, el regim de tercer pagador.

Senyor Pintat: -passant a un altre tema- no hem sabut trobar enlloc cap referència al Fons de Cohesió Social. A què es refereix: a la taxa de solidaritat que ens anunciava el candidat liberal fa quatre anys?

Podria citar més temes, però m'estic allargant massa, i per tant, ja acabo. Malgrat podem compartir algunes de les seves propostes, senyor Pintat, ens preocupa que només proposi un calendari per a una llei, la de societats. A nosaltres ens agradaria conèixer el calendari de presentació a tràmit

parlamentari d'altres lleis, com la de garanties sindicals, la de seguretat i salut -vostè en diu higiene- en el treball o la dels convenis col·lectius. I aprofitant que estem parlant de lleis relacionades amb el treball, aprofito per demanar-li, ja que ahir no vam poder escoltar la seva opinió al respecte, si pensa mantenir l'acomiadament lliure.

Senyor Bartumeu, ens va agradar molt el ric contingut de la seva exposició. Els pocs dubtes que ens van quedar ja els hi he exposat i suposo que rebran resposta d'aquí a una estona. Quant al seu discurs, senyor Pintat, ens hauria agradat que fos una mica més concret i amb més contingut. Gairebé una tercera part del discurs per exposar la seva filosofia sobre la manera que cal governar, no està del tot malament. Però el ciutadà vol respostes concretes als seus plantejaments individuals i col·lectius. Vol solucions als seus problemes. No vol declaracions de bones intencions ni estudis que no s'acaben mai, quan els problemes persisteixen i s'agreugen. En el cas que sigui elegit cap de Govern, cosa molt probable, -pel que hem sentit-, li haurem de donar els cent dies de gràcia en la majoria de temes, però en alguns segurament no: la taula de diàleg per definir les relacions amb Europa, l'aprovació de la Llei sobre els rendiments de l'estalvi, la revisió del Conveni d'educació amb Espanya, són accions urgents que no poden esperar ni cent dies. Si vol la nostra ajuda en aquests temes la tindrà, però, és clar, si és elegit cap de Govern, seria vostè que governaria, i per tant, esperarem la seva iniciativa.

Fa quatre anys vaig proposar al seu antecessor en la candidatura a cap de Govern del Partit Liberal que si li calia manllevar alguna de les nostres propostes del programa electoral ho fes sense cap reserva. No vaig tenir gaire èxit, cal dir-ho. Vostè, abans que li ofereixi, ja ho ha fet, i això em fa ser optimista. Li prego que si és elegit cap de Govern -d'un Govern que podríem qualificar ja des d'ara com el de la taula de la qualitat i l'excel·lència, vista la quantitat de vegades que es repeteixen en el seu discurs aquestes tres paraules-, doncs, ho segueixi fent de manllevar propostes. Però, malgrat aquests manlleus, avui, sentint-ho molt, no li podrem donar el nostre vot, perquè, com ja he dit, trobem molt més complet i millor quant a continguts el programa que ens ha presentat el senyor Bartumeu. Suposo que ja s'ho imaginava.

Tanmateix, senyor Pintat, si vostè és elegit -com he dit- cap de Govern i segurament ho serà, podrà gaudir del nostre lleial suport en moltes qüestions, si manté en els actes la voluntat que ha expressat, reiteradament, de diàleg i de consens. Permeti'm en aquest moment recordar-li les paraules que ens va adreçar l'actual cap de Govern en funcions després

de rebre, ara fa quatre anys, el suport del Partit Liberal per ser elegit pel càrrec. Ens deia això i el cito: "Molt breument, només per agrair a tots vostès aquest debat d'investidura, agrair els meus companys lliberals que m'hagin votat, i refermar el que s'ha dit aquí dels tres grups parlamentaris, la voluntat de diàleg de tots ells, una voluntat que el Govern que constituiré, serà el primer a potenciar, els puc assegurar, i estic segur que ho complirem tots pel bé del nostre país." Fi de citació. Malauradament, com diuen els francesos "on connaît la suite". Només espero i desitjo que no prengui exemple del seu antecessor.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

En representació, doncs, del Grup Parlamentari Liberal té la paraula la Sra. Conxita Marsol Riart.

La Sra. Conxita Marsol:

Moltes gràcies, Sr. síndic.

Molt Il·lustres Senyores i Senyors Consellers.

El Grup Parlamentari Liberal també va escoltar ahir amb molta atenció els discursos programa i les corresponents propostes que ens van presentar els candidats a cap de Govern: el Sr. Jaume Bartumeu i el Sr. Albert Pintat, i n'hem fet l'anàlisi corresponent.

Ja els avanço que, com és evident, el Grup Parlamentari Liberal recolzarà i donarà suport total a la candidatura del Sr. Albert Pintat, perquè és el candidat que hem presentat els consellers generals del partit que va guanyar les eleccions del passat dia 24 d'abril i perquè ha presentat un programa de govern basat en els plantejaments de la política liberal, amb unes propostes, al nostre entendre, més adaptades a la realitat del país. Unes propostes amb especial atenció i sensibilitat per la política social i per cobrir les necessitats que en aquest camp, que tots reconeixem que existeixen a Andorra.

El Grup Parlamentari Liberal comparteix aquestes propostes que han de donar un nou impuls per Andorra.

Els missatges que els ciutadans ens han fet arribar des de les urnes son interpretables però els números no ho són i el Partit Liberal és el que ha obtingut el major nombre de vots en les darreres eleccions i ha obtingut 14 dels 28 consellers que constitueixen aquest Consell.

La lleialtat institucional passa obligatòriament per acceptar les regles del joc que la Constitució i la llei ens marquen.

És ben cert que com a liberals que som estem més preocupats perquè l'elecció política serveixi per controlar l'acció de govern que no per imposar criteris de majories per damunt de minories. Aquest esperit de consens ja esmentat pel nostre candidat és el que valorem.

El Partit Liberal ha interpretat el missatge de l'elector que ens porta a treballar des del diàleg i el consens, n'ha pres nota, i així ho farem.

El diàleg i consens que es fonamenta en un estat d'esperit ben particular i concret, demana, des de la convicció en els propis plantejaments, una generositat i respecte envers els programes dels altres.

Vull citar, en relació amb aquest fet, l'opinió de Karl Popper quan manifesta que la confrontació de valors i principis és valuós i essencial per una societat oberta. Les posicions dogmàtiques inamovibles porten necessàriament a radicalitzar les postures; mal camí per encetar un viatge junts.

No vull dir amb això que tot és radicalisme.

Es poden defensar valors i principis ètics i polítics des de la sana discrepància per enriquir el debat i aconseguir fites. Una certa transacció i compromís s'escau en aquest model.

D'acord amb això el programa que ha presentat el Sr. Pintat és un programa que proposa un Govern de diàleg i de concertació i la clara voluntat que aquesta sigui una legislatura d'entesa i de consens.

Estic d'acord amb vostè Sr. Bartumeu, el que és un excel·lent precedent, que la feina del Consell General ha de ser fonamental en aquesta legislatura, així ho han demandat els electors, i així ho farem.

Ahir vam sentir moltes propostes per part dels dos candidats. Ens felicitem per la voluntat de diàleg i de consens que els dos candidats van manifestar i esperem que aquest sigui l'inici d'una legislatura on s'arribi a assolir aquest màxim de consens tant necessari pel futur d'Andorra.

Vam observar nombrosos punts de coincidència programàtics en aspectes tant rellevants per nosaltres com els educacionals, laborals, socials i mediambientals.

És ben cert que també trobem una divergència que resulta de posicions ideològiques avalades pels nostres respectius electors: el model fiscal i les relacions exteriors en són un exemple. Divergències polítiques per altra banda normals en els parlaments occidentals.

Torno a citar Karl Popper quan diu : "No pot haver-hi societat humana sense conflictes, una societat així seria una societat no d'amics sinó de formigues".

Davant de l'Europa, en principi, cada vegada més unida -tot i que tots estem, en aquests moments, pendents del resultat del referèndum que aquest diumenge es celebrarà a França, resultat que, ben segur, marcarà l'esdevenir de la Unió Europea- Andorra, som conscients, que ha de prosseguir el seu camí d'apropament respectant les pròpies particularitats i peculiaritats.

És sobre aquest principi que volem construir una forta relació amb Brussel·les sense cessions de sobirania gratuïta. Aquestes relacions ens han de permetre l'apropament i afavorir la nostra prosperitat.

Els consellers liberals ens felicitem de l'acord al que s'ha arribat entre els tres grups parlamentaris presents en aquesta Sala per crear i posar en funcionament una taula o plataforma per Europa que ha de permetre reflexionar, analitzar i buscar conjuntament el model de relacions entre Andorra i la Unió Europea que més beneficiarà a curt, mig i llarg terme a l'economia Andorrana i al benestar i prosperitat dels habitants d'Andorra.

Ens esforçarem perquè un cop comenci a funcionar aquesta taula tots tinguem el sentit d'Estat suficient i l'esperit ben obert per arribar a trobar el millor estatut per Andorra.

Som conscients que les relacions d'exteriors són un tema d'estat i com a tal el tractarem.

Entrant en un dels altres aspectes fonamentals del discurs programa del Sr. Albert Pintat: "La nova estratègia per a Andorra en una economia global", el nostre candidat ha deixat ben clar que el creixement econòmic no és una fi en si mateix sinó un mitjà per augmentar la qualitat de vida al nostre país. Ho farem des del convenciment de què Andorra requereix un nou plantejament. Aquest va lligat a un nou marc legal de creixement harmònic acompanyat d'un pla estratègic. Es tracta de promocionar els sectors econòmics ja existents, tot i desenvolupant nous sectors productors de serveis d'alt valor afegit.

Valorem la preocupació del nostre candidat per bastir les estructures i plantejaments que han de permetre noves activitats dins de l'economia andorrana amb la integració d'Andorra en la societat del coneixement amb una estratègia eficaç per competir en l'economia global.

El que els liberals proposem és : un nou marc legal per la Llei de societats, adaptat a les necessitat de l'economia amb més transparència comptable -creant un pla comptable nacional, balanços auditats, òrgans de govern regulats i mesures per evitar l'opacitat; un Pla de qualitat per millorar els sectors econòmics; i la diversificació de l'economia.

Pensem que amb aquests punts bàsics s'ha d'assegurar el manteniment del creixement econòmic.

És una prova de realisme el manifestar que la fiscalitat no ha de superar el 25% del Producte Interior Brut i també ho és el fet de fer convergir tota la fiscalitat indirecta actual vers un model d'IVA generalitzat.

Qualsevol política fiscal que no tingui en compte i respecti els actuals nivells d'ingressos de l'Estat, seria una prova d'irresponsabilitat.

Qualsevol Estat, per subsistir, necessita una font estable d'ingressos que permeti un pressupost d'acord amb l'irrenunciable necessitat d'inversió pública i satisfacció de les necessitats socials.

Estem d'acord en què la renovació de l'empresa andorrana passa per una nova manera d'entendre les relacions laborals, basada en el diàleg permanent i això passa com a primera mesura per l'aprovació de la Llei de les garanties sindicals, la Llei de la seguretat i la higiene en el treball i la Llei dels convenis col·lectius.

Els liberals som conscients d'aquesta necessitat i prioritzarem l'aprovació d'aquestes lleis.

Aquesta societat moderna i avançada ha de disposar dels instruments necessaris perquè la ciutadania gaudeixi de la màxima seguretat jurídica. La justícia és un objectiu i una obligació de l'Estat. En aquest sentit des del Grup Parlamentari Liberal modificarem els procediments civils propiciant l'agilitat, hem d'aprovar les modificacions de la Llei qualificada de la justícia, i crearem un procediment d'execucions.

L'educació és un dels altres principals reptes d'aquesta legislatura i des del Partit Liberal ho considerem una prioritat nacional, com ha dit el nostre candidat. I com una mostra més de la voluntat de diàleg i consens que ens està guiant, i quina necessitat venim manifestant des de la mateixa matinada de les eleccions, s'ha proposat un consens nacional per l'excel·lència de l'educació amb la finalitat de garantir la construcció d'una política educativa adaptada a la necessitat de tots els ciutadans, que assegurï la igualtat, la qualitat i l'estabilitat dins de la nostra societat.

Aquest és un gran repte pel nostre futur com a Estat pel qual també esperem treballar per aconseguir el consens.

El benestar de la població és un dels nuclis centrals del programa del nostre candidat a cap de Govern. Tot el projecte polític liberal està construït per assegurar aquest benestar que genera la riquesa d'una comunitat però que també demana recursos per aconseguir-ho.

El nostre programa de benestar social pren en consideració els aspectes fonamentals i constitucionals que protegeixen la persona i que són imprescindibles per la seva qualitat de vida.

Serà prioritat parlamentària consensuar i aprovar les lleis de la seguretat social i atenció social, tal i com ens hem compromès en les reunions postelectorals entre els representants dels tres grups parlamentaris.

Des del Grup Parlamentari Liberal treballarem perquè això sigui realitat immediatament i ho farem des del diàleg constructiu i amb la mentalitat oberta perquè el benestar dels ciutadans d'Andorra és el centre de les nostres propostes i preocupacions.

L'altre aspecte fonamental en el discurs programa del Sr. Albert Pintat és el que afecta la problemàtica de l'habitatge.

Tots coincidim en aquesta preocupació. Hem de facilitar l'accés a l'habitatge, que és un dret de cada ciutadà, per això ens hem de posar a treballar immediatament, i ho farem, adoptant diferents mesures: potenciarem les ajudes a l'habitatge; crearem la borsa de l'habitatge a partir de pisos buits, sota la tutela de l'Estat; promourem incentius fiscals; promourem la modificació de la Llei d'ordenament del territori i urbanisme, per alliberar sòl per destinar-lo a la construcció, si és necessari, de vivendes socials.

Som conscients que el problema és complex i serà el fruit d'aquestes accions combinades i no solament d'una el que ajudarà a resoldre'l, per això treballarem amb la seriositat i responsabilitat que aquesta qüestió es mereix.

Entrarem a tràmit la Llei de les plusvàlues i la Llei de l'increment de l'ITP aconseguint així frenar l'especulació immobiliària i finançar aquesta política social tan necessària.

Ara és hora de fer un gran esforç que mereix la implicació de tots els grups parlamentaris perquè tots hem manifestat la nostra voluntat de treballar per arribar a aquesta fi.

El projecte governamental que el nostre candidat ha presentat té molt en compte la família i la preocupació pels col·lectius més vulnerables, com la gent gran o les persones que tenen dificultats per viure dignament o que tenen problemes d'autonomia física o psíquica. Una de les nostres prioritats serà, no en tingueu cap dubte, les accions a favor del col·lectiu dels joves i de la gent gran.

Estem d'acord en treballar amb decisió per la igualtat d'oportunitats i la no discriminació per raons de gènere. Hem d'aconseguir l'eliminació de tot tipus de discriminació envers la dona i per aconseguir-ho ens

esforçarem per adoptar les mesures necessàries per dotar-nos de la legislació escaient.

Compartim amb el Sr. Albert Pintat que el problema de mobilitat, que pateix el nostre país, és un afer d'Estat. Som conscients de les dificultats per trobar la solució. Treballarem perquè les mesures que ha anunciat siguin una realitat en breu termini i que ben aviat tinguem: el carril preferent multiús; el pla nacional de coordinació d'obra pública; l'aprovació de la llei del transport públic.

Crec que amb aquesta necessitat també coincidim tots, i que trobarem la manera de treballar-hi conjuntament per arribar a trobar la millor solució.

Per finalitzar, he de dir que aquesta no és una sessió de control al Govern, és la sessió plenària per l'elecció del cap de Govern. Es tracta de presentar, valorar i analitzar els discursos programats.

El nostre candidat ha presentat un programa de Govern mirant cap al futur, amb una proposta de Govern d'impuls renovat.

En l'opinió dels consellers liberals el plantejament del candidat que hem presentat és el més realista per una acció de Govern des del convenciment que l'economia i el creixement està al servei dels ciutadans per millorar la seva qualitat de vida.

El Sr. Albert Pintat ha desgranat -amb l'esforç de síntesis, que és necessari en aquests casos i que no permet reproduir tot el programa electoral- propostes per millorar el nostre benestar, garantir la igualtat d'oportunitats i assegurar la cohesió social i la solidaritat, la seguretat ciutadana i la seguretat jurídica.

En definitiva el programa que ha presentat el Sr. Albert Pintat és un programa de Govern realista, realitzable i assumible i respon als reptes que la societat andorrana ens planteja.

Des del diàleg i el consens, tots junts donarem un nou impuls a la nostra capacitat reformadora per impulsar Andorra cap a la consolidació com un Estat de Dret europeu, cohesionat, socialment avançat, solidari, d'igualtat d'oportunitats i respectuós amb el medi ambient i el patrimoni cultural i natural.

És per tot l'exposat i per la il·lusió que també ens ha sabut transmetre el Sr. Pintat, i que pensem que és necessària per afrontar el futur d'Andorra, que, com he anunciat a l'inici d'aquesta intervenció, els consellers generals del Partit Liberal votarem a favor del Sr. Albert Pintat Santolària com a cap de Govern d'Andorra.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Abans, doncs, que els candidats, -suposo i entenc-, vulguin intervenir, suspendrem la sessió durant quinze.

(Són les 11.30h)

(Es reprèn la sessió)

(Són les 11.45h)

El Sr. síndic general:

Reprenem, doncs, la sessió.

La intervenció dels candidats es farà a la taula de Govern, i tenen una durada, tal com preveu el Reglament, de 15 minuts.

Comença, doncs, el Sr. Albert Pintat Santolària. Teniu la paraula.

El Sr. Albert Pintat:

Moltes gràcies Sr. síndic.

Passaré a respondre ràpidament a les intervencions dels portaveus dels grups.

El Sr. Enric Tarrado li agraeixo molt sincerament la seva declaració de principis basada amb l'estabilitat, el diàleg, el consens, la governabilitat i l'interès general que comparteixo plenament.

També m'ha semblat entendre que disposarem del seu vot favorable. Cosa que m'honora i agraeixo. I que estic totalment d'acord que tots junts "hem de vorejar qualsevol situació de bloqueig", i el cito textualment, perquè em sembla que és una frase que podria resumir la seva aportació, i també he pres bona nota que no gaudiré de cap carta blanca. Ja ens ho esperàvem. És normal que vostès que són un grup polític diferent del Partit Liberal, i per tant, és normal que vulguin preservar la seva original manera de veure la política, i com s'hauria d'encarar el futur del Govern d'Andorra.

Seguidament passaré a la intervenció, molt més rica, completa i constringent del Sr. Francesc Rodríguez, que m'obliga, doncs, a treballar fort, i li prego que sigui una mica generós si li queda alguna cosa al tinter.

Però la primera cosa que voldria dir, és que lamento sincerament que aquell optimisme que li havia donat al presentar el meu discurs, s'ha envolat unes hores després quan ha llegit la versió escrita, que crec que és la mateixa. Però en fi, em sap molt greu que aquest optimisme que jo creia haver tramès hagi sigut de curta durada.

Estic d'acord. Andorra no es pot permetre una administració a precari, de cap manera. El que ens

cal és un Govern sòlid i animat amb objectius molt clars, de modernització, i de respondre concretament a les demandes que el poble andorrà espera.

Vostè em diu: gira 180 graus. 180 graus jo crec que és més que un canvi tranquil. Jo diria que quasi és un canvi radical.

El nostre nou impuls també és un gir, però no de 180 graus, però podríem deixar-ho en 90 graus. Vull dir que ja ens hi anem acostant. Almenys una cosa comuna, és que de 180 a 90 només falta els 90 restants, i amb una mica de bona voluntat veurà que hi arribarem a entendre cadascú que el que estem fent és el nou impuls, i també el canvi tranquil.

Hi ha una expressió que la conec molt, molt sovint l'he sentit que és "el clau per la cabota". Ja ho sé que desafia el sentit comú i la física. I procuraré evitar en cap moment posar amb això a prova. No serà el nostre estil, tot i que ara els claus els donen amb unes maquinàries molt modernes que ja no cal ni martell.

Per l'educació reconec que he plagiat. I ho he fet, i em declaro culpable. Però he plagiat de l'informe que ha fet i ha publicat el centre de la UNESCO a Barcelona amb la seva edició del 96, i encarregat per Federico Mayor Zaragoza.

Pel que fa les Valls Digitals, que és veritat que surt aquí com un dels instruments importants per la manera de veure i entendre la nostra societat, diu que... -no ho trobo, un segon-... aquesta figura nova és perquè entenem que en el món de les noves tecnologies i la societat de la informació, hi ha un avenç tan important en el món internacional que a Andorra estem molt retardats.

Llavors es tracta de fomentar, i costarà molt, fer venir aquí a Andorra empreses líders, perquè s'instal·lin aquí a Andorra per aprendre. De cap manera es tracta d'externalitzar serveis. O sigui es tracta de portar líders, i es tracta també, que quedi ben clar que no volem fer deslocalització fiscal. No és una figura fiscal, és per convidar gent, especialistes, petites empreses creatives, món de la universitat, perquè ens ensenyin. I això seria una fundació privada, amb l'impuls, l'empenta del Govern, però no gastant cabdals públics.

Em demanen que li aclareixi el que vol dir sostenible i sostingut. És veritat que de vegades es presta a confusió. Jo li diré tal com ho entenc jo. Sostenible ve de sostenibilitat, que és aquell principi general que penso que jo, el meu col·lega Sr. Bartumeu ho va dir, és no fer pagar als nostres néts els errors que cometem. Això és el principi general de sostenibilitat. I sostingut jo ho dic en el sentit econòmic que el creixement no decaigui, que es mantingui. Potser és un francesisme, però vol dir

això, creixement que no vagi enrere, perquè quan hi ha creixement enrere, que és la citació que feia el Sr. Bartumeu ahir, del Helmut Schmidt, si no hi ha beneficis no hi ha inversió, si no hi ha inversió no hi ha ocupació. Completament d'acord.

Pel que fa a l'IVA, nosaltres entenem que és un pas de gegant que tots hi estem aquí d'acord, que la fiscalitat indirecta passa per anar-se acostant i convergint amb el model IVA, perquè és la fórmula empresa per la majoria del món occidental, i curiosament és la que està creixent amb més rapidesa. I aquí podem posar en dubte el principi ètic que si és just que el consumidor pagui més que altres formes de riquesa. Però es veu que és l'equilibri ideal entre el cost de recaptació i control, i els ingressos nets, o sigui la productivitat de l'impost.

Nosaltres entenem que, de moment, és un model que ja a Andorra, si durant aquests quatre anys, podem consolidar tots aquests impostos amb un model IVA i podem fer un codi fiscal tipus IVA, ja serà una gran millora per a Andorra.

Ara vinc a parlar de la taxa directa que semblava que hi havia una mica de mal entès, però amb molt de gust li aclareixo. Quan parlem d'exportar serveis, naturalment es farà en el marc d'una discussió i d'un nou conveni amb la Comissió Europea i amb els estats veïns d'Espanya i França, per varis motius. Primer perquè l'annex de l'Acord de fiscalitat ens obre la porta al diàleg amb els dos estats membres perquè se'ns tregui la penalització. Però sí que naturalment Andorra ha d'anar amb un missatge clar, coherent i creïble, que és la nova Llei de societats.

La nova Llei de societats comportarà un nou model fiscal amb una fiscalitat que ha de ser eurocompatible o homologable a Europa, el que vol dir sobre els beneficis, el que vol dir transparència comptable, el que vol dir transparència dels gestors, vol dir que no hi pot haver cap discriminació entre les empreses anteriors i aquestes. És veritat, això és un principi europeu universal. Però sí que Europa, i Andorra ho haurà d'aplicar més que enlloc, hi ha el que diu "períodes transitoris", el temps d'adaptar el vell règim o el vell sistema al nou.

A Europa se n'ha abusat i han hagut de fer-ho, perquè quan es tracta l'economia, al darrera sempre hi ha persones, i quan han tingut de fer reformes amb la siderúrgia, amb el tèxtil o la pesca, de vegades el període transitori és el temps de vida que donen a les persones, perquè els hi costa molt reciclar-se o adaptar-se, com que són les víctimes d'aquesta situació, els estats, i més la Unió Europea acostumen a ser cooperants i faciliten solucions.

Diu que els ha sorprès quan parlo de tornar a obrir el diàleg amb l'OCDE. No és un nou diàleg. És el mateix diàleg amb l'OCDE que ja tenim obert i que no s'ha trencat en cap moment. El que passa és que Andorra, la seva sobirania fiscal és l'última carta, pràcticament, que pot jugar per trobar un arranament, que és pràcticament trilateral: estats veïns, Unió Europea, i OCDE. Però el que sí li afirmo per la seva tranquil·litat, i que també coincidim, que no és bo per Andorra estar a la llista de paradisos fiscals, i que n'hem de sortir. I estic disposat a fer esforços enormes amb compromisos concrets perquè l'OCDE ens concedeixi el benefici del dubte, i que podem arribar a un calendari negociat per aquesta conclusió que Andorra deixi de ser paradís fiscal.

També em diu manca de concreció. Em recorda un comentari ja prèviament que havia sentit durant les negociacions post electorals. Jo crec que no se'm pot tractar tan malament a l'inici. De vegades potser sí que parlo de forma genèrica, però només un petit gram de confiança, que després es pot passar al detall, però voler anar al detall des del principi. A algú li pot semblar manca de concreció, però a nosaltres ens sembla un principi de prudència o de bon fer, per no forçar més del compte el ritme del necessari acord al que hem d'arribar.

La integració a Europa. Estic d'acord, és un tema urgent, però el que no vol dir és que sigui una emergència. I si el Govern liberal, amb l'ajuda d'una majoria parlamentària suficient ha conclòs un acord de cooperació econòmica que comença a aplicar-se l'1 de juliol, no seria bo ni per a nosaltres ni per la imatge, ni per Europa, que el desqualifiquem d'entrada. Crec que hem de donar una mica d'oportunitat de demostrar que potser és bo. Jo també tinc els meus dubtes, i ho reconec. Potser és bo, i potser no és bo.

Jo crec que aquesta taula que volem fer hauria de començar per aquí, per analitzar amb serenitat i objectivitat. Si aquest acord, Europa l'ha signat suposo que alguna cosa bona deu tenir. M'imagino que hi haurà programes que seran bons per Andorra, encara que només sigui a nivell cultural. Però a nivell de desbloquejar el mal estat de les comunicacions d'Europa envers els seus veïns, sobretot amb els veïns del nord, és un tema que mereix aprofitar aquesta oportunitat.

Sé que us preocupa i molt la gestió de residus, el centre de triatge i com s'ha de millorar. Jo també! Un dia em vaig preguntar com veia l'obligació d'incinerar, amb el nou contracte, aquelles 45.000 tones. Jo no ho veig bé, però entenc que seria una mala política, avui, renegociar el contracte quan allò està encara en vies d'instal·lar-se. Un cop s'hagi

instal·lat, estaré al seu costat per revisar si és possible que hi hagi cada dia menys incineració.

Però el centre de tractament de residus consta de tres parts: d'un centre tèrmic amb recuperació energètica, un centre d'emmagatzematge procedent de la recollida selectiva i d'una deixalleria. I està previst, amb el Pla nacional de residus, que al 2006 hi hagi una revisió en funció de l'educació cívica que el poble andorrà tingui per practicar la recollida selectiva. És clar, això sobre paper és molt maco, però després la quantitat de gent posa les ampolles de vidre encara a la bossa barrejada. O sigui, fa falta tot un esforç de civisme i de conscienciació que el medi ambient ens toca a tots i a cadascun de nosaltres.

Sr. Rodríguez, quan parla de cultura, tot el que diu ho comparteixo i no fa només que enriquir les meves propostes. Totalment d'acord!

Per la Borsa d'habitatge, el que vull dir és des de la certesa que hi ha milers de pisos buits a Andorra. És una situació que almenys hem d'intentar d'explorar les fórmules jurídiques i de diàleg amb els agents especialitzats, perquè surtin al mercat aquests apartaments; perquè hi haurà la tutela del Govern d'Andorra per al compliment dels pactes i del contracte, i serà una forma de poder, -i dic poder perquè tampoc n'estic segur-, que gràcies a mecanismes senzills de mercat ens podríem trobar, si realment aquests pisos afloren al mercat, amb una baixa considerable dels preus de lloguer, que és en el fons el que volem.

Pel que fa a la Llei de la seguretat social jo crec que a aquestes alçades i a l'inici de la legislatura, no ens toca ser pessimistes. No em digui que no ens podem posar d'acord i que la Llei d'atenció social no serà possible. Jo crec que sí. Si vol li podem canviar el nom, li podem donar moltes formes i trobar... però vull dir, si la Comissió d'Afers Socials, que li recordo que vostès presidiran, que ja és un signe, troba l'agilitat i la capacitat de, -el que deia el nostre amic Tarrado-, desviar els bloquejos, podem trobar nombrosos punts d'acord i després deixar els desacords pel final, perquè veurem que de vegades, el que deia ahir, quan es comença amb els acords, es descobreix com per màgia que els desacords continuen, però són menys.

Pel que fa a la família, és veritat que només vaig parlar de dos aspectes. Vaig parlar del Batlle especialitzat i de promoure beques de guarderia. Però ja queda entès en tota la meua participació d'ahir que donava per acceptat i reproduït el nostre programa electoral, però, ho vull dir perquè quedi clar que la família està al centre de la nostra preocupació, i que la preocupació és sincera. I el

programa diu que volem conciliar vida familiar i vida laboral fomentant què?: la creació de guarderies a les empreses d'una certa dimensió.

Diguem que protegirem les famílies monoparentals. Diguem que mantindrem una ajuda per la mediació familiar quan hi ha conflictes... i n'hi ha. Diguem que hi ha un prestació econòmica per les famílies que tinguin cura dels infants de menys de dos anys a casa seva. També diguem que hi ha una ajuda concreta pel part múltiple o per l'adopció múltiple. I, sobretot diguem, que hi ha una prestació de suport a l'autonomia per les terceres persones, tant si són familiars com no, que ajuden a la gent gran, a persones dependents, o a persones amb discapacitat.

Això és clar, el fet que en citi dos no vol dir que les altres no estiguin aquí reproduïdes.

El projecte Casamanya que sé que de vegades no compartim la filosofia. La meua idea és reproduir el que va fer la Caixa Andorrana de Seguretat Social aquí al Prat de la Creu que,estic segur que si ho analitzem objectivament com a operació financera, ha sigut una excel·lent operació financera. El projecte Casamanya és fer una residència similar, però més moderna en el sentit que ho liderarà el Govern però sí que demanarem ajuda financera a la CASS com una inversió com fan a Wall Street, segur que serà molt més segura aquesta que no les altres que poden ser víctimes de gran enginyeria i de grans comedians.

Quan em pregunta pel salari mínim, el 75% de pensió del salari dels discapacitats, és veritat que nosaltres ho fixem en un 75% perquè sabem -a l'estar, doncs, a un equip del Govern- que hi ha prestacions concretes que s'addicionen i se sumen al 75% del salari mínim com poden ser aportacions concretes pel lloguer, o per la manutenció, o per cures puntuals.

La pensió complementària que em demana vostè qui ho pagarà... té raó. Ho pagarà el pressupost nacional. En tot cas, no carregarem més a la Caixa Andorrana de Seguretat Social. Això ja forma part de la política social del Govern.

Em diu i em retreu que parlo massa de qualitat i d'excel·lència, que ho repeteixo molt... Té raó. És que m'ho crec. M'ho crec, hi combrego i ho faré.

I voldria acabar amb la seva paraula que més m'ha agradat... que m'ha ofert el seu lleial suport, i cregui que ho agraeixo molt.

Moltes gràcies, Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, continuant amb el torn d'intervenció dels candidats demanaria al Sr. Jaume Bartumeu Cassany la seva intervenció.

Teniu la paraula.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

M'havia de referir en primer lloc a la intervenció del conseller general, Sr. Enric Tarrado, en representació de CDA+Segle XXI.

En primer lloc, tot i que ha fet una referència global al meu discurs i al discurs de l'altre candidat, no ha entrat en cap moment-... -almenys pel que fa al meu i em sembla que tampoc pel que fa a l'altre- en un contingut concret i m'ha sabut greu perquè ahir vaig dir que manllevava una proposta que era del seu programa -que era la qüestió de la fiscalia anticorrupció-, pensava que hauria servit per valorar el nostre discurs i això tindria una conseqüència amb la votació que tindrà lloc després, i m'he adonat que no l'ha tingut.

Més enllà d'això, molts conceptes: estabilitat, governabilitat, diàleg, consens, defensa de posar fi a les majories absolutes, noció de majoria absoluta que pot ajudar a negar el diàleg, i suport a majories estables... Jo aquí, si se'm permet crec que hi ha una certa contradicció.

En tot cas, hi ha hagut una al·lusió que probablement no es dirigia ni a mi ni al nostre grup, però per evitar que algú es pogués pensar que era així, que és això que hi ha qui especularia, diu el Sr. Tarrado pel que fa a la durada de la legislatura, si durarà o no durarà quatre anys. Deixo clar, que per part nostra i per part meua, aquesta legislatura, efectivament, haurà de durar quatre anys.

L'interès general és una altra noció complexa que si no es baixa a la concreta situació i a propostes programàtiques concretes no ens permet sortir de dubtes. Hi ha hagut una altra part en referència a la bona fe i a la confiança mútua. M'ha semblat que aquí en lloc d'estar al debat de l'elecció del cap de Govern estàvem en una certa escenificació d'una discussió que deuen tenir entre vostès sobre si el procés està iniciat i no tancat, doncs, en prenc bona nota de què sembla que està iniciat i no tancat però sembla que ja el té bastant tancat, CDA+Segle XXI, quan ja vota a la investidura i fa una nova majoria absoluta. Ens queda clar que amb una abstenció no es pot mantenir el principi de l'equidistància.

El Sr. Francesc Rodríguez... el meu company Francesc Rodríguez m'ha fet dos demandes de

precisió que els hi faré tot seguit. La primera, efectivament, entenc que la taula de diàleg hauria de començar el mes de juny de la contesta que li acaba de fer el candidat Albert Pintat, i sortirà d'aquí amb uns dubtes seriosos sobre si això serà així o no, i l'altra qüestió és que efectivament l'avaluació, jo entenc, que la primera avaluació per saber on passa aquesta taula, si efectivament ha començat el mes de juny, jo no havia fixat data, i ara sí que en suggereixo una que seria el 20 de desembre. Dic el 20 de desembre -he mirat el calendari i és un dimarts- per dir abans de Nadal, perquè és clar si d'aquí a Nadal no podem fer el punt d'on passem, voldrà dir que ens volem passar tota la legislatura parlant i, en tot cas, aquí sí que nosaltres ens estimem més ja dir avui, aquí, en aquest debat que no hi jugaríem.

Pel que fa a l'aspecte social: batlle de família, escoles bressol, ajudes domiciliàries... tot això estava al nostre programa i hi és i, per tant, doncs, m'hi reitero.

I, per acabar la intervenció del Grup Parlamentari Liberal, efectivament, no som en cap sessió de control del Govern, som en una sessió... pensava jo que hi érem en un debat i que veníem al debat pel discurs d'elecció del cap de Govern, no a escoltar la reiteració del que ja ens havia dit el candidat liberal.

Només una referència, i és que jo he entès que sí que es feia el meu programa tractant -he entès- d'irresponsabilitat el fet de voler augmentar la despesa... Bé, si jo ho he entès bé, jo crec que no és així. El que sí que em sembla que és una irresponsabilitat és fer prova de gran irresponsabilitat, és voler parlar de què es farà despesa social i no parlar dels ingressos amb els que es pensa fer. I no parlar en cap discurs de quina és la situació de les finances públiques que ens hauria de preocupar i que ahir nosaltres en vam parlar bastant.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Comença, doncs, el torn d'intervencions dels grups parlamentaris.

Intervé en representació del Grup Parlamentari Centre Demòcrata Andorrà+Segle XXI, el Sr. Enric Tarrado Vives.

Teniu la paraula.

El Sr. Enric Tarrado:

Sí, molt breument, Sr. síndic.

Miri, jo li voldria recordar al Sr. Jaume Bartumeu que el resultat de les eleccions és el que és -que jo recordi és 14, 12, i 2 consellers pel grup CDA+Segle

XXI-, i el nostre vot, doncs, va dirigit a la governabilitat de l'Estat com he pogut dir en la meua intervenció precedent.

És per això que, això ens ha tirat a iniciar unes negociacions amb el Partit Liberal -com s'ha pogut sota-entendre en la meua intervenció-, i si haguéssim pogut tirar cap a un altre costat -cosa que no hem pogut fer en vista del resultat de les eleccions-, doncs, haguéssim provat d'establir negociacions amb un altre partit, l'aquí present el Partit Socialdemòcrata.

Doncs, així nosaltres hem agafat aquesta decisió doncs pel fet que he dit abans en la meua intervenció, que abans que els partits polítics, per nosaltres passa el país.

En cap moment, Sr. Bartumeu, jo he volgut dir que vostè -i no es senti al·ludit- quan parlava de la duració de la legislatura.

I també voldria reiterar que, com vostè també ha dit que això era una nova majoria absoluta, crec que he deixat ben clar durant la meua intervenció que hi ha el Partit Liberal amb 14 consellers, i el Centre Demòcrata Andorrà+Segle XXI amb 2 consellers, i crec que això ha quedat ben clar i ben palès durant la meua intervenció.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Doncs, pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata intervé el Sr. Francesc Rodríguez Rossa.

Teniu la paraula.

El Sr. Francesc Rodríguez:

Gràcies.

Si em permeteu, breument em voldria referir a la intervenció de la presidenta del Grup Parlamentari Liberal, ja que s'ha referit a les eleccions i dir-li que el nostre candidat ahir s'hi va referir d'alguna manera, penso jo -no ens ho ha aclarit-, però jo penso que va ser per justificar la nostra presència aquí, la seva presència i el nostre aval com a candidat pel resultat que hi va haver a les eleccions.

Nosaltres, evidentment, acceptem les regles del joc, ell ho va dir, s'hi va referir i va deixar clar que el que tenia 14 consellers era el Grup Parlamentari Liberal.

També va dir que a vostès els havia votat el 41,21%... que havien obtingut, millor dit, el 41,21% dels vots. I això vol dir que el 58,79% no els han votat. Per tant, és veritat que han sigut la llista més votada però no han tingut la majoria, per tant, no estem ben bé d'acord amb la seva precisió.

Ja agraint d'entrada tots els seus aclariments al candidat liberal, no recordo haver dit que el meu optimisme s'havia esvaït. Sí que he parlat d'optimisme.

Dic que vam constatar que les coincidències eren ben poques en comparació amb les diferències. És a dir, que ens hauria agradat que haguessin sigut més, però l'optimisme no s'ha esvaït del tot, encara el mantenim una miqueta.

Pel que s'ha dit de les màquines de clavar els claus hem de vigilar perquè tenen molta potència. De vegades el clau travessa la paret, i amb això s'ha d'anar molt amb compte.

L'IVA... Nosaltres quan ens plantejem de posar impostos, el primer que fem passar al davant no és l'equilibri ideal de productivitat de l'impost que vostè ha dit sinó la justícia impositiva, i per això, doncs, estem més d'acord amb una combinació d'impostos directes i indirectes que no només amb una implantació d'un possible IVA.

No he dit que estigués sorprès per obrir el diàleg amb l'OCDE. Li he dit que estava sorprès que vostè confirmés que no sortiríem ni de l'ONU ni del Consell d'Europa. Potser m'he expressat malament o potser no se m'ha entès. Era per aclarir-ho.

Els esforços enormes perquè l'OCDE ens pugui creure. En prenc nota. En prenc nota i els recordaré si veig que no són prou enormes, però en prenc nota.

A l'Acord de cooperació estem d'acord que hi ha alguns programes que poden ser bons, però el que hem dit sempre és que no són suficients. Hi ha aspectes no contemplats en l'acord de cooperació que per a nosaltres són essencials, i que sense l'acord d'associació que proposem nosaltres, pensem que no es poden arribar a dur a terme.

Residus. Sí, hi pot haver menys incineració. Vostè ho ha dit. Depèn de la política que promogui el Govern. Si n'hi ha menys ens n'alegrem, però recordi que en aquest cas s'haurà de pagar. Llavors nosaltres li demanàvem una renegociació per veure si això encara podia millorar. Per tant li suggereixo i si vostè ho creu convenient, en aquest aspecte potser es podria aprofitar per millorar el contracte que es va signar.

Vostè diu que té la certesa que hi ha milers de pisos buits. Déu n'hi do! Milers és una xifra important. Però el que no m'ha convençut, i hauré d'esperar, és quan als mitjans que utilitzarà perquè aflorin. Això no m'ha quedat clar, sincerament.

La Llei dels drets socials. Creiem que no és un problema de nom, és un problema de continguts. Em sembla que tampoc em dec haver explicat bé. En parlarem. En parlarem i nosaltres estem oberts al

diàleg, ja li he expressat abans. Però haurem de mirar els continguts sobretot. La llei, si vol la seva tampoc ens molestaria massa, si els continguts anessin en el sentit que demanem.

Pel que fa a la família m'ha fet molts aclariments, és cert. Només li ha faltat referir-se que tindran en compte tots els tipus de família. M'hauria agradat també escoltar-ho, però bé, tot el que m'ha aportat, doncs, és veritat que devia estar al seu programa, però tampoc el devia llegir amb massa atenció.

Lamento que pel que fa al projecte Casamaya ho vaig entendre malament. Jo el projecte, pel que he pogut sentir, escoltar ahir i veure, i a la premsa, perquè també em sembla que se'n va parlar durant la campanya electoral, no hi veig la rendibilitat que vostè anuncia. Una cosa és la promoció, o diguem-ne com es vulgui, que es va fer aquí a Prada Casadet, i una altra, suposo que els lloguers no seran al mateix nivell, els equipaments seran molt superiors, hi haurà uns equipaments annexes, tot això em refereixo al que he sentit; per tant, no hi veig la rendibilitat. I creguin, de veritat, que lamento no haver-ho entès bé perquè tornarem a un principi, aquest de la col·laboració financera de la CASS, amb el qual no hi estem massa d'acord.

I també li volia dir, pel que fa a les pensions de solidaritat, que si donessin el 100%, totes aquelles altres ajudes a què vostè es referia se les podrien estalviar. Per tant, compensaria. Un problema de vasos comunicants, potser. Nosaltres pensem que seria més just donar el 100%.

La taula del diàleg. Li agraeixo al candidat socialdemòcrata el seu aclariment. Vostè no... ja m'ha dit que en aquest estadi encara no podíem referint-nos a massa concreció. Espero que sí que podrem saber si també el 20 de desembre, per a vostè, és una data raonable per poder arribar, almenys, a unes primeres conclusions.

I finalment, lamentar que no s'hagi referit a la limitació que li he exposat del 25% del PIB, pel que fa a la possible recaptació. Però ens ho ha aclarit la presidenta del grup parlamentari. Es refermen en el 25%, per tant, poques polítiques socials podran dur a terme, perquè s'han de finançar.

Res més. Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, pel Grup Parlamentari Liberal intervé la Sra. Conxita Marsol Riart. Teniu la paraula.

La Sra. Conxita Marsol:

Gràcies Sr. síndic.

Agraeixo als dos candidats l'esforç de síntesis, especialment al Sr. Albert Pintat, pel seu interès de contestar el màxim les qüestions plantejades pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, tenint en compte les limitacions de temps que ens determina el Reglament d'aquesta Cambra.

Compartim les seves propostes i estem d'acord amb les necessitats d'arribar a un Govern sòlid i modern, i que respongui a les demandes del poble andorrà, un Govern obert al diàleg i al consens.

Agraïm i ens felicitem per l'ajuda i la disposició que ens ha ofert el Grup Parlamentari Socialdemòcrata. Poden estar segurs que dins de la línia de renovació i diàleg que hem vingut manifestant i que portarem a terme, treballarem en moltes ocasions conjuntament.

Entrant en la qüestió del canvi tranquil, compartim amb el nostre candidat la necessitat d'un canvi mitjançant un Govern de renovació, de diàleg i obert al consens, tot i que som conscients que el consens no sempre és possible per qüestions ideològiques. Però en debatrem i en parlarem, i mirarem de buscar acords.

Vull tornar a manifestar per acabar, que hem entès el missatge que els electors ens han tramès aquestes darreres eleccions, i que no l'oblidarem. I treballarem des del diàleg i amb la clara voluntat d'aconseguir el màxim de consens per la governabilitat del país.

Per finalitzar em remeto a la meua intervenció anterior i ratifico el nostre total suport al candidat Albert Pintat.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, acabades les intervencions dels grups parlamentaris, dono per acabat el debat i suspenc la sessió durant 10 minuts.

Us recordo que a la represa de la sessió procedirem a la votació pel cap de Govern.

(Són les 12.15h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 12.25h)

El Sr. síndic general:

Bé, procedim tot seguit a la votació.

Us recordo que és una votació oral, per crida i, per tant, cada conseller general expressarà el nom del candidat al qual vota, o l'abstenció.

Sr. secretari general, si us plau, si voleu passar llista.

El Sr. secretari general:

M. I. Sra. Olga Adellach Coma: Albert Pintat Santolària
 M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer: Jaume Bartumeu Cassany
 M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany: Jaume Bartumeu Cassany
 M. I. Sr. Alain Bernat Gallego: Albert Pintat Santolària
 M. I. Sr. Carles Blasi Vidal: Jaume Bartumeu Cassany
 M. I. Sr. Robert Call Masià: Albert Pintat Santolària
 M. I. Sr. Francesc Casals Pantebre: Jaume Bartumeu Cassany
 M. I. Sr. Josep Dallerès Codina: Jaume Bartumeu Cassany
 M. I. Sr. Ricard de Haro Jiménez: Jaume Bartumeu Cassany
 M. I. Sr. Josep Maria Farré Naudi: Albert Pintat Santolària
 M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuré: Albert Pintat Santolària
 M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer Obiols: Jaume Bartumeu Cassany
 M. I. Sr. Jordi Font Mariné: Jaume Bartumeu Cassany
 M. I. Sra. Lurdes Font Puigcernal: M'abstinc
 M. I. Sr. Joan Gabriel Estany: Albert Pintat Santolària
 M. I. Sra. Eva García Pastor: Albert Pintat Santolària
 M. I. Sra. Bernadeta Gaspà Bringueret: Albert Pintat Santolària
 M. I. Sra. Montserrat Gil Torné: Albert Pintat Santolària
 M. I. Sra. Mariona González Reolit: Jaume Bartumeu Cassany
 M. I. Sr. Esteve López Montanya: Jaume Bartumeu Cassany
 M. I. Sra. Conxita Marsol Riart: Albert Pintat Santolària
 M. I. Sr. Daniel Mateu Melción: Albert Pintat Santolària
 M. I. Sr. Albert Pintat Santolària: Albert Pintat Santolària
 M. I. Sr. Emili Prats Grau: Albert Pintat Santolària
 M. I. Sra. Maria Pilar Riba Font: Jaume Bartumeu Cassany
 M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa: Jaume Bartumeu Cassany
 M. I. Sr. Jaume Serra Serra: Albert Pintat Santolària
 M. I. Sr. Enric Tarrado Vives: Albert Pintat Santolària

El Sr. síndic general:

Demano, doncs, al Sr. secretari que faci el recompte dels vots.

El Sr. Esteve López:

Sí, Sr. síndic.

15 vots pel Sr. Albert Pintat Santolària, 12 vots pel Sr. Jaume Bartumeu Cassany, i una abstenció.

El M. I. Sr. Síndic General:

Molt bé.

En vista, doncs, dels resultats, proclamo elegit cap de Govern al Sr. Albert Pintat Santolària.

S'aixeca la sessió. Gràcies.

(Són les 12.30h)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €
Subscripcions: Tel. 877877